BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

ÂM NHẠC 7

SÁCH GIÁO VIÊN

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HOÀNG LONG – ĐỖ THỊ MINH CHÍNH (đồng Tổng Chủ biên)
VŨ MAI LAN (Chủ biên)
BÙI MINH HOA – LÊ THỊ TUYẾT – NGUYỄN THỊ THANH VÂN

ÂM NHẠC 7

SÁCH GIÁO VIÊN

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

MỤC LỤC

Lời nói đầu 3

PHẦN I: Những vấn đề chung 4

PHẦN II: Gợi ý cấu trúc và phương pháp tổ chức hoạt động dạy học âm nhạc theo chủ đề 10

Chủ đề 1: Ngày khai trường

Tiết 1 10
Tiết 2 13
Tiết 3 17
Tiết 4 20

Chủ đề 2: Môi trường xanh

Tiết 5 21
Tiết 6 24
Tiết 7 27
Tiết 8 28
Tiết 9: Ôn tập 29

Chủ đề 3: Thầy cô và mái trường

Tiết 10 31
Tiết 11 33
Tiết 12 36
Tiết 13 39

Chủ đề 4: Giai điệu quê hương

Tiết 14 40
Tiết 15 42
Tiết 16 45
Tiết 17 47
Tiết 18: Ôn tập 48

Chủ đề 5: Nhịp điệu mùa xuân

Tiết 19 51
Tiết 20 54
Tiết 21 57
Tiết 22 61

Chủ đề 6: Âm nhạc nước ngoài

Tiết 23 62
Tiết 24 65
Tiết 25 68
Tiết 26 71
Tiết 27: Ôn tập 72

Chủ đề 7: Cuộc sống tươi đẹp

Tiết 28 74
Tiết 29 77
Tiết 30 80
Tiết 31 83

Chủ đề 8: Mùa hè của em

Tiết 32 84
Tiết 33 88
Tiết 34 90
Tiết 35: Ôn tập 91

LỜI NÓI ĐẦU

Thân gửi quý thầy/ cô giáo viên (GV) âm nhạc cấp Trung học cơ sở! Song hành cùng với sách *Âm nhạc 7* dành cho học sinh (HS), chúng tôi xin gửi đến quý thầy/ cô cuốn sách giáo viên (SGV) *Âm nhạc 7*.

Cuốn sách gồm 2 phần:

PHẦN MỘT: NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

Giới thiệu về:

- Mục tiêu, yêu cầu cần đạt.
- Số lượng các mạch nội dung.
- Bố cục chung của sách.
- Kết cấu nội dung của các chủ đề.
- Một số điểm lưu ý khi triển khai các phương pháp dạy học âm nhạc phát triển năng lực.
- Quy trình kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh theo Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc 7 – ban hành ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực cho học sinh.

PHẦN HAI: GỢI Ý CẤU TRÚC VÀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC ÂM NHẠC THEO CHỦ ĐỀ

- Những gợi ý về cấu trúc các tiết học của chủ đề.
- Một số điểm bổ sung và lưu ý GV về cách khai thác và vận dụng một số phương pháp dạy học chủ đề phù hợp với tiến trình của sách giáo khoa (SGK) phù hợp với năng lực của học sinh lớp 7.
- Những gợi ý về cấu trúc, phương pháp dạy học tích cực, vận dụng mô hình lớp học linh hoạt, khai thác hiệu quả học liệu điện tử và các nguồn thông tin trên internet, bám sát quan điểm dạy học phát triển phẩm chất và năng lực HS với hướng mở để quý thầy, cô tiếp tục linh hoạt và sáng tạo phù hợp với điều kiện dạy học ở mỗi địa phương.

PHẦN I

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

1. Mục tiêu môn học Âm nhạc theo định hướng phát triển phẩm chất và năng lực

- Giúp HS phát triển năng lực âm nhạc dựa trên nền tảng kiến thức âm nhạc phổ thông và các hoạt động trải nghiệm, khám phá nghệ thuật âm nhạc; nuôi dưỡng cảm xúc thẩm mĩ và tình yêu âm nhạc.
- Tiếp tục hình thành một số kĩ năng âm nhạc cơ bản, phát huy tiềm năng hoạt động âm nhạc.
- Bước đầu nhận thức được sự đa dạng của thế giới âm nhạc và mối liên hệ giữa âm nhạc với văn hoá, lịch sử, xã hội cùng các loại hình nghệ thuật khác.
- Góp phần hình thành ý thức bảo vệ và phổ biến các giá trị âm nhạc truyền thống; góp phần phát triển những phẩm chất chủ yếu và năng lực chung đã hình thành từ cấp Tiểu học (Trích theo Chương trình môn Âm nhạc lớp 7, nằm trong Chương trình giáo dục phổ thông tổng thể ban hành ngày 26/12/2018).

2. Yêu cầu cần đạt về năng lực đặc thù môn học

Chương trình môn Âm nhạc lớp 7 tiếp tục hình thành và phát triển ở HS năng lực âm nhạc, bao gồm các thành tố sau:

- **Thể hiện âm nhạc:** HS biết tái hiện, trình bày hoặc biểu diễn âm nhạc thông qua các hoạt động hát, chơi nhạc cụ, đọc nhạc, nghe nhạc và thường thức âm nhạc, tổ chức các sự kiện âm nhạc nhỏ với nhiều hình thức, phong cách và sự sáng tạo của cá nhân/ nhóm HS.
- **Cảm thụ và hiểu biết âm nhạc:** HS biết thưởng thức và cảm nhận những giá trị nổi bật, những điều sâu sắc và đẹp đẽ của âm nhạc được thể hiện trong tác phẩm hoặc một bộ phận của tác phẩm âm nhạc gắn với văn hoá, lịch sử; biết biểu lộ thái độ và cảm xúc bằng lời nói và ngôn ngữ cơ thể; biết nhận xét và đánh giá về các phương tiện diễn tả của âm nhạc căn cứ trên những đặc điểm chung nhất về tính thể loại của âm nhạc (ca khúc).
- **Ứng dụng và sáng tạo âm nhạc:** HS biết kết hợp và vận dụng kiến thức, kĩ năng âm nhạc vào thực tiễn; ứng tác và biến tấu, đưa ra những ý tưởng hoặc sản phẩm âm nhạc hay, độc đáo; hiểu và sử dụng âm nhạc trong các mối quan hệ với lịch sử, văn hoá và các loại hình nghệ thuật khác (theo Chương trình Giáo dục phổ thông môn Âm nhạc – 2018). Do đó, GV cần thiết kế và triển khai hiệu quả hoạt động ứng dụng và sáng tạo âm nhạc cho HS lớp 7 trên cơ sở những kiến thức và trải nghiệm đã có của HS để phát triển các năng lực cá nhân trong sự hợp tác với tập thể và nhóm.

3. Cấu trúc và nội dung sách giáo khoa Âm nhạc 7

3.1. Cấu trúc sách và cấu trúc chủ đề

– SGK Âm nhạc 7 bám sát Chương trình giáo dục phổ thông môn Âm nhạc (*Ban hành kèm theo Thông tư số 32/2018/TT – BGDĐT ngày 26 tháng 12 năm 2018 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo*).

– Nội dung của SGK Âm nhạc 7 bao gồm: *Hát, Nghe nhạc, Đọc nhạc, Nhạc cụ, Lí thuyết âm nhạc* và *Thường thức âm nhạc*. Nội dung *Nhạc cụ* bao gồm nhạc cụ gõ (tiết tấu) và nhạc cụ giai điệu (recorder hoặc kèn phím). Riêng nhạc cụ giai điệu triển khai ở những địa phương/ nhà trường có điều kiện phù hợp.

– Sách Âm nhạc 7 gồm 8 chủ đề, với tổng số 35 tiết/ 2 học kì (bao gồm cả ôn tập, kiểm tra đánh giá). Cấu trúc bài học của sách được thiết kế theo chủ đề, thể hiện rõ mức độ cơ bản và phân hoá, giúp GV linh hoạt trong quá trình thiết kế và tổ chức hoạt động dạy học phù hợp với điều kiện dạy và học của HS ở các vùng miền, địa phương khác nhau.

– Ở mỗi chủ đề/ bài học, việc triển khai các hoạt động dạy học bao gồm 4 hoạt động:

+ *Hoạt động mở đầu (khởi động, kết nối):*

Khởi động bằng tình huống/ trò chơi, câu chuyện, hình ảnh/ file âm thanh,... gắn với những kinh nghiệm, tri thức đã có của HS hoặc gắn với bài vừa học. GV cũng có thể lựa chọn những tình huống có vấn đề trong thực tiễn hoặc liên quan đến nội dung bài học để thiết kế và tổ chức hoạt động mở đầu tạo không khí sôi nổi và thu hút học sinh.

+ *Hoạt động khám phá (hình thành kiến thức mới):*

GV tổ chức các hoạt động quan sát, cảm nhận, tự phát hiện, trải nghiệm qua âm thanh, hoạt động thực hành, thảo luận, trả lời các câu hỏi,... giúp HS tiếp cận các nội dung: học hát/ đọc nhạc/ gõ đệm nhạc cụ/ gõ âm hình tiết tấu/ cảm thụ và hiểu biết các nội dung thường thức âm nhạc, kiến thức lí thuyết,... qua trực quan sinh động để hình thành tri thức mới của bài học.

+ *Hoạt động luyện tập (luyện tập các kĩ năng, hình thức thể hiện):*

- HS thực hiện nhiều lần với các hình thức để nắm được kiến thức, hình thành các thao tác, kĩ năng trong các hoạt động hát, đọc nhạc, nhạc cụ và thường thức âm nhạc.
- Vận dụng để thực hành các tri thức, kinh nghiệm trong cuộc sống, kết hợp với kiến thức, kĩ năng để giải quyết các nhiệm vụ của bài học âm nhạc và vận dụng vào các sự kiện, hoạt động văn hoá nghệ thuật trong cuộc sống.

+ *Hoạt động vận dụng – sáng tạo (trải nghiệm – nếu có):*

HS biết vận dụng – sáng tạo các hiểu biết, kiến thức, kĩ năng và tích cực thể hiện bản thân trong các hoạt động trình bày/ trình diễn âm nhạc, cảm thụ và hiểu biết âm nhạc để dần hình thành các phẩm chất và năng lực hướng tới theo yêu cầu cần đạt của chương trình môn học.

3.2. Hệ thống chủ đề của sách

Với mỗi chủ đề, các mạch nội dung được thiết kế gắn kết logic, đảm bảo sự chặt chẽ trong liên thông ngang và tính hệ thống theo chiều dọc của chủ đề. Tiêu đề và ngữ liệu của các tiết học được chọn lọc, sắp xếp kiến thức và ví dụ minh hoạ hỗ trợ cho nhau rất dễ hiểu, gần gũi, gắn bó với đời sống hằng ngày và tâm, sinh lí của HS lớp 7. Do đó, tạo điều kiện cho GV phát triển nội dung bài học, linh hoạt trong thiết kế và triển khai dạy học để tạo nên sự đa dạng, phong phú ở mỗi bài học. Các chủ đề của sách bao gồm:

- Chủ đề 1: Ngày khai trường (4 tiết/ 4 tuần)
- Chủ đề 2: Môi trường xanh (4 tiết/ 4 tuần)
- Ôn tập (1 tiết)
- Chủ đề 3: Thầy cô và mái trường (4 tiết/ 4 tuần)
- Chủ đề 4: Giai điệu quê hương (4 tiết/ 4 tuần)
- Ôn tập (1 tiết)
- Chủ đề 5: Nhịp điệu mùa xuân (4 tiết/ 4 tuần)
- Chủ đề 6: Âm nhạc nước ngoài (4 tiết/ 4 tuần)
- Ôn tập (1 tiết)
- Chủ đề 7: Cuộc sống tươi đẹp (4 tiết/ 4 tuần)
- Chủ đề 8: Mùa hè của em (3 tiết/ 3 tuần)
- Ôn tập (1 tiết)

Ngoài ra, trong quá trình tổ chức các hoạt động dạy học, GV cần lồng ghép giáo dục tích hợp liên môn các nội dung âm nhạc của chủ đề gắn với các nội dung/ lĩnh vực gần gũi với bài học và vận dụng vào cuộc sống như: Văn học, Lịch sử, Giáo dục công dân, Tin học, Mĩ thuật, Nghệ thuật múa,... một cách hài hoà, tự nhiên, không gượng ép. Nội dung giáo dục tích hợp phải khai thác và phát triển từ nội dung chính của bài học để liên hệ hoặc gắn với tình huống/ bối cảnh cụ thể của đời sống, từ các kiến thức đã học ở các môn học khác để giúp HS tiếp tục trải nghiệm, thu nhận và hình thành các tri thức và kinh nghiệm mới, góp phần giáo dục và phát triển một số phẩm chất như: nhân ái, trung thực, yêu nước,...; các kĩ năng giao tiếp, hợp tác,...; các kĩ năng "mềm" và tương tác xã hội.

4. Phương pháp tổ chức dạy học phát triển phẩm chất và năng lực âm nhạc theo sách giáo khoa Âm nhạc 7

4.1. Một số điểm lưu ý

- Để đáp ứng yêu cầu dạy học phát triển năng lực, GV cần chủ động, linh hoạt, sáng tạo trong việc lựa chọn, kết hợp các phương pháp, kĩ thuật dạy học phù hợp với nội dung của từng bài học ở từng giai đoạn. Đối với HS lớp 7, khi lựa chọn các phương pháp kĩ thuật dạy học, GV cần tính đến sự kế thừa các phương pháp, hình thức tổ chức dạy học, các kinh nghiệm đã thực hiện với đối tượng HS để khai thác và phát huy tính tích cực, chủ động của HS trong quá trình học tập môn học.

- Từ yêu cầu thiết kế và tổ chức dạy học âm nhạc theo quan điểm: *"Lấy người học làm trung tâm"* GV cần thiết kế các hoạt động linh hoạt với từng nội dung của các tiết và ở các hoạt động vận dụng, trải nghiệm (sáng tạo) khi kết thúc chủ đề.
- Cách thức triển khai các hoạt động cần linh hoạt với các nhóm HS để có sự phối hợp hài hoà giữa các nhóm đồng đẳng và nhóm hỗn hợp, nhóm HS có tố chất vượt trội và các HS khả năng hạn chế hơn luôn cần có sự hỗ trợ của giáo viên và các bạn.
- Cần khai thác hiệu quả và linh hoạt về cơ sở vật chất, trang thiết bị, nhạc cụ, năng lực của GV âm nhạc ở các địa phương, để triển khai các bài học qua các hoạt động phong phú, đa dạng với các phương pháp dạy học tích cực, dạy học đa phương tiện vận dụng theo mô hình "lớp học đảo ngược". Từ đó, giúp học sinh chủ động hơn trong việc xây dựng kế hoạch học tập, thiết kế các ý tưởng, triển khai những dự án học tập gắn với các điều kiện thực tế của địa phương, các sự kiện âm nhạc có quy mô phù hợp ở lớp học, nhà trường và cộng đồng.

4.2. Triển khai các phương pháp dạy học âm nhạc phát triển phẩm chất và năng lực cho học sinh lớp 7

4.2.1. Phương pháp dùng lời

- Việc khai thác và sử dụng phương pháp dùng lời cần linh hoạt trong các bối cảnh của hoạt động dạy học với các yêu cầu khác nhau. Việc dạy học theo quan điểm kiến tạo và khám phá phải được giáo viên thấu hiểu, vận dụng linh hoạt và tạo nhiều cơ hội cho HS được chủ động tích cực. Trong quá trình dạy học, GV không chỉ sử dụng lời nói để thuyết trình, đàm thoại, đặt câu hỏi cho HS, mà GV còn cần gợi mở để hình thành cho HS khả năng tự đặt câu hỏi khi tìm hiểu nội dung bài học hoặc tự khám phá trên SGK, các nguồn học liệu điện tử và các nguồn thông tin khác.
- GV thiết kế và giao nhiệm vụ cho HS hoặc nêu các tình huống có vấn đề gắn với nội dung bài học để HS thảo luận/ đàm thoại; GV tương tác và gợi mở để các em chủ động, tự tin phát biểu các ý kiến/ đề xuất các ý tưởng/ cách thể hiện mới,... GV cần tạo cơ hội/ giao nhiệm vụ cho các HS có khả năng tư duy thiên hướng về xã hội và nghệ thuật để HS viết và thuyết trình những nội dung đã học hay giới thiệu về các tiết mục/ chương trình/ sự kiện văn hoá nghệ thuật hoặc hoạt động trình diễn ngay trong lớp học.
- Bên cạnh đó, GV cũng cần quan tâm và hỗ trợ các HS chưa tự tin, khả năng giao tiếp, hợp tác còn hạn chế bằng cách tích hợp các nội dung/ hoạt động để tạo cơ hội cho HS được rèn luyện và nâng cao khả năng hoà nhập với tập thể.

4.2.2. Phương pháp trực quan

- Ngoài việc trực tiếp làm mẫu, GV cần khai thác và phát huy hiệu quả các học liệu điện tử để giúp HS tăng thêm cơ hội trải nghiệm với các tư liệu âm nhạc chuẩn xác, nâng cao khả năng cảm thụ và hiểu biết, phát triển trí nhớ và tư duy âm nhạc.

– Bên cạnh đó, GV cần động viên, khích lệ các HS có tố chất và năng lực âm nhạc tốt, có khả năng trình bày/ thể hiện bài hát, bài nghe/ chơi đàn với các nội dung của bài học để cùng hỗ trợ GV hướng dẫn/ sửa sai cho các bạn.

4.2.3. Phương pháp trò chơi

GV cần khai thác các dạng phương pháp trò chơi: HS tham gia các trò chơi chính là hoạt động học tập có chủ đích để tiếp nhận, củng cố các kiến thức, kĩ năng, hình thành thái độ tích cực của HS trong khi cùng hợp tác với nhóm giải quyết các nhiệm vụ học tập. Với HS lớp 7, GV cần tăng cường các trò chơi gắn với phần luyện tập lí thuyết âm nhạc và các trò chơi sáng tạo.

4.2.4. Phương pháp thực hành sáng tạo kết hợp với phương pháp giải quyết vấn đề và thông qua các hoạt động trải nghiệm

GV cần động viên và khích lệ HS suy nghĩ và đưa ra các cách/ phương án mới (VD: cách gõ đệm cho bài hát nhịp $\frac{2}{4}, \frac{3}{4}$,... khác với yêu cầu của GV đưa ra hoặc trong SGK mà vẫn đảm bảo phù hợp với tính chất âm nhạc. Khi GV đưa ra một nhiệm vụ học tập được gắn với các yêu cầu cụ thể để vận dụng lí thuyết hoặc một cách thức triển khai khác với phương án đã đề ra thì GV sẽ tạo cơ hội cho HS "kích não". Khi đó, HS có thể sẽ đưa ra được các ý tưởng mới. Có thể ý tưởng/ phương án mới đó chưa thật hoàn hảo, song sẽ là động lực cho HS có những cảm hứng sáng tạo nghệ thuật. Những sáng tạo mới cũng sẽ giúp HS vừa khám phá vừa trải nghiệm, kết hợp giữa trải nghiệm đã có và trải nghiệm mới sẽ khiến bài học càng thú vị và có sức hấp dẫn với HS vì các em được thể hiện bản thân và tự tin về chính mình.

4.2.5. Dạy học đa phương tiện

Phương pháp dạy học đa phương tiện là giải pháp để phát huy được hiệu quả cho GV trong việc thiết kế và triển khai các bài dạy hấp dẫn. GV có thể khai thác, tìm kiếm thêm các tư liệu khác trên internet để bổ sung cho bài dạy.

Ngoài ra, với khả năng về tin học của HS lớp 7, GV cần gợi ý/ phát huy kiến thức và khả năng của HS để các em có thể thiết kế các bài trình chiếu kết hợp với phần thuyết trình, thực hành âm nhạc,....

4.3. Kĩ thuật dạy học

– *Kĩ thuật chia nhóm:* GV chia thành các nhóm đồng đẳng (cùng trình độ), nhóm hỗn hợp gồm các HS khác trình độ, nhóm HS cùng sở thích về một nội dung hoặc có thế mạnh về dạng kĩ năng thực hành âm nhạc (đọc nhạc/ nhạc cụ/ trình diễn, thiết kế ý tưởng,...).

– *Kĩ thuật khăn trải bàn:* HS hợp tác theo nhóm để giải quyết vấn đề/ nhiệm vụ của bài học.

– *Kĩ thuật hỏi và trả lời:* giúp HS khắc sâu, củng cố kiến thức đã học.

– *Kĩ thuật động não:* GV sử dụng câu hỏi tình huống để thu thập thông tin ngược từ phía HS và kích thích HS tìm ra đáp án/ phương án giải quyết trên cơ sở một phương án/ đáp án đã có.

Như vậy, quá trình dạy học âm nhạc theo chương trình và SGK mới nhất thiết đòi hỏi GV cần linh hoạt đổi mới và sáng tạo các phương pháp, kĩ thuật tổ chức hoạt động dạy học kết hợp với nghệ thuật diễn giảng thu hút. Cần có sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa các phương pháp dạy học truyền thống, các phương pháp đặc thù với các phương pháp dạy học tích cực và dạy học đa phương tiện (trình chiếu PowerPoint và sử dụng các học liệu điện tử/ file âm thanh/ các hiệu ứng, phần mềm âm nhạc, hoặc SGK điện tử,...) bên cạnh việc khai thác các học liệu/ nhạc cụ địa phương hay các nhạc cụ tự chế, để mỗi bài học sẽ tạo nên những cảm xúc và ấn tượng sâu sắc hơn cho mỗi HS.

5. Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập

5.1. Quy trình đánh giá

- *Tự đánh giá:* Từng HS nhận xét bản thân đã hoàn thành hoặc chưa hoàn thành bài học; chỗ nào chưa làm được, chỗ nào còn làm sai,...
- *Đánh giá đồng đẳng* (HS đánh giá lẫn nhau): HS đánh giá bạn đã đạt hoặc chưa đạt. HS nhận xét những chỗ sai/ đúng và có thể đề xuất các ý kiến về cách sửa,...
- *GV đánh giá:* Nhận xét khái quát, chỉ ra những chỗ cần phải sửa chữa, gợi ý cách khắc phục,...

5.2 Kĩ thuật kiểm tra, đánh giá

- Kiểm tra – đánh giá chẩn đoán (áp dụng vào thời điểm đầu năm học để biết năng lực của HS).
- Kiểm tra – đánh giá thường xuyên (áp dụng trong các bài học/ tiết học hằng ngày, hằng tuần).
- Kiểm tra định kì (áp dụng ở cuối học kì, cuối năm học, cuối cấp học).
- Trong kiểm tra có đánh giá định tính: kết quả học tập được mô tả bằng nhận xét qua quan sát, theo dõi mức độ hoàn thành bài học và sự tiến bộ của HS.

5.3. Nội dung và hình thức kiểm tra, đánh giá

- Kiểm tra, đánh giá năng lực, phẩm chất: Có 5 phẩm chất cần hình thành và giáo dục cho HS trong suốt thời gian học ở nhà trường phổ thông. Đó là: yêu nước, nhân ái, trung thực, chăm chỉ và trách nhiệm.
- Về nội dung: HS được lựa chọn một trong các nội dung có sở trường và yêu thích nhất để tham gia kiểm tra, đánh giá.
- Về hình thức: HS được kiểm tra, đánh giá theo hình thức cá nhân/ đôi bạn/ nhóm.
- Khung đánh giá năng lực của môn học quy định 3 mức độ: Biết, Hiểu, Ứng dụng – Sáng tạo bám sát 3 thành phần năng lực đặc thù:

  + Đánh giá năng lực thể hiện âm nhạc.

  + Đánh giá năng lực cảm thụ, hiểu biết âm nhạc.

  + Đánh giá năng lực vận dụng – sáng tạo âm nhạc.

PHẦN II

GỢI Ý CẤU TRÚC VÀ PHƯƠNG PHÁP TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG DẠY HỌC ÂM NHẠC THEO CHỦ ĐỀ

Ở Phần II, việc thiết kế cấu trúc các tiết theo chủ đề được bám sát theo SGK Âm nhạc 7. Dự kiến, mỗi chủ đề triển khai trong 4 tiết, riêng chủ đề 8 được xây dựng 3 tiết.

Tất cả các nội dung hướng dẫn thực hiện trong SGV chỉ là *những gợi ý để GV tham khảo*. GV có thể vận dụng hoặc thay đổi, sắp xếp trình tự và thời gian của toàn bộ chủ đề nhưng đảm bảo sau khi kết thúc chủ đề HS được lĩnh hội đầy đủ kiến thức của SGK. GV có thể tìm tòi/ sáng tạo cách dạy của riêng mình, sao cho việc dạy học đạt hiệu quả tốt nhất, phù hợp với điều kiện và trình độ HS ở địa phương. GV lưu ý khai thác các nhạc cụ địa phương, nhạc cụ tự tạo, các di sản âm nhạc và văn hoá vùng miền để lồng ghép phù hợp với mức độ nhận thức của HS, góp phần tôn vinh nghệ thuật âm nhạc dân gian đặc sắc, đồng thời cũng là hình thức "bảo tồn động" các giá trị văn hoá dân tộc trong bối cảnh hội nhập với khu vực và thế giới.

CHỦ ĐỀ 1: NGÀY KHAI TRƯỜNG

TIẾT 1

Học bài hát: *Khai trường*

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Hát đúng cao độ, trường độ bài hát *Khai trường*.

2. Năng lực

- Biết thể hiện đúng sắc thái bài hát bằng các hình thức hát nối tiếp, hoà giọng, hát kết hợp vận động phụ hoạ.
- Cảm nhận được giai điệu và nhịp điệu vui tươi, rộn ràng của bài hát *Khai trường*.

3. Phẩm chất

Qua giai điệu lời ca của bài hát *Khai trường*, HS thấy được ý nghĩa của ngày đầu chào đón năm học mới. Biết trân trọng tình cảm bạn bè và thầy, cô giáo mỗi ngày đến trường.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy trong chủ đề.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước một vài thông tin phục vụ cho bài học qua SGK và mạng internet.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HÁT

KHỞI ĐỘNG

Chọn một trong hai phương án sau:

- Phương án 1: Cả lớp hát kết hợp vận động theo một bài hát về chủ đề ngày khai trường (Gợi ý: *Ngày đầu tiên đi học*, *Chào năm học mới*, *Mùa thu ngày khai trường*,...).
- Phương án 2: Sử dụng nhạc cụ thể hiện tiết tấu đệm cho một bài hát đã học.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Học bài hát *Khai trường*

a. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

- GV: Hát mẫu hoặc cho HS nghe bài hát *Khai trường*.
- HS: Lắng nghe, vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

b. Giới thiệu tác giả

Tư liệu cung cấp cho GV: Nhạc sĩ Quỳnh Hợp, bút danh là Hà Nhật Quỳnh – Nhật Hà, sinh tại Hà Nội. Âm nhạc của Quỳnh Hợp đồng hành cùng năm tháng và trên mọi nẻo đường quê hương với hơn 60 album đã ra mắt khán giả cả nước. Các chủ đề thường được nhạc sĩ tập trung sáng tác là: ca khúc thiếu nhi, ca khúc tuổi hồng, ca khúc viết về người lính, truyền thống cách mạng, biển đảo,... Ngoài ra, nhạc sĩ Quỳnh Hợp còn viết một số tác phẩm cho khí nhạc như: Hai giao hưởng thơ năm 1985 và 1994; biến tấu cho violon, cello và piano (tháng 8/2004).

- Một số album tiêu biểu của Quỳnh Hợp: *A! Tết đến rồi*, *Hè về vui sao* (nhạc thiếu nhi), *Xí... muội ơi* (ca khúc tuổi học trò), *Nơi ta viết tình ca*, *Dấu chân người lính*, *Nẻo quê*,...
- Các ca khúc phổ biến: *Lính đảo đợi mưa* (thơ Trần Đăng Khoa), *Tìm cha* (thơ Đoàn Hoài Trung), *Tổ quốc nhìn từ biển* (thơ Nguyễn Việt Chiến),... Ca khúc *Tựu trường*, *Khai trường* là những ca khúc tuổi hồng được đông đảo khán thính giả yêu thích và đón nhận.

c. Tìm hiểu bài hát

- GV gợi ý, cùng HS nêu nội dung bài hát và thống nhất chia đoạn, chia câu cho bài hát.
- Nội dung bài hát *Khai trường*: Bài hát có giai điệu vui tươi, trong sáng thể hiện niềm hân hoan, náo nức của các em HS những ngày đầu tựu trường.
- Bài hát chia làm 2 đoạn:

  + Đoạn 1: *Hồi trống điểm khai trường ... như đi xa về nhà.*

  + Đoạn 2: *Khăn đỏ tung trong gió ... tạm xa nhé hè ơi.*

d. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn.

e. Dạy hát

- GV đàn và hát mẫu câu một 1 – 2 lần, bắt nhịp cả lớp hát.
- Tiếp tục đàn kết hợp hát mẫu từng câu và dạy hát ghép nối các câu; ghép đoạn 1; đoạn 2 và hoàn thiện cả bài. GV sửa sai (nếu có).
- Hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách hoặc theo nhịp.

Lưu ý:

- Hát chính xác những chỗ có đảo phách: *trống điểm khai trường, mới bè bạn cũ,...*
- Những tiếng có dấu chấm dôi: *khăn đỏ, áo trắng, sân trường,...*
- Những tiếng có dấu luyến: *ấp ủ, tíu tít,...*
- Những tiếng có dấu nối: *qua, nhà, đỏ, gió, trắng, trong, viết,...*

LUYỆN TẬP

2 Hát theo hình thức nối tiếp, hoà giọng

- GV tổ chức cho HS:

  + Hát nối tiếp: Nhóm 1, nhóm 2.

  + Hát hoà giọng: Cả lớp thực hiện.
- HS thực hành luyện tập theo nhóm.
- GV gọi một vài nhóm/ cá nhân thể hiện trước lớp.
- Trong quá trình luyện tập của HS, GV sửa những chỗ HS hát chưa đúng và lưu ý thể hiện sắc thái vui tươi của bài hát, chú ý âm thanh của các nhóm hát có sự hoà quyện, nhịp nhàng.

3 Hát kết hợp vận động phụ hoạ

Thực hiện theo các bước sau:

- GV làm mẫu hoặc cho HS xem video có các hình ảnh vận động phụ hoạ bài hát *Khai trường* để HS tham khảo.

- Gợi ý và khuyến khích HS có năng khiếu sáng tạo, làm mẫu một vài động tác vận động đơn giản cho các bạn tham khảo thực hiện.
- Tổ chức các nhóm ghép nhạc, luyện tập với các động tác minh hoạ.
- Các nhóm HS thực hành luyện tập ở nhà hoặc thời gian ngoài giờ lên lớp.

Lưu ý: Tổ chức các động tác minh hoạ phù hợp với nội dung lời ca và tính chất âm nhạc của bài hát.

VẬN DỤNG

Nêu những hình ảnh được nhắc đến trong bài hát *Khai trường*. Em có ấn tượng với hình ảnh nào nhất? Vì sao?

- HS chia sẻ cảm nhận cá nhân về những hình ảnh ấn tượng (từng tốp HS túm năm tụm ba trò chuyện bên ghế đá dưới những tán lá cây xanh mát; tíu tít nói chuyện cười vui, từng hồi trống trường vang lên giòn giã, chiếc khăn đỏ tung bay trên ngực áo, những trang vở còn mùi giấy mới,...).
- HS ôn luyện bài hát *Khai trường* với các hình thức đã học, sử dụng bài hát trong các buổi sinh hoạt ngoại khoá ở trường, lớp, hát cho người thân nghe hoặc trong các dịp sinh hoạt cộng đồng.

***Tổng kết tiết học:**

- GV cùng HS hệ thống lại các nội dung trong tiết học và những yêu cầu cần đạt.
- HS tiếp tục luyện tập bài hát *Khai trường* bằng các hình thức đã học. Khuyến khích cá nhân/ nhóm có ý tưởng sáng tạo phong phú, đa dạng để thể hiện, trình diễn bài hát.

***Chuẩn bị bài mới:**

Tìm hiểu nội dung bài tiếp theo và trả lời câu hỏi:

- Thế nào là nhịp lấy đà? Nhịp lấy đà thường xuất hiện ở đâu trong bản nhạc?
- Bài đọc nhạc số 1 có những cao độ, trường độ gì, *ô nhịp đầu tiên* thiếu mấy phách? Nêu khái niệm nhịp $\frac{4}{4}$ của Bài đọc nhạc số 1.

TIẾT 2

– Lí thuyết âm nhạc: Nhịp lấy đà

– Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 1

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- HS hiểu và nhận biết về nhịp lấy đà.
- Đọc đúng cao độ, trường độ, tiết tấu Bài đọc nhạc số 1.

2. Năng lực

- Biết đọc Bài đọc nhạc số 1 kết hợp gõ đệm, đánh nhịp $\frac{4}{4}$.
- Cảm nhận và thể hiện được tính chất nhịp $\frac{4}{4}$ khi đọc Bài đọc nhạc số 1, phân biệt được nhịp lấy đà qua các bài hát đã học và các ví dụ minh hoạ.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS ý thức chăm chỉ chuẩn bị bài, phát huy tinh thần làm việc nhóm, tinh thần tự giác và chủ động trong học tập.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước về nhịp lấy đà và Bài đọc nhạc số 1, trả lời các câu hỏi GV giao từ tiết học trước.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

Tổ chức cho HS hát kết hợp vỗ tay theo phách bài *Đời sống không già vì có chúng em* (đã học ở lớp 6) để tạo không khí vui vẻ cho tiết học.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

1 Tìm hiểu nhịp lấy đà

- GV đọc nhạc ví dụ trong SGK và yêu cầu HS cùng phân tích:
  + Quan sát 2 dòng nhạc, lắng nghe và phân biệt sự khác nhau về tiết tấu.
  + So sánh số phách ô nhịp đầu tiên của dòng nhạc 2 với các ô nhịp khác.
- GV yêu cầu HS trả lời sau khi phân tích các nội dung trên: Thế nào là nhịp lấy đà?
- GV nhận xét nội dung trả lời của HS và chốt kiến thức cần ghi nhớ:

Khái niệm nhịp lấy đà: Nhịp lấy đà là ô nhịp đầu tiên trong bài hát hoặc bản nhạc không đủ số phách theo quy định của số chỉ nhịp. Những tác phẩm được mở đầu bằng nhịp lấy đà thường kết thúc bằng một ô nhịp không đầy đủ, bổ sung cho nhịp lấy đà.

2 Nhận biết và thể hiện nhịp lấy đà

- GV cho HS quan sát ví dụ bài hát *Con đường học trò* (SGK Âm nhạc 7, tr.8).

- Yêu cầu HS nhận xét ô nhịp đầu tiên của bài hát: Ô nhịp đầu tiên của bài hát là ô nhịp lấy đà vì không đủ số phách theo quy định của số chỉ nhịp.
- GV trình chiếu bản nhạc bài hát *Mưa rơi* SGK Âm nhạc 6.
- Yêu cầu HS nhận xét sự giống nhau, khác nhau ở các ô nhịp đầu tiên và ô nhịp kết thúc của hai bài hát.

Hướng dẫn trả lời:

Giống nhau	Khác nhau
Ô nhịp đầu tiên của hai bài hát đều là ô nhịp lấy đà vì không đủ số phách theo quy định của số chỉ nhịp.	– Ô nhịp cuối của bài *Con đường học trò* kết thúc bằng ô nhịp đầy đủ. – Ô nhịp cuối của bài *Mưa rơi* kết thúc bằng ô nhịp không đầy đủ. ⇒ GV giới thiệu cho HS ô nhịp kết thúc của hai bài hát trên là hai hình thức kết thúc bài hát có sử dụng nhịp lấy đà.

- GV bắt nhịp cho HS hát câu hát ví dụ bài *Con đường học trò* để thể hiện nhịp lấy đà ⇒ Nhắc HS hát tiếng "con" cần hát nhẹ để thể hiện đúng tính chất của nhịp lấy đà.
- Giao nhiệm vụ cho HS sưu tầm một số bài hát, bản nhạc có sử dụng nhịp lấy đà để cùng chia sẻ và thể hiện vào tiết Vận dụng – Sáng tạo.

ĐỌC NHẠC

Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 1

- Hướng dẫn HS khai thác bài thông qua hệ thống câu hỏi và yêu cầu:
  + Bài đọc nhạc viết ở nhịp gì? Nêu lại khái niệm. (Nhịp $\frac{4}{4}$)
  + Nhận xét ô nhịp đầu tiên trong bài.
  + Kể tên các nốt nhạc và hình nốt có trong bài đọc nhạc?
- Cá nhân/ nhóm HS tìm hiểu và trả lời các câu hỏi trên. Các nhóm nhận xét cho nhau.
- GV nhận xét, bổ sung kiến thức.

a. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

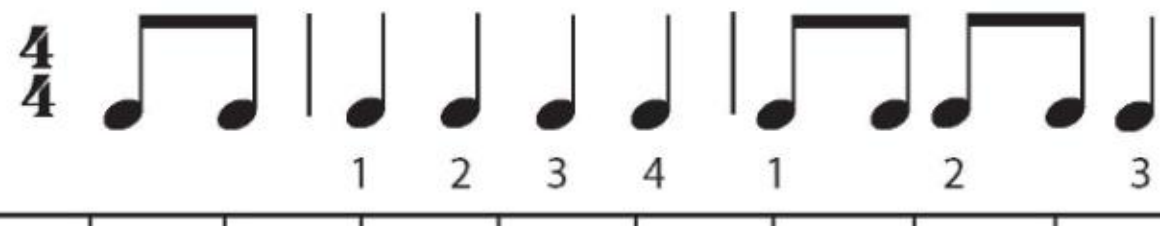
- Hướng dẫn HS đọc gam Đô trưởng đi lên đi xuống (2 lần).
- Hướng dẫn HS đọc trục của gam Đô trưởng.

b. Luyện quãng 3

- Hướng dẫn HS luyện đọc quãng 3 theo mẫu trong SGK tr.9 (2 lần).
- GV chỉ các nốt nhạc để HS luyện đọc cao độ từ các nốt nhạc tạo thành nét giai điệu trong bài.

c. Luyện tập tiết tấu gõ theo phách

GV vỗ tay kết hợp đọc mẫu hình tiết tấu trong Bài đọc nhạc số 1. HS lắng nghe, quan sát âm hình tiết tấu trong SGK và làm theo (1 – 2 lần).

	Đơn	Đơn	Đen	Đen	Đen	Đen	Đơn	Đơn	Đơn	Đơn	Đen
	x		x	x	x	x	x		x		x

d. Luyện tập Bài đọc nhạc số 1

– GV đàn giai điệu bài đọc nhạc một lần. HS quan sát bản nhạc, cảm nhận về giai điệu.

– GV hỗ trợ và thống nhất chia những nét nhạc cùng HS:

+ Nét nhạc 1: ô nhịp 1, 2, 3

+ Nét nhạc 2: ô nhịp 3, 4, 5

+ Nét nhạc 3: ô nhịp 5, 6, 7

+ Nét nhạc 4: ô nhịp 7, 8, 9

– Tập đọc từng nét nhạc:

+ GV đàn nét nhạc 1, bắt nhịp HS đọc nhạc cùng đàn (2 lần).

+ Tiếp tục làm theo trình tự trên đến hết và ghép nối cả bài.

– GV đệm cho HS đọc hoàn thiện cả bài. Phát hiện sửa sai cho HS (nếu có).

LUYỆN TẬP

2 Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động gõ đệm và đánh nhịp

a. Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách

– Hướng dẫn HS tập đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách: nhấn vào phách 1 và 3, gõ nhẹ ở phách 2 và 4 (hoạt động này có thể vỗ tay hoặc đệm bằng một vài nhạc cụ tiết tấu như thanh phách, nhạc cụ tự tạo).

– Từng nhóm thực hiện luyện tập theo hướng dẫn.

– Một vài nhóm trình bày trước lớp.

b. Đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{4}{4}$

– GV hỏi: Ô nhịp đầu tiên của Bài đọc nhạc số 1 là phách thứ mấy của nhịp $\frac{4}{4}$? ⇒ phách thứ 4 (GV hướng dẫn HS thể hiện phách nhẹ cần phải đưa tay lên đúng tính chất nhịp lấy đà).

– Hướng dẫn HS đánh nhịp $\frac{4}{4}$ trên nền tiết tấu/ file âm thanh.

- Các nhóm thực hành đọc nhạc kết hợp đánh nhịp $\frac{4}{4}$.
- Tổ chức luyện tập theo nhóm: một nhóm đọc, một nhóm đánh nhịp và ngược lại.
- Gọi 1 – 2 nhóm lên trình bày. Các nhóm nhận xét, góp ý cho nhau.
- GV nhận xét, sửa sai (nếu có).

VẬN DỤNG

- HS sưu tầm một số bài hát có nhịp lấy đà và tập biểu diễn cho bạn bè, người thân nghe.
- HS vận dụng cách gõ đệm, đánh nhịp $\frac{4}{4}$ vào các bài hát/ bản nhạc có cùng số chỉ nhịp.

***Tổng kết tiết học:**

GV cùng HS nhắc lại nội dung đã học.

***Chuẩn bị bài mới:**

- HS tiếp tục luyện tập, hoàn thiện Bài đọc nhạc số 1 dưới các hình thức đã học.
- Yêu cầu cá nhân/ nhóm tìm hiểu về nhạc sĩ Trịnh Công Sơn và bài hát *Tuổi đời mênh mông*.

TIẾT 3

– Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Trịnh Công Sơn và bài hát *Tuổi đời mênh mông*

– Ôn tập: Bài hát *Khai trường* và Bài đọc nhạc số 1

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Nêu được đôi nét về cuộc đời, sự nghiệp âm nhạc của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn. Nắm được những nét khái quát về bài hát *Tuổi đời mênh mông*.
- Hát thuộc lời và hoàn thiện bài hát *Khai trường* bằng các hình thức đã học.

2. Năng lực

- Biết thể hiện bài hát *Khai trường* bằng các hình thức hát nối tiếp, hoà giọng; hát kết hợp vận động phụ hoạ.
- Cảm nhận được giai điệu và ý nghĩa nội dung bài hát *Tuổi đời mênh mông*.
- Đọc Bài đọc nhạc số 1 kết hợp gõ đệm, đánh nhịp.

3. Phẩm chất

Qua nội dung tìm hiểu về nhạc sĩ Trịnh Công Sơn và bài hát *Tuổi đời mênh mông*, HS biết trân trọng giá trị của hơn 600 ca khúc mà nhạc sĩ đã để lại cho khán giả Việt Nam. Đó là những ca khúc có nội dung giàu tính nhân văn với tình yêu thương con người, yêu thiên nhiên, quê hương đất nước và trân quý cuộc sống yên bình.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước về nhạc sĩ Trịnh Công Sơn và bài hát *Tuổi đời mênh mông*; ôn luyện bài hát *Khai trường* và Bài đọc nhạc số 1 bằng các hình thức đã học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

KHỞI ĐỘNG

HS vận động cơ thể theo nhịp điệu trên nền nhạc bài hát đã học hoặc do HS tự chọn.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Tìm hiểu về nhạc sĩ Trịnh Công Sơn

- HS trình bày theo nhóm những hiểu biết về nhạc sĩ Trịnh Công Sơn bằng các hình thức khác nhau.
- HS lắng nghe, góp ý cho nhau.
- GV nhận xét, bổ sung kiến thức cần ghi nhớ.
- GV thể hiện (nếu có) hoặc khuyến khích HS thể hiện một bài hát hoặc một vài câu hát mình yêu thích của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn.
- HS nghe, xem một vài ca khúc tiêu biểu của nhạc sĩ Trịnh Công Sơn (khuyến khích sử dụng tư liệu do HS sưu tầm): *Em là bông hồng nhỏ, Huyền thoại mẹ, Nhớ mùa thu Hà Nội, Về thăm mái trường xưa, Tiếng ve gọi hè,...*

  Tư liệu cung cấp cho GV: Ngoài thông tin trong SGK, GV có thể chia sẻ thêm một số thông tin khác như: Năm 2004, nhạc sĩ Trịnh Công Sơn đã được trao tặng giải thưởng "Âm nhạc hoà bình thế giới" (WPMA) cùng với những nghệ sĩ khác trên thế giới đã dùng âm nhạc để tranh đấu cho hoà bình như Joan Baez, Bob Dylan, Harry Belafonte.

2 Tìm hiểu bài hát *Tuổi đời mênh mông*

- HS nghe hoặc xem video biểu diễn bài hát *Tuổi đời mênh mông*.
- HS trình bày những hiểu biết về bài hát. Các nhóm lắng nghe, nhận xét cho nhau.
- GV nhận xét, bổ sung kiến thức.
- GV đặt câu hỏi gợi ý để HS nêu cảm nhận của mình sau khi nghe bài hát *Tuổi đời mênh mông*:

+ Tên bài hát gợi cho em điều gì?
+ Nhịp điệu bài hát như thế nào? (nhanh; vừa phải – vui tươi; chậm – tha thiết;...)
+ Những câu hát nào gợi cho em hình ảnh ấn tượng? (*Mây và tóc em bay; Em và lá tung tăng; Em và đoá hoa lan; Em về giữa thiên nhiên;...).*

– GV yêu cầu HS nêu nội dung và tính chất âm nhạc của bài hát, sau đó bổ sung và chốt kiến thức cần ghi nhớ: Bài hát nói về cảnh đẹp thiên nhiên gắn với những kỉ niệm của tuổi thơ tươi đẹp và có tính chất âm nhạc nhịp nhàng, vừa phải.

LUYỆN TẬP

Ôn tập bài hát *Khai trường

– Cả lớp hát bài *Khai trường* trên nền nhạc đệm kết hợp vỗ tay theo phách (1 – 2 lần).
– GV tổ chức ôn luyện cho HS theo các hình thức:
+ Hát nối tiếp, hoà giọng.
+ Hát kết hợp vận động phụ hoạ.
– GV hỗ trợ HS tập luyện, sửa sai (nếu có).
– Gọi một vài nhóm trình bày trước lớp.
– HS nhận xét cho nhau. GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của HS.

Lưu ý: Khi luyện tập vận động phụ hoạ cho bài hát, GV cho HS tìm các động tác đơn giản, dễ làm, thực hiện từ chậm đến nhanh dần.

***Ôn tập Bài đọc nhạc số 1**

– GV đàn giai điệu Bài đọc nhạc số 1, HS lắng nghe và đọc nhẩm theo.
– GV đệm đàn hoặc mở nhạc đệm cho cả lớp đọc bài 1 lần.
– Tổ chức ôn luyện nhóm HS đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách, nhịp hoặc đánh nhịp.
– Gọi một vài nhóm trình bày trước lớp. HS quan sát, nhận xét sửa sai cho nhau.
– GV nhận xét, sửa sai (nếu có) và đánh giá phần đọc nhạc của HS.

VẬN DỤNG

GV đưa ra một vài gợi ý, khuyến khích HS thể hiện bài hát trong các hoạt động sinh hoạt âm nhạc tập thể của nhà trường hoặc ở địa phương,... (VD: *Em là bông hồng nhỏ, Khăn quàng thắp sáng bình minh, Tiếng ve gọi hè, Đời sống không già vì có chúng em,...*).

***Tổng kết tiết học:**

HS nhắc lại các nội dung đã học. GV lưu ý những kiến thức cần ghi nhớ.

***Chuẩn bị bài mới:**

– Luyện tập, hoàn thiện bài hát, Bài đọc nhạc số 1 dưới các hình thức đã học để trình diễn trong tiết Vận dụng – Sáng tạo.
– GV khuyến khích HS sáng tạo các động tác vận động cơ thể cho bài hát *Khai trường* để trình diễn trong phần Vận dụng – Sáng tạo (nếu có).

TIẾT 4

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

Chủ đề 1: ***Ngày khai trường***

1 Từ nét giai điệu đầu tiên của Bài đọc nhạc số 1, vận dụng đọc 2 nét nhạc

- GV đàn, HS quan sát và lắng nghe 3 nét giai điệu trong SGK tr.12.
- GV chia lớp thành 3 nhóm: Tổ chức các nhóm luân phiên đọc 3 nét nhạc trên.
- GV nhận xét hoạt động đọc nhạc của các nhóm. Khuyến khích, động viên, đánh giá lấy điểm thường xuyên.

2 Chia sẻ và thể hiện bài hát có nhịp lấy đà mà nhóm em đã sưu tầm

- GV tổ chức cho các nhóm HS chia sẻ và biểu diễn bài hát có sử dụng nhịp lấy đà:

  + HS giới thiệu các bài hát do nhóm sưu tầm.

  + Biểu diễn 1 bài hát có nhịp lấy đà do nhóm chọn và chuẩn bị trước.
- HS nhận xét phần trình bày của nhau.
- GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của các nhóm, tuyên dương những nhóm biểu diễn tốt.

3 Biểu diễn theo nhóm bài hát *Khai trường* với các hình thức đã học và sáng tạo thêm cách thể hiện khác

- GV tổ chức cho HS biểu diễn: Các nhóm HS lựa chọn trình bày bài hát *Khai trường* theo các hình thức đã học hoặc sáng tạo thêm cách thể hiện khác.
- HS nhận xét phần trình bày của nhau.
- GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của các nhóm, tuyên dương những nhóm có phần biểu diễn tốt.

***Tổng kết chủ đề:**

- GV cùng HS hệ thống lại các nội dung và yêu cầu đã học.
- Nội dung nào em yêu thích nhất? Tại sao?
- Em cùng nhóm đã thể hiện nội dung nào tốt nhất trong các nội dung của chủ đề?
- Nêu cảm nhận sau khi học xong chủ đề.

***Chuẩn bị bài mới:**

HS đọc và tìm hiểu các nội dung chủ đề tiếp theo, trả lời các câu hỏi và yêu cầu:

- Chủ đề tiếp theo nói về nội dung gì?
- Tìm hiểu nội dung bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp* và tác giả bài hát.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

CHỦ ĐỀ 2: MÔI TRƯỜNG XANH

TIẾT 5

– Học hát bài: *Vì cuộc sống tươi đẹp*

– Nghe nhạc: Tác phẩm *Alouette (Tiếng chim sơn ca)*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Hát đúng giai điệu, lời ca và tính chất sôi nổi, rộn ràng của bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp*.

– Cảm nhận được vẻ đẹp của hình tượng âm nhạc trong tác phẩm *Alouette* (*Tiếng chim sơn ca*).

2. Năng lực

– Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức hát nối tiếp, hoà giọng, hát kết hợp với hoà tấu nhạc cụ gõ.

– Biết thể hiện cảm xúc khi trình diễn tác phẩm *Alouette*.

3. Phẩm chất

Thông qua bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp*, giáo dục tình yêu với quê hương đất nước và ý thức trách nhiệm bảo vệ môi trường nơi sinh sống và cảnh quan chung.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh, hình ảnh.

– HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ gõ; đọc sách tìm hiểu về nội dung Chủ đề 2 và bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp*.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

Chọn một trong hai phương án sau:

– Phương án 1: GV cho HS xem một số hình ảnh về môi trường bị ô nhiễm hoặc hình ảnh các bạn HS, sinh viên đang tham gia các hoạt động bảo vệ môi trường,... rồi đàm thoại và dẫn dắt vào bài.

– Phương án 2: GV có thể đưa câu hỏi cho HS kể tên các bài hát về thiên nhiên hay môi trường và chia sẻ với các bạn.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

HÁT

1 Học hát

a. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– GV hát mẫu hoặc cho HS nghe bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp*.

– HS nghe và vỗ tay theo nhịp để cảm nhận nhịp điệu của bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp*.

b. Giới thiệu tác giả

– GV đặt câu hỏi về nhạc sĩ Bùi Anh Tú. Sau khi HS trả lời, GV nhận xét và bổ sung (nếu cần).

Tư liệu cung cấp cho GV:

– Nhạc sĩ Bùi Anh Tú sinh năm 1959 tại Thái Bình (nay thuộc tỉnh Hưng Yên), hiện sống và làm việc tại Hà Nội.

– Ông đã có nhiều sáng tác về nhà trường như: *Thầy cô là tất cả*, *Chim cúc cu*, *Nghề giáo tôi yêu*,... *Vì cuộc sống tươi đẹp* là bài hát viết về môi trường được mọi người yêu thích.

c. Tìm hiểu bài hát

– HS nêu nội dung bài hát thông qua phần tìm hiểu và thống nhất chia câu, đoạn.

– GV nhận xét, bổ sung, nêu khái quát nội dung ý nghĩa của bài hát: Bài hát có giai điệu sôi nổi, rộn ràng, lời ca khắc hoạ hình ảnh thiên nhiên và cuộc sống tươi đẹp, gửi đến mọi người thông điệp "Hãy giữ lấy hành tinh xanh!".

– GV gợi ý cho HS chia câu, đoạn:

+ Đoạn 1:

• Lời 1: *"Cùng nhau... hiền hoà"*.

• Lời 2: *"Từng lời... tháng ngày"*.

+ Đoạn 2: *"Cho hôm nay... môi trường"*.

d. Khởi động giọng

GV đàn và thị phạm các mẫu luyện thanh (phù hợp), sau đó hướng dẫn HS.

e. Dạy hát

– GV đàn, hát mẫu câu 1 (1 – 2 lần), bắt nhịp cho cả lớp hát.

– Cả lớp hát câu 1 kết hợp vỗ tay theo nhịp.

– HS tập hát và ghép nối các câu sau tương tự câu 1.

– Hoàn thành cả bài:

+ Tập hát và ghép các câu, đoạn và cả bài.

+ Tập hát kết hợp gõ đệm theo phách hoặc theo nhịp của bài hát.

Lưu ý:

– GV chú ý sửa cho HS hát chuẩn xác và nhấn mạnh hơn những lời ca có tiết tấu đảo phách và nghịch phách (VD: *thiết muôn*, *khắp miền*, *cho hôm nay*, *hãy giữ lấy*,...). GV nhắc nhở HS khi hát cần phát âm gọn, linh hoạt, thể hiện cảm xúc vui tươi.

– Trong quá trình tập hát từng câu, hát ghép nối cả bài, GV phát hiện những lỗi sai và sửa sai cho HS (nếu có). Yêu cầu HS tự nhận xét và nhận xét cho bạn. GV hỗ trợ (khi cần).

LUYỆN TẬP

2 Hát theo hình thức hát nối tiếp và kết hợp nhạc cụ gõ đệm

– GV hướng dẫn HS:

+ Nhóm 1: *Cùng nhau... rừng xa.*
Từng lời thầy cô... biển lớn.

+ Nhóm 2: *Hàng cây... hiền hoà.*
Dòng sông... tháng ngày.

+ Hoà giọng điệp khúc: *Cho hôm nay... môi trường.*

– Các nhóm luyện tập bài hát theo những hình thức trên. GV hỗ trợ HS tập hát chính xác khi HS cần sự giúp đỡ.

– Hướng dẫn HS luyện tập hát kết hợp nhạc cụ gõ đệm theo yêu cầu (SGK tr.15).

VẬN DỤNG

– HS luyện tập, biểu diễn bài hát trong các sự kiện, hoạt động ngoại khoá và cho người thân cùng nghe.

– HS sưu tầm các bài hát về môi trường hoặc chia sẻ về các hoạt động bảo vệ môi trường ở địa phương mà mình biết hoặc đã tham gia.

NGHE NHẠC

1 Nghe tác phẩm: *Alouette (Tiếng chim sơn ca)*

– GV cho HS nghe hoặc xem video tác phẩm *Alouette (Tiếng chim sơn ca)*, sau đó đưa ra câu hỏi cho HS trả lời. Tuỳ vào khả năng của HS, GV có thể sử dụng các câu hỏi

sau: Em đã nghe/ biết tác phẩm này chưa? Em cảm nhận tính chất, giai điệu của tác phẩm như thế nào?

– GV hướng dẫn HS tập trung nghe và cảm nhận giai điệu của bản nhạc trong tâm thế thoải mái, thả lỏng cơ thể; có thể đung đưa cơ thể nhẹ nhàng theo giai điệu hoặc HS vỗ nhẹ ngón tay theo nhịp và tương tác với các bạn.

2 Nêu cảm nhận của em sau khi nghe tác phẩm

– Yêu cầu HS nêu cảm nhận của mình sau khi nghe tác phẩm, cùng nói lên suy nghĩ và những việc mình sẽ làm để bảo vệ môi trường tại nơi sinh sống hoặc nơi HS đến tham quan, du lịch.

– GV yêu cầu HS lựa chọn các hình thức thể hiện bài hát theo nhóm, cặp đôi và cá nhân kết hợp với gõ đệm nhạc cụ hoặc sáng tạo động tác minh hoạ.

– Yêu cầu một vài nhóm thực hiện, cả lớp cùng trao đổi, nhận xét các phần thể hiện.

– GV cùng HS chốt các nội dung cần ghi nhớ.

***Tổng kết tiết học:**

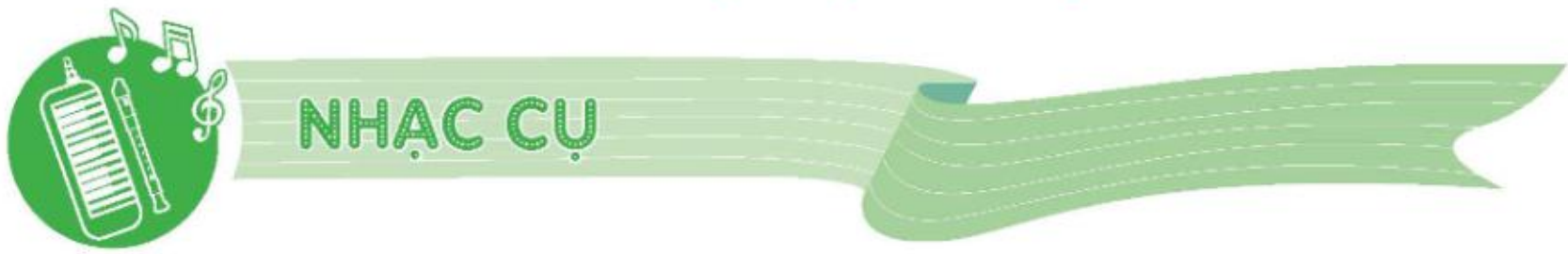
GV cùng HS chốt các nội dung của tiết học. GV đánh giá mức độ HS thực hiện được so với yêu cầu cần đạt của bài học, sau đó khen ngợi những HS thực hiện tốt và động viên các HS khác tập luyện thêm.

***Chuẩn bị bài mới:**

– HS ôn luyện nội dung nhạc cụ (nếu đã học) hoặc tìm hiểu về nội dung nhạc cụ giai điệu ở SGK.

– Chia nhóm và phân công chuẩn bị nội dung câu 2 ở phần Vận dụng – Sáng tạo để trình bày vào cuối chủ đề (tiết 8).

TIẾT 6: NHẠC CỤ GIAI ĐIỆU

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Thực hành được các nốt đã học (Si, La, Sol, Đô2, Rê2) trên recorder.

– Thực hiện được kĩ thuật bấm luồn ngón, vắt ngón khi chơi gam Đô trưởng trên kèn phím.

2. Năng lực

– Thực hành được bài luyện tập đúng cao độ, trường độ, đúng kĩ thuật.

– Biết điều chỉnh cường độ nhạc cụ để thể hiện sắc thái khi giai điệu vang lên.

3. Phẩm chất

Có ý thức trách nhiệm, chăm chỉ trong việc chuẩn bị và tham gia các hoạt động học.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV Âm nhạc 7, recorder hoặc kèn phím, máy đánh nhịp (hoặc đàn phím điện tử), file âm thanh (beat nhạc) phục vụ cho tiết dạy.

– HS: SGK Âm nhạc 7, recorder hoặc kèn phím; tự ôn luyện những kiến thức về recorder hoặc kèn phím đã học ở lớp 6.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

GV tổ chức cho HS thổi nối tiếp các nốt đã học theo tốc độ vừa phải và hơi nhanh.

Recorder

1 Ôn thế bấm nốt Đô2, Rê2

– GV tương tác, đặt câu hỏi giúp HS nhớ lại được cách bấm 2 nốt Đô2, Rê2.

– GV cùng HS chơi trò chơi như sau:

+ GV vẽ lên bảng hình ô vuông (4 ô x 4 ô như hình bên) rồi mời HS lên lựa chọn 1/5 nốt đã học trên recorder (Ví dụ như hình bên).

HS 1 chọn	Rê2			
HS 2 chọn		𝄽		
HS 3 chọn			La	
HS 4 chọn				Đô

+ GV sẽ tổng kết lại thành 1 mẫu âm ngắn:

+ GV thổi mẫu cho HS, sau đó bắt nhịp để HS thổi nhắc lại cho đúng và đều nhau. Trò chơi có thể lặp lại 2 – 3 lần giúp HS thoải mái, phản xạ nhanh hơn với thế bấm các nốt đã học trên recorder.

Lưu ý: Ở phần trò chơi này, GV sẽ sử dụng máy đánh nhịp hoặc bật metronome trên đàn phím điện tử (organ) ở tốc độ (tempo) khoảng 70 – 80.

– GV cùng HS có thể lặp lại trò chơi nhiều lần để luyện ngón bấm tốt hơn với recorder.

2 Luyện tập bài *Hướng tới niềm vui*

- GV đọc giai điệu hoặc bật file nhạc cho HS nghe rồi bắt nhịp cho HS hát lại giai điệu này để ghi nhớ.
- GV thổi mẫu từng nét nhạc: 4 nhịp hoặc 2 nhịp (chọn độ dài phù hợp với HS), sau đó hướng dẫn HS đọc tên nốt kết hợp bấm trên recorder và thổi nhắc lại. GV bắt nhịp để HS thực hiện đều nhau.
- GV khuyến khích HS cùng luyện tập và sửa lỗi cho nhau. GV hỗ trợ (nếu cần).
- GV hướng dẫn HS thổi ghép với file nhạc đệm.
- GV chia nhóm và cho HS thổi theo hình thức bè đuổi (với những HS đạt yêu cầu).

Kèn phím

1 Luyện gam Đô trưởng

- Yêu cầu HS trình bày về sự khác nhau giữa luồn ngón và vắt ngón.
- Số ngón bấm theo chiều đi lên: 1 2 3 1 2 3 4 5
- Số ngón bấm theo chiều đi xuống: 5 4 3 2 1 3 2 1
- GV cùng HS chơi trò chơi tương tự như ở nội dung recorder nhưng với tất cả 7 âm trong gam Đô trưởng.
- GV thổi mẫu cho HS, sau đó bắt nhịp để HS thổi nhắc lại cho đúng và đều nhau. Trò chơi có thể lặp lại 2 – 3 lần giúp HS thoải mái, phản xạ nhanh hơn với thế bấm chuyển ngón trên kèn phím.

  Lưu ý: Ở phần trò chơi này, GV sẽ sử dụng máy đánh nhịp hoặc bật metronome trên đàn phím điện tử (organ) ở tốc độ (tempo) khoảng 70 – 80.
- GV thổi giai điệu hoặc bật file nhạc cho HS nghe, rồi bắt nhịp HS hát lại giai điệu này để ghi nhớ.
- GV thổi mẫu từng nét nhạc (mỗi nét nhạc 2 nhịp), sau đó hướng dẫn HS đọc tên nốt kết hợp bấm trên kèn phím và thổi nhắc lại. GV bắt nhịp để HS thực hiện đều nhau.

2 Luyện tập *Bài hát Ireland*

- GV khuyến khích HS cùng luyện tập và sửa lỗi cho nhau. GV hỗ trợ (nếu cần).
- GV bắt nhịp cho HS thực hành cả bài với máy đánh nhịp (tập với tốc độ chậm rồi nhanh dần lên, sau đó thực hành với nhạc beat hoặc file nhạc đệm).
- GV gợi ý hoặc phân nhóm để HS thực hành thổi nối tiếp.

VẬN DỤNG

Luyện tập, thể hiện bài *Hướng tới niềm vui* và *Bài hát Ireland* cho các bạn và người thân cùng nghe.

***Tổng kết tiết học:**

GV tổng kết nội dung đã học và khen ngợi HS đã tập luyện chăm chỉ; động viên, khuyến khích HS tự tập luyện và tự tin áp dụng vào các giai điệu đã học hoặc đã được nghe.

***Chuẩn bị bài mới:**

- Các nhóm tự ôn luyện các nội dung đã học và xem trước bài của tiết học sau.
- Tìm hiểu về nhạc sĩ Hoàng Việt và ca khúc *Nhạc rừng*.

TIẾT 7

– Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Hoàng Việt và ca khúc *Nhạc rừng*

– Ôn tập bài hát: *Vì cuộc sống tươi đẹp*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Hiểu được đôi nét về cuộc đời, thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ Hoàng Việt; về nội dung, ý nghĩa của ca khúc *Nhạc rừng*.

2. Năng lực

- Cảm nhận và thể hiện được theo chất của nhịp $\frac{3}{4}$ ca khúc *Nhạc rừng*.
- Hát và thể hiện được đúng tính chất âm nhạc bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp* cùng nhóm, cặp đôi và cá nhân kết hợp với các hình thức gõ đệm hoặc vận động phụ hoạ/ vận động cơ thể.

3. Phẩm chất

Giáo dục tình yêu thiên nhiên, yêu đất nước thông qua nội dung của bài học.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, recorder hoặc kèn phím, máy đánh nhịp (hoặc đàn phím điện tử), file âm thanh (beat nhạc) phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, tìm hiểu trước về nhạc sĩ Hoàng Việt và ca khúc *Nhạc rừng*.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

KHỞI ĐỘNG

HS vận động cơ thể trên nền nhạc một bài hát đã học.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Tìm hiểu về nhạc sĩ Hoàng Việt

- HS đọc tư liệu trong SGK, các tư liệu trên internet, cá nhân hoặc nhóm HS trình bày những hiểu biết của mình về nhạc sĩ Hoàng Việt.
- HS lắng nghe, nhận xét, bổ sung cho nhau.
- GV nhận xét phần trả lời của HS, bổ sung kiến thức cần ghi nhớ.

2 Nghe và cảm nhận ca khúc *Nhạc rừng*

- GV cho HS nghe hoặc xem video ca khúc *Nhạc rừng* (GV hướng dẫn HS nghe và cảm nhận bài hát trong tâm thế thoải mái, có thể đung đưa cơ thể nhẹ nhàng theo giai điệu ca khúc).
- HS nêu cảm nhận của mình sau khi nghe ca khúc. GV có thể hỏi HS thích nhất câu nào và giải thích vì sao.

LUYỆN TẬP

Ôn tập bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp

HS theo dõi mục 3. Hát kết hợp nhạc cụ gõ đệm SGK trang 15.

- GV yêu cầu các nhóm HS phân chia các bè hát, bè gõ 1, 2 (theo yêu cầu trên).
- Các nhóm quan sát mẫu tiết tấu và tự tập luyện (GV hỗ trợ/ sửa sai nếu cần).
- GV điều khiển cả lớp thực hiện 2 – 3 lần.
- GV mời một vài nhóm biểu diễn trước lớp. HS tự nhận xét và nhận xét cho nhau.

VẬN DỤNG

- HS chia sẻ những hiểu biết của mình về nhạc sĩ Hoàng Việt và ca khúc *Nhạc rừng* với bạn bè và người thân.
- HS luyện tập và biểu diễn bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp* trong các hoạt động tuyên truyền về bảo vệ môi trường, trong các sinh hoạt văn nghệ ở cộng đồng.

***Tổng kết tiết học:**

GV nhận xét, động viên HS tích cực phát biểu và thực hiện tốt các nội dung. GV cùng HS hệ thống các nội dung và yêu cầu cần đạt của bài học.

***Chuẩn bị bài mới:**

- Các nhóm ôn luyện các nội dung đã học trong Chủ đề 2 để trình bày, biểu diễn vào phần Vận dụng – Sáng tạo.
- Giới thiệu tranh vẽ hoặc nhạc cụ gõ làm từ vật liệu tái chế để bảo vệ môi trường.

TIẾT 8

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

Chủ đề 2: *Vì cuộc sống tươi đẹp*

1 Đọc lời theo âm hình tiết tấu

Yêu cầu: Đọc Rap lời ca bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp.*

Lưu ý: Tuỳ theo khả năng của HS, GV có thể hướng dẫn/ khuyến khích các em đọc lời ca và sáng tạo cách gõ theo tiết tấu cả bài hoặc khi hát phần điệp khúc (lần 1) và hát theo giai điệu (lần 2) hoặc ứng tác lời với HS khác.

HS hiểu sâu sắc hơn ý thức trách nhiệm của mình trong việc bảo vệ môi trường, thông qua hành động thiết thực làm nhạc cụ từ các vật liệu tái chế.

2 Trình bày bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp* kết hợp nhạc cụ gõ đệm hoặc các hình thức khác

- Các nhóm HS biểu diễn bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp* theo các hình thức tự chọn:
  + Hát nối tiếp và hoà giọng hoặc theo cách sáng tạo của cá nhân/ nhóm.
  + Hát kết hợp gõ đệm nhạc cụ tự tạo.
  + Hát kết hợp đệm nhạc cụ recorder hoặc kèn phím.
- GV hướng dẫn HS tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau.
- GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của các nhóm, tuyên dương cá nhân/ nhóm có phần trình bày tốt.

3 Giới thiệu tranh vẽ hoặc các sản phẩm em đã làm về đề tài Bảo vệ môi trường

- GV yêu cầu HS giới thiệu các sản phẩm hoặc vẽ tranh về đề tài Bảo vệ môi trường đã chuẩn bị. Khuyến khích các ý tưởng sáng tạo, đẹp mắt và đảm bảo thẩm mĩ.
- HS giới thiệu, GV nhận xét, động viên, tuyên dương những ý tưởng sáng tạo, những bức tranh đẹp, ý nghĩa.

***Tổng kết chủ đề:**

- GV cùng HS chốt lại các nội dung đã học.
- HS nêu cảm nhận sau khi học xong chủ đề *Môi trường xanh:*
  + Nội dung nào em yêu thích nhất? Tại sao?
  + Em cùng nhóm đã thể hiện nội dung nào tốt nhất trong chủ đề?

***Chuẩn bị bài mới:**

HS đọc và tìm hiểu các nội dung của Chủ đề 3 tiếp theo.

TIẾT 9

ÔN TẬP

GV tổ chức/ khuyến khích HS chia nhóm, thảo luận, phân công (chọn) các nhóm, cặp đôi,... ôn tập các kiến thức lí thuyết, luyện tập và thể hiện các nội dung đã học ở chủ đề 1 và 2 theo sở trường và các ý tưởng của cá nhân và nhóm.

1. Hát

- HS luyện tập và thể hiện bài hát *Khai trường* kết hợp với vận động phụ hoạ. GV khuyến khích HS sáng tạo động tác vận động cơ thể đệm cho phần hát hoặc gõ nhạc cụ tiết tấu đệm cho bài hát.
- HS luyện tập và thể hiện bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp* theo hình thức hát nối tiếp, hát kết hợp nhạc cụ gõ đệm. GV khuyến khích HS có các ý tưởng sáng tạo khác để trình bày bài hát.

2. Lí thuyết âm nhạc

HS tìm và thể hiện 1 – 2 bài hát (bài đọc nhạc) đã học có nhịp lấy đà. HS tìm các ví dụ khác có nhịp lấy đà và trình bày cách thể hiện ví dụ đó.

3. Đọc nhạc

HS luyện tập và thể hiện Bài đọc nhạc số 1 theo đúng tính chất vừa phải – nhịp nhàng. Khuyến khích HS kết hợp gõ đệm nhạc cụ theo phách, nhịp hoặc các nhóm đọc nối tiếp các câu.

4. Nhạc cụ giai điệu

- Recorder: HS ôn các thế bấm nốt Đô2, Rê2 và thể hiện trích đoạn *Hướng tới niềm vui.*
- Kèn phím: HS luyện tập gam Đô trưởng và thể hiện trích đoạn *Hướng tới niềm vui.*

5. Thường thức âm nhạc

Viết cảm nghĩ của em về nhạc sĩ Trịnh Công Sơn và bài hát *Tuổi đời mênh mông* hoặc về nhạc sĩ Hoàng Việt và bài hát *Nhạc rừng* (khoảng 200 từ).

Lưu ý:

- GV khuyến khích HS giữa các nhóm hỗ trợ liên kết, giúp phần thi biểu diễn của nhóm bạn sinh động hơn, giáo dục các em tình đoàn kết trong hoạt động nhóm, tình đoàn kết, tương trợ giúp nhau trong cuộc sống.
- Trên đây là nội dung ôn tập với đủ các mạch nội dung đã học ở hai chủ đề 1, 2. Tuy nhiên, tuỳ vào tình hình thực tế tại các vùng, miền, địa phương, trường lớp; GV linh hoạt để đưa ra yêu cầu phù hợp với HS.

CHỦ ĐỀ 3: THẦY CÔ VÀ MÁI TRƯỜNG

TIẾT 10

Học bài hát: *Nhớ ơn thầy cô*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Hát đúng giai điệu, lời ca, sắc thái bài hát *Nhớ ơn thầy cô*.

2. Năng lực

- Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức hát lĩnh xướng, hoà giọng, hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo âm hình tiết tấu.
- HS cảm nhận và thể hiện được đúng tính chất bài hát *Nhớ ơn thầy cô*.

3. Phẩm chất

Qua giai điệu và lời ca bài hát *Nhớ ơn thầy cô*, HS thêm yêu mái trường, biết trân trọng những kỉ niệm của tuổi học trò với bạn bè và thầy, cô giáo.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu về tác giả và nội dung bài hát *Nhớ ơn thầy cô*.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

GV tổ chức các nhóm hát nối tiếp bài hát *Thầy cô là tất cả*.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

HÁT

1 Học hát *Nhớ ơn thầy cô*

a. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

- GV: Hát mẫu hoặc cho HS nghe bài hát *Nhớ ơn thầy cô* qua phương tiện nghe, nhìn.
- HS: Lắng nghe, vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

b. Giới thiệu tác giả

- HS nhắc lại một số thông tin, hiểu biết của mình về tác giả (đã được giới thiệu trong mạch nội dung Nghe nhạc SGK Âm nhạc 6).

– GV nhận xét, bổ sung một số thông tin về tác giả bài hát.

Tư liệu cung cấp cho GV: Nhạc sĩ Nguyễn Ngọc Thiện sinh năm 1951. Ông học khoa sáng tác tại Nhạc viện Thành phố Hồ Chí Minh. Những ca khúc của ông có màu sắc trữ tình, trẻ trung; thường viết về đề tài tình yêu và tuổi trẻ. Ngoài ra, ông còn là một nha sĩ được Nhà nước Việt Nam phong tặng danh hiệu "Thầy thuốc ưu tú". Ông có nhiều ca khúc được khán giả yêu thích như: *Ơi cuộc sống mến thương, Ngọn lửa trái tim, Mùa xuân ơi, Những ước mơ, Như khúc tình ca, Ngày đầu tiên đi học, Xúc xắc xúc xẻ, ...*

c. Tìm hiểu bài hát

– GV gợi ý, cùng HS nêu nội dung bài hát và thống nhất chia câu, chia đoạn cho bài hát.

– Nội dung bài hát *Nhớ ơn thầy cô*: Bài hát thể hiện cảm xúc của các bạn HS nhân dịp về thăm lại mái trường – nơi gắn bó nhiều kỉ niệm của tuổi học trò, qua đó thể hiện tình cảm của mình đối với mái trường và các thầy, cô giáo.

– Bài hát chia làm 2 đoạn:

+ Đoạn 1: *Về lại trường xưa với bao kỉ niệm ... bay khắp phương trời.*

+ Đoạn 2: *Bây giờ, con về ... vang tiếng cô thầy.*

d. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn.

e. Dạy hát

– GV đàn và hát mẫu câu đầu 1 – 2 lần, bắt nhịp cả lớp hát.

– Tiếp tục đàn kết hợp hát mẫu từng câu và dạy hát kết nối các câu; ghép đoạn 1, đoạn 2 và hoàn thiện cả bài.

Lưu ý:

– Những tiếng hát có dấu nối cần ngân đủ số phách: *niệm, rời, phượng, mãi, trời, ...*

– Những tiếng hát có tiết tấu đảo phách (♩.♪ ‿ ♩ 𝄽): *bây giờ, con về, con tìm, cô thầy.*

– Những tiếng hát có nhảy quãng: *kỉ niệm, cánh phượng, vọng mãi, ...*

– Hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách, theo nhịp.

LUYỆN TẬP

② Hát theo hình thức lĩnh xướng, hoà giọng

– GV tổ chức cho HS ôn luyện:

+ Hát lĩnh xướng: chọn hai HS

- Lĩnh xướng 1: *Về lại trường xưa ... vọng mãi.*
- Lĩnh xướng 2: *Con nhớ ... phương trời.*

+ Hát hoà giọng (cả lớp): *Bây giờ ... vang tiếng cô thầy.*

– GV gọi cá nhân hoặc nhóm thể hiện trước lớp.
– GV yêu cầu HS tự nhận xét và nhận xét phần trình bày của nhóm bạn.
– GV nhận xét và sửa sai (nếu có).

3 Hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo tiết tấu

– GV hướng dẫn HS theo các bước:
  + Bước 1: Tập vỗ tay theo 2 âm hình tiết tấu trong SGK tr.23.
  + Bước 2: Sử dụng một số nhạc cụ thể hiện tiết tấu (nhạc cụ tự làm) gõ đệm theo 2 âm hình tiết tấu đã luyện tập.
  + Bước 3: Bật nhạc đệm, HS hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo nhạc.
– HS luyện tập theo nhóm.
– Một vài nhóm trình bày trước lớp và nhận xét cho nhau.
– GV nhận xét và sửa sai (nếu có).

VẬN DỤNG

– HS ôn luyện bài hát *Nhớ ơn thầy cô* ở các hình thức đã học, sử dụng bài hát trong các buổi sinh hoạt ngoại khoá ở trường, lớp; hát cho người thân nghe hoặc trong các dịp sinh hoạt cộng đồng.
– HS sưu tầm và luyện tập một số bài hát về chủ đề Thầy cô và mái trường để biểu diễn ở phần Vận dụng – Sáng tạo.

***Tổng kết tiết học:**

GV cùng HS hệ thống các nội dung đã học.

***Chuẩn bị bài mới:**

– Tìm hiểu trước nội dung lí thuyết âm nhạc (SGK tr.24).
– Trả lời các câu hỏi và thực hiện yêu cầu cho Bài đọc nhạc số 2:
  + Đọc tên các nốt nhạc xuất hiện theo thứ tự trong Bài đọc nhạc số 2.
  + Có các kí hiệu âm nhạc nào mới trong Bài đọc nhạc số 2? Nêu tên các kí hiệu âm nhạc đó.

TIẾT 11

– Lí thuyết âm nhạc: Dấu nhắc lại, dấu quay lại, khung thay đổi

– Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 2

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– HS nhận biết được về dấu nhắc lại, dấu quay lại, khung thay đổi.
– Đọc được Bài đọc nhạc số 2 đúng cao độ, trường độ.

2. Năng lực

- Thể hiện được một số kí hiệu âm nhạc: dấu nhắc lại, dấu quay lại, khung thay đổi để vận dụng vào Bài đọc nhạc số 2.
- Thể hiện Bài đọc nhạc số 2 kết hợp gõ đệm, đánh nhịp $\frac{2}{4}$.
- HS cảm nhận được sự nhịp nhàng của nhịp $\frac{2}{4}$ khi đọc Bài đọc nhạc số 2.

3. Phẩm chất

Rèn luyện cho HS tính chăm chỉ, ý thức chuẩn bị bài ở nhà, tinh thần làm việc nhóm, phát huy tính tự giác và chủ động trong học tập.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước về dấu quay lại, dấu nhắc lại, khung thay đổi và Bài đọc nhạc số 2, trả lời các câu hỏi GV yêu cầu từ tiết học trước.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

GV mở nhạc đệm, HS hát trên nền nhạc và quan sát bản nhạc bài *Nhớ ơn thầy cô* chỉ ra các kí hiệu âm nhạc được sử dụng trong bài.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

1 Tìm hiểu dấu nhắc lại, dấu quay lại, khung thay đổi

a. Dấu nhắc lại

- Từ phần khởi động và quan sát ví dụ trong SGK, GV yêu cầu HS tìm hiểu thông tin và trả lời câu hỏi: Em hiểu thế nào về dấu nhắc lại?
- GV nhận xét nội dung trả lời của HS.

b. Dấu quay lại

- Tương tự phần trên, HS tìm hiểu thông tin trong SGK, trả lời câu hỏi:
  + Em hiểu thế nào về dấu quay lại?
  + Hãy nêu sự khác nhau giữa dấu nhắc lại và dấu quay lại.
    - Dấu nhắc lại: Nhắc lại câu nhạc/ đoạn nhạc ngắn.
    - Dấu quay lại: Nhắc lại đoạn nhạc dài hoặc cả bản nhạc.
- GV nhận xét và chốt kiến thức cần ghi nhớ.

c. Khung thay đổi

– GV yêu cầu HS quan sát sơ đồ trong SGK tr.24, nêu thứ tự thể hiện của khung thay đổi.

– GV nhận xét phần trả lời của HS.

2 Tìm các kí hiệu âm nhạc trên trong các bài hát đã học

GV giao nhiệm vụ cho HS tìm các kí hiệu âm nhạc trong các bản nhạc, bài hát đã học và chia sẻ với các bạn.

ĐỌC NHẠC

1 Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 2

– GV hướng dẫn HS khai thác Bài đọc nhạc số 2

+ Đọc tên các nốt nhạc xuất hiện trong Bài đọc nhạc số 2 và nêu tên nốt nhạc thấp nhất (nốt Son dòng kẻ phụ dưới).

+ Bài đọc nhạc số 2 có các kí hiệu âm nhạc nào mới? Nêu tên các kí hiệu âm nhạc đó. (dấu nhắc lại, khung thay đổi)

– HS trả lời câu hỏi, các nhóm nhận xét cho nhau.

– GV nhận xét, bổ sung, lưu ý có hình nốt đen chấm dôi và lặng đơn trong bài.

a. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

– Đọc gam Đô trưởng đi lên đi xuống (2 lần).

– Hướng dẫn HS đọc trục của gam Đô trưởng.

– GV chỉ các nốt nhạc để HS luyện đọc cao độ từ các nốt nhạc tạo thành nét giai điệu trong bài.

b. Luyện tập tiết tấu và gõ theo phách

– GV cùng HS luyện tập gõ âm hình tiết tấu trong SGK.

– GV sửa sai cho HS (nếu có).

c. Luyện tập Bài đọc nhạc số 2

– GV đàn giai điệu bài đọc nhạc 2 lần. HS quan sát bản nhạc, cảm nhận về giai điệu.

– GV và HS cùng chia các nét nhạc.

– Tập đọc từng nét nhạc:

+ GV đàn nét nhạc 1, bắt nhịp HS đọc nhạc cùng đàn (2 lần).

+ Tiếp tục làm theo trình tự trên đến hết và ghép nối cả bài.

– GV đệm đàn hoặc cho HS đọc hoàn thiện bài đọc nhạc trên học liệu điện tử (bản piano, bản có tiết tấu). Phát hiện và sửa sai (nếu có).

LUYỆN TẬP

2 Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động

a. Đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách

- Hướng dẫn HS tập đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách. Chú ý nhấn vào phách 1, gõ nhẹ ở phách 2.
- Từng nhóm thực hiện theo hướng dẫn của GV.
- Một vài nhóm trình bày trước lớp.

b. Đọc nhạc theo hình thức dưới đây

<table>
<tr><th colspan="2">Lần 1</th><th>Lần 2</th></tr>
<tr><th>Nhóm 1</th><th>Nhóm 2</th><td rowspan="3">Đọc cả bài kết hợp nhạc cụ gõ đệm</td></tr>
<tr><td>Đọc nét nhạc 1
Đọc nét nhạc 2</td><td>Nhắc lại
Nhắc lại</td></tr>
<tr><td>Đọc nét nhạc 3</td><td>Đọc nét nhạc 4</td></tr>
</table>

- GV yêu cầu HS quan sát và nêu cách thể hiện theo hình thức trên.
- GV nhận xét, bổ sung.
- Tổ chức ôn tập luân phiên giữa các nhóm.
- GV nhận xét, đánh giá, sửa sai cho HS (nếu có).

VẬN DỤNG

HS vận dụng cách gõ đệm và đánh nhịp $\frac{2}{4}$ vào các bài hát, bản nhạc có cùng số chỉ nhịp.

***Tổng kết tiết học:**

GV cùng HS nhắc lại nội dung đã học.

***Chuẩn bị bài mới:**

- HS ôn luyện Bài đọc nhạc số 2 theo các hình thức đã học.
- GV giao nhiệm vụ cho các nhóm chuẩn bị nội dung tìm hiểu về một số thể loại ca khúc cho tiết học sau.

TIẾT 12

– Thường thức âm nhạc: Giới thiệu một số thể loại ca khúc

– Ôn tập: Bài đọc nhạc số 2, bài hát *Nhớ ơn thầy cô*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Hiểu biết và nêu được đôi nét về một số thể loại ca khúc.

- HS thuộc lời và hát đúng giai điệu, lời ca, sắc thái của bài hát *Nhớ ơn thầy cô*.
- Đọc đúng cao độ, trường độ Bài đọc nhạc số 2.

2. Năng lực

- Biết thể hiện bài hát *Nhớ ơn thầy cô* bằng các hình thức hát lĩnh xướng, hoà giọng, hát kết hợp gõ đệm.
- Biết thể hiện Bài đọc nhạc số 2 với các hình thức khác nhau.
- Cảm nhận được tính chất âm nhạc và nội dung của một số thể loại ca khúc.

3. Phẩm chất

HS thấy được sự phong phú, đa dạng của một số thể loại ca khúc sau khi được tìm hiểu nội dung thường thức âm nhạc, từ đó có ý thức giữ gìn và phát huy những giá trị âm nhạc của Việt Nam.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước về một số thể loại ca khúc; ôn luyện các cách thể hiện bài hát *Nhớ ơn thầy cô* đã học ở tiết học trước.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

HS nghe một số trích đoạn bài hát (Gợi ý: GV cho HS nghe một số bài hát như: *Đội ca, Hành khúc Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh, Ru con mùa đông, ...).*

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

1 Tìm hiểu một số thể loại ca khúc

- Tổ chức các nhóm lần lượt thuyết trình về thể loại ca khúc do nhóm đã chuẩn bị (khuyến khích các nhóm khi thuyết trình thể hiện một bài hát hoặc vài câu hát thuộc thể loại mà nhóm đã tìm hiểu).
  + Ca khúc hành khúc
  + Ca khúc trữ tình
  + Ca khúc hát ru
  + Ca khúc nghi lễ, nghi thức
- GV và HS lắng nghe các nhóm trình bày. HS nhận xét cho nhau.
- GV nhận xét, bổ sung những kiến thức cần ghi nhớ.

2 Nghe và nhận biết thể loại ca khúc

GV tổ chức trò chơi "Nghe giai điệu đoán tên bài hát".

- Phương án 1: GV mở một số trích đoạn bài hát thuộc các thể loại ca khúc vừa tìm hiểu, HS nghe, đoán tên và nêu bài hát đó thuộc thể loại ca khúc nào.
- Phương án 2: Khuyến khích sử dụng các bài hát do HS sưu tầm. Nhóm này bật nhạc, các nhóm khác đoán tên bài hát và nêu thể loại. GV tổ chức cho HS chơi luân phiên giữa các nhóm theo hình thức như trên.

LUYỆN TẬP

Ôn tập bài hát *Nhớ ơn thầy cô

- HS nghe và nhớ lại giai điệu bài hát *Nhớ ơn thầy cô.*
- Tổ chức ôn luyện cho HS hát kết hợp các hình thức đã học:

  + Hát có lĩnh xướng, hoà giọng.

  + Hát kết hợp vỗ tay hoặc gõ đệm theo tiết tấu.
- Một vài nhóm hoặc cá nhân trình bày trước lớp theo các hình thức trên. HS nhận xét cho nhau.
- GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của HS.

***Ôn tập Bài đọc nhạc số 2**

- GV đàn giai điệu Bài đọc nhạc số 2, HS lắng nghe, đọc nhẩm theo.
- GV đệm đàn hoặc mở nhạc đệm, bắt nhịp cho cả lớp đọc bài 1 lần.
- Tổ chức ôn luyện nhóm HS đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách, nhịp hoặc đánh nhịp.
- Gọi một vài nhóm trình bày trước lớp. HS quan sát, nhận xét cho nhau.
- GV nhận xét, đánh giá, sửa sai (nếu có).

VẬN DỤNG

- HS nêu cảm nhận của mình sau khi tìm hiểu về các thể loại ca khúc và trả lời câu hỏi: Trong các thể loại ca khúc, em thích nhất thể loại nào? Vì sao?
- HS tự tập theo nhóm một bài hát thuộc thể loại ca khúc nhóm mình yêu thích để biểu diễn cho các hoạt động văn nghệ trong và ngoài nhà trường.

***Tổng kết tiết học:**

GV cùng HS nhắc lại các nội dung đã học.

***Chuẩn bị bài mới:**

- Khuyến khích HS tìm ý tưởng mới để thể hiện bài hát *Nhớ ơn thầy cô* (gõ đệm bằng nhạc cụ, vận động cơ thể theo nhịp điệu,...), trình bày trong phần Vận dụng – Sáng tạo.
- Hoàn thiện Bài đọc nhạc số 2 và bài hát tự chọn trong nội dung Thường thức âm nhạc.

TIẾT 13

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

Chủ đề 3: ***Thầy cô và mái trường***

1 Ghép lời Bài đọc nhạc số 2 kết hợp đánh nhịp

- GV cho cả lớp đọc Bài đọc nhạc số 2 kết hợp gõ đệm theo phách (1 – 2 lần).
- Nhóm 1 đọc từng nét nhạc, sau đó nhóm 2 ghép lời ca (SGK tr.28). Thực hiện các nét nhạc theo lối móc xích và đảo ngược lại.
- Cả lớp ghép lời ca hoàn chỉnh Bài đọc nhạc số 2 kết hợp đánh nhịp $\frac{2}{4}$.
- GV yêu cầu HS tự nhận xét và nhận xét phần trình bày của nhóm bạn.
- GV nhận xét và sửa sai (nếu có).

2 Biểu diễn một số bài hát về thầy cô và mái trường đã sưu tầm, luyện tập

- GV tổ chức cho các nhóm HS biểu diễn bài hát tự chọn trong các thể loại ca khúc đã tìm hiểu ở tiết học trước.
- HS nhận xét phần trình bày của nhóm bạn.
- GV nhận xét, đánh giá, tuyên dương nhóm biểu diễn tốt.

Lưu ý: Trong mỗi phần biểu diễn, các nhóm thuyết trình, giới thiệu về nội dung bài hát, thể loại bài hát và hình thức biểu diễn mà nhóm mình đã chuẩn bị.

3 Chép hoàn chỉnh Bài đọc nhạc số 2

GV tổ chức cho HS tập chép hoàn chỉnh Bài đọc nhạc số 2 vào vở.

***Tổng kết chủ đề:**

- GV cùng HS hệ thống lại các nội dung kiến thức cần ghi nhớ.
- HS nêu cảm nhận sau khi học Chủ đề 3.

***Chuẩn bị bài mới:** HS tìm hiểu các nội dung học tập trong chủ đề tiếp theo, trả lời câu hỏi:

- Chủ đề tiếp theo có những nội dung nào?
- Tìm hiểu về bài dân ca Nam bộ *Lí kéo chài.*

CHỦ ĐỀ 4: GIAI ĐIỆU QUÊ HƯƠNG

TIẾT 14

Học bài hát: *Lí kéo chài*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Hát đúng giai điệu, lời ca, thể hiện được tính chất âm nhạc của bài hát *Lí kéo chài.*

2. Năng lực

Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức: hát xướng – xô, hát kết hợp vận động phụ hoạ theo nhịp điệu ở hình thức cá nhân và nhóm.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS tinh thần trách nhiệm, tính chăm chỉ và sự lạc quan trong lao động và cuộc sống.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh, hình ảnh.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ giai điệu (nếu có thể). Tìm hiểu trước về bài hát *Lí kéo chài*, dân ca Nam Bộ.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

GV và HS đọc lời theo tiết tấu và tương tác tạo không khí sôi nổi trước khi vào bài học (SGK tr.31).

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

HÁT

1 Học hát *Lí kéo chài*

a. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

- GV: Hát mẫu hoặc mở file học liệu bài hát *Lí kéo chài.*
- HS: Lắng nghe giai điệu lời ca, vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

b. Giới thiệu bài

- HS trình bày những thông tin đã tìm hiểu về bài *Lí kéo chài.*
- GV nhận xét, bổ sung các thông tin và chốt các kiến thức cần ghi nhớ.

c. Tìm hiểu bài hát

– HS trình bày nội dung bài hát thông qua phần tìm hiểu trong SGK và các nguồn tư liệu khác.

– GV nhận xét, bổ sung.

***Tư liệu cung cấp cho GV*:** Dựa trên làn điệu *Lí kéo chài* của dân ca Nam Bộ, nhạc sĩ Hoàng Lân đã sáng tác lời mới với nhịp điệu vừa phải, khoẻ khoắn. Nội dung lời ca miêu tả khung cảnh lao động đánh bắt cá trên vùng biển của ngư dân. Đường nét của giai điệu cùng với sự mộc mạc của lời ca toát lên tính cách lạc quan của người ngư dân lao động hăng say trên biển.

d. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn.

e. Dạy hát

– GV cho HS đệm đàn, hát mẫu và hướng dẫn HS hát theo từng câu (GV lưu ý sửa sai) hoặc GV đàn, hát mẫu câu 1 (1 – 2 lần), bắt nhịp cho cả lớp hát (GV linh hoạt tuỳ theo khả năng của HS).

– HS thực hiện hát từng câu và nối tiếp các câu hoàn thành bài hát.

Lưu ý: Trong quá trình tập hát từng câu, hát ghép nối cả bài, GV phát hiện những lỗi sai và sửa sai cho HS (nếu có). Yêu cầu HS tự nhận xét và nhận xét cho bạn. GV hỗ trợ (khi cần).

2 Hát theo hình thức xướng – xô

– **Xướng:** *Kéo lên… câu ca.*
– **Xô:** *Hò ơ.*
– **Xướng:** *Biển khơi thân thiết với ta.*
– **Xô:** *Khoan hỡi khoan hò.*
– **Xướng:** *Gió to (mà) mưa lớn.*
– **Xô:** *Khoan hỡi khoan hò.*
– **Xướng + xô:** *Băng qua sóng trào… hò là hò ơ.*
– Các nhóm luyện tập. GV hỗ trợ HS luyện tập và sửa sai, nhắc nhở HS khi hát thể hiện sự lạc quan, vui tươi,...

LUYỆN TẬP

3 Hát kết hợp vận động phụ hoạ theo nhịp điệu

– HS thoả thuận phân chia nhóm, thể hiện động tác theo gợi ý trong SGK hoặc tự sáng tạo.
– Các nhóm quan sát hình ảnh gợi ý ở SGK tr.31 và tự tập luyện (GV hỗ trợ nếu cần).
– GV điều khiển cả lớp thực hiện 2 – 3 lần.
– Gọi một vài nhóm biểu diễn trước lớp. HS tự nhận xét và nhận xét cho nhau.
– GV nhận xét, đánh giá, tuyên dương các nhóm thể hiện tốt bài hát.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

VẬN DỤNG

HS sáng tạo các hình thức và biểu diễn bài hát *Lí kéo chài* trong các buổi sinh hoạt văn nghệ ở nhà trường và cộng đồng.

***Tổng kết tiết học:**

GV cùng HS nhắc lại các nội dung đã học và yêu cầu cần đạt.

***Chuẩn bị bài mới:**

Xem trước Bài đọc nhạc số 3 và chuẩn bị nhạc cụ giai điệu đã chọn để thực hành.

TIẾT 15

– Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 3

– Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Đọc đúng cao độ, trường độ, tiết tấu Bài đọc nhạc số 3 – *Inh lả ơi*.

– Thực hành được nốt Mi1 và bài luyện tập trên recorder.

– Thực hiện được thế bấm và bài luyện tập trên kèn phím.

2. Năng lực

– Biết đọc Bài đọc nhạc số 3 kết hợp ghép lời ca hoặc vận động.

– Thể hiện được bài luyện tập trên recorder hoặc kèn phím ở hình thức cá nhân hoặc nhóm.

3. Phẩm chất

Rèn luyện tính chăm chỉ, kiên trì tập luyện cá nhân và phối hợp làm việc nhóm. Có ý thức bảo vệ, giữ gìn và phát huy các di sản âm nhạc truyền thống.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV Âm nhạc 7, recorder hoặc kèn phím, máy đánh nhịp (hoặc đàn phím điện tử), file âm thanh (beat nhạc) phục vụ tiết dạy.

– HS: SGK Âm nhạc 7, recorder hoặc kèn phím; tự ôn luyện những bài luyện tập ở Chủ đề 2.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

GV hát/ khuyến khích HS hát một bài dân ca miền núi phía Bắc và đưa ra câu hỏi tương tác, hoặc khuyến khích HS kể tên một làn điệu mà HS biết và cùng hát (GV linh hoạt tuỳ theo điều kiện địa phương).

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

ĐỌC NHẠC

1 Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 3

– GV hướng dẫn HS khai thác bài thông qua hệ thống câu hỏi:

+ Điểm khác biệt của Bài đọc nhạc số 3 so với các bài đọc nhạc đã học là gì?

+ Bài đọc nhạc viết ở nhịp gì?

+ Nhận xét về hình tiết tấu của ô nhịp 1, 2 với 3, 4 và sự xuất hiện của các hình tiết tấu này trong bài đọc nhạc.

+ Nói tên các nốt nhạc có trong bài.

– Cá nhân/ nhóm HS tìm hiểu và trả lời các câu hỏi trên. Các nhóm nhận xét cho nhau.

– GV nhận xét, bổ sung (nếu cần) và chốt kiến thức.

a. Luyện đọc cao độ

GV hướng dẫn HS luyện đọc quãng và gợi ý giúp HS nhận ra các quãng trong mẫu âm luyện đọc trùng với các nốt có trong bài đọc nhạc.

b. Luyện tập tiết tấu và gõ theo phách

Mẫu tiết tấu SGK tr.34.

c. Luyện tập Bài đọc nhạc số 3

– GV đàn giai điệu bài đọc nhạc, HS quan sát và chia câu

+ Câu 1: nhịp 1, 2, 3

+ Câu 2: nhịp 4, 5, 6, 7

+ Câu 3: nhịp 8, 9, 10, 11

+ Câu 4: nhịp 12, 13, 14, 15

– Tập đọc từng câu nhạc và ghép với đàn (2 – 3 lần).

– GV đệm đàn cho HS luyện đọc và hoàn thiện cả bài. Yêu cầu HS tự phát hiện/ GV phát hiện và sửa sai (nếu có).

LUYỆN TẬP

2 Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động

a. Đọc nhạc kết hợp ghép lời ca

GV yêu cầu HS ghép lời ca với phần giai điệu và luyện tập theo nhóm/ cá nhân.

b. Đọc nhạc kết hợp vận động

GV khuyến khích HS vận động phụ hoạ.

VẬN DỤNG

– GV yêu cầu HS chia nhóm, thoả thuận và phân công nhiệm vụ luyện tập và thể hiện bài đọc nhạc bằng các hình thức đã học và ý tưởng sáng tạo của HS.

NHẠC CỤ

Recorder

1 Thực hành bấm nốt Mi1

– GV cho HS quan sát Bài đọc nhạc số 3 và gợi ý để HS phát hiện ra nốt trên recorder chưa học (nốt Mi1, Rê1).

– GV giới thiệu vị trí nốt Mi1 trên recorder và thổi mẫu.

– Hướng dẫn HS cách bấm nốt Mi1:

+ Tay trái bấm kín hết các lỗ 0123.

+ Tay phải: ngón trỏ bấm lỗ 4, ngón giữa bấm lỗ 5.

– GV yêu cầu HS thực hành bấm kín trên sáo, kiểm tra ngón bấm cho thật chính xác.

– GV bắt nhịp để HS thổi và ngắt âm Mi1 cùng lúc.

– GV lắng nghe âm thanh và điều chỉnh cho HS (nếu cần) (GV chú ý: nếu HS thổi âm thanh chưa đúng thì nhắc HS kiểm tra lại tất cả các ngón bấm và thổi thật nhẹ nhàng).

2 Luyện tập

– GV bắt nhịp cho HS đọc bài luyện tập kết hợp vỗ tay theo phách.

– GV chia bài luyện tập thành những nét nhạc ngắn (2 hoặc 4 nhịp, tuỳ theo khả năng tiếp thu của HS).

– GV hướng dẫn HS hát tên nốt kết hợp ngón bấm từng nét nhạc.

– GV thổi mẫu và bắt nhịp để HS thực hành thổi và ngắt cùng lúc.

– GV hướng dẫn HS chia nhóm luyện tập, kiểm tra chéo nhau; GV sửa lỗi (nếu cần).

– GV bắt nhịp cho HS thực hành cả bài với máy đánh nhịp và ghép nhạc beat hoặc file nhạc đệm. Khuyến khích HS luyện tập thêm bài thực hành cho thành thạo.

Kèn phím

1 Thực hành thế bấm

– GV tương tác với HS, quan sát và nhận xét:

+ Phần thực hành gồm những nốt gì, thuộc loại gam gì? (Gam ngũ cung nhưng thiếu một nốt Đô).

+ Cùng đọc đúng cao độ để nhận thấy sự thú vị của âm sắc: Rê – Mi – Son – La, La – Son – Mi – Rê (4 nhịp một).

+ GV thổi mẫu 4 nhịp một và bắt nhịp cho HS lặp lại; GV quan sát, lắng nghe và sửa lỗi cho HS (nếu cần).

2 Luyện tập

- GV bắt nhịp cho HS đọc bản nhạc kết hợp vỗ tay theo phách.
- GV chia bài luyện tập thành những nét nhạc ngắn (2 hoặc 4 nhịp, tuỳ theo khả năng tiếp thu của HS).
- Hướng dẫn HS hát tên nốt kết hợp ngón bấm từng nét nhạc.
- GV thổi mẫu và bắt nhịp để HS thực hành thổi và ngắt cùng lúc.
- GV hướng dẫn HS chia nhóm luyện tập, kiểm tra chéo nhau; GV sửa lỗi (nếu cần).
- GV bắt nhịp cho HS thực hành cả bài và ghép với file nhạc đệm.
- GV khuyến khích HS luyện tập bài thực hành cho thành thạo, sau đó chia nhóm để luyện tập theo nhóm: Nhóm chơi sáo recorder và nhóm khác hát bài hát *Inh lả ơi*.

***Tổng kết tiết học:** GV cùng HS nhắc lại các nội dung đã học và yêu cầu cần đạt.

***Chuẩn bị bài mới:** Nhắc nhở HS ôn tập các nội dung đã học, đọc và tìm hiểu nội dung Dân ca một số vùng miền Việt Nam.

TIẾT 16

– Thường thức âm nhạc: Dân ca một số vùng miền Việt Nam

– Ôn tập: Bài đọc nhạc số 3 – *Inh lả ơi*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Biết được các vùng dân ca của Việt Nam, một số đặc điểm chi phối bản sắc dân ca của vùng miền. Nhận biết được một số làn điệu dân ca tiêu biểu khi nghe hát.

2. Năng lực

- Phát triển khả năng cảm thụ và hiểu biết âm nhạc thông qua nội dung tìm hiểu tư liệu và nghe các làn điệu. Trình bày được những nét cơ bản về đặc điểm của các vùng dân ca.
- Thể hiện đúng giai điệu, lời ca và tính chất âm nhạc của bài đọc nhạc *Inh lả ơi* ở các hình thức nhóm, cặp đôi và cá nhân.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS tình cảm yêu quý, lòng tự hào và ý thức gìn giữ, phát huy các làn điệu dân ca của vùng miền (địa phương) trong đời sống.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh, hình ảnh.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ giai điệu (nếu có). Tìm hiểu trước về làn điệu các vùng dân ca và một số làn điệu tiêu biểu.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

KHỞI ĐỘNG

Nghe một số trích đoạn dân ca của các vùng miền

GV cho HS nghe một số làn điệu dân ca và gợi ý để HS trả lời xem làn điệu đó thuộc vùng dân ca nào.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Tìm hiểu về các vùng miền dân ca

- GV mời cá nhân/ nhóm HS trình bày khái quát về các vùng dân ca theo các câu hỏi đã yêu cầu HS chuẩn bị.
- GV đàm thoại và gợi ý để HS nắm được các yếu tố chi phối tạo nên bản sắc độc đáo và sự đa dạng của dân ca các vùng.
- HS nhận xét, bổ sung, kể thêm/ hát làn điệu dân ca nơi HS sinh sống/ vùng miền nếu HS biết.

2 Nghe và nhận biết một số bài dân ca phổ biến của các vùng miền

- GV cho HS lắng nghe và cảm nhận giai điệu của một số bài dân ca tiêu biểu. Yêu cầu HS nhận xét về giai điệu, lời ca.
- HS lắng nghe, cảm nhận các bài hát dân ca.
- GV yêu cầu HS dựa vào giai điệu, lời ca để nhận biết đó là bài dân ca của vùng miền nào.
- HS trả lời, GV nhận xét chốt đáp án đúng.

LUYỆN TẬP

- GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi trong SGK: "Những yếu tố nào tạo nên sự phong phú của dân ca các vùng miền?".
- HS trả lời, GV nhận xét, chốt lại kiến thức. Có thể bổ sung, mở rộng thêm một số kiến thức về các vùng dân ca cho HS.

VẬN DỤNG

- HS thiết kế một kịch bản chia sẻ về làn điệu dân ca yêu thích hoặc giới thiệu về các vùng dân ca với bạn bè hoặc người thân.
- GV gợi ý khung kịch bản:

- Mục tiêu của hoạt động.
- Nội dung của hoạt động.
- Tiến trình thực hiện.
- Kết thúc hoạt động và thông điệp gửi đến mọi người.

Kịch bản theo nhóm nộp cho GV hoặc thuyết trình trong phần đánh giá học kì I.

Ôn tập Bài đọc nhạc số 3 – *Inh lả ơi

- GV hoặc HS điều khiển tập thể/ nhóm ôn tập bài đọc nhạc.
- Các nhóm/ cá nhân luyện tập và thể hiện bài đọc nhạc hoặc kết hợp gõ đệm theo nhóm, cá nhân,...
- Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động:

+ Đọc nhạc kết hợp ghép lời ca (với HS nữ).

+ Đọc nhạc kết hợp vận động (với HS nam).

+ Cách triển khai khác.

VẬN DỤNG

HS xây dựng tiết mục biểu diễn bài hát *Lí kéo chài*, Bài đọc nhạc số 3 ở nhà trường và cộng đồng.

***Tổng kết tiết học:** GV cùng HS nhắc lại các nội dung đã học và yêu cầu cần đạt.

***Chuẩn bị bài mới:** HS chuẩn bị theo những câu lệnh trong mục vận dụng sáng tạo ở SGK tr.36.

TIẾT 17

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

Chủ đề 4: *Giai điệu quê hương*

VẬN DỤNG

1 Lựa chọn nhạc cụ gõ hoặc vận động cơ thể đệm cho Bài đọc nhạc số 3

GV hướng dẫn HS lựa chọn nhạc cụ gõ hoặc động tác vận động cơ thể theo mẫu tiết tấu – SGK tr.31.

2 Biểu diễn bài hát *Lí kéo chài* với các hình thức đã học hay theo ý tưởng mới của cá nhân hoặc nhóm

- Các nhóm HS biểu diễn bài hát *Lí kéo chài* theo các hình thức tự chọn:

+ Hát nối tiếp và hoà giọng.

+ Hát kết hợp gõ đệm nhạc cụ tự tạo.

+ Hát kết hợp đệm nhạc cụ recorder hoặc kèn phím.

- GV yêu cầu HS tự đánh giá và đánh giá lẫn nhau.
- GV nhận xét, đánh giá phần trình bày của các nhóm, tuyên dương cá nhân/ nhóm có phần trình bày tốt.

3 Viết và trình bày lời giới thiệu hoặc hát một bài dân ca phổ biến mà em yêu thích

- GV khuyến khích HS phát huy và thể hiện các năng lực của cá nhân và kết hợp với nhóm.

***Tổng kết chủ đề:**

- GV cùng HS chốt lại các nội dung đã học.
- HS nêu cảm nhận sau khi học xong chủ đề Giai điệu quê hương.
- GV hỏi HS:

  + Nội dung nào em yêu thích nhất? Tại sao?

  + Em cùng nhóm đã thể hiện nội dung nào tốt nhất trong chủ đề?

***Chuẩn bị bài mới:**

GV hướng dẫn ôn tập, chuẩn bị kiểm tra học kì I.

TIẾT 18

ÔN TẬP

I. MỤC TIÊU

- Hệ thống được các nội dung đã học và các hình thức tổ chức hoạt động của chủ đề 1, 2, 3, 4.
- Hát: Biết biểu diễn các bài hát bằng những hình thức đã học.
- Nghe nhạc: Nhận biết, hiểu nội dung và cảm nhận được tính chất của các bài đã nghe.
- Thường thức âm nhạc: Có hiểu biết và nêu được đôi nét về nhạc sĩ Trịnh Công Sơn, nhạc sĩ Hoàng Việt, một số thể loại ca khúc và các vùng dân ca tiêu biểu của Việt Nam.
- Đọc nhạc: Đọc được các bài đọc nhạc kết hợp gõ đệm và đánh nhịp.
- Lí thuyết âm nhạc: Nhận biết và hiểu về nhịp lấy đà; các kí hiệu dấu nhắc lại, dấu quay lại, khung thay đổi.
- Nhạc cụ: Biết thực hành chơi nhạc cụ giai điệu recorder hoặc kèn phím qua các bài luyện tập.

II. HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

GV chủ động xây dựng kế hoạch kiểm tra bằng một trong hai hình thức:

1 Hình thức kiểm tra thực hành

(Các nhóm, cá nhân bốc thăm, đăng kí lựa chọn nội dung thể hiện tuỳ theo năng lực).

Mỗi nhóm HS cử đại diện bốc thăm 1 lá phiếu. Trong mỗi lá phiếu có tên 1 bài hát, 1 bài đọc nhạc và phần thực hành nhạc cụ giai điệu.

– *Phiếu số 1:*

+ Trình bày bài hát *Khai trường* bằng hình thức hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu.

+ Trình bày Bài đọc nhạc số 2 kết hợp gõ đệm theo phách.

+ Nhạc cụ giai điệu (đã chọn).

– *Phiếu số 2:*

+ Trình bày bài hát *Nhớ ơn thầy cô* bằng hình thức hát kết hợp vận động phụ hoạ.

+ Trình bày Bài đọc nhạc số 2 kết hợp đánh nhịp $\frac{3}{4}$.

+ Nhạc cụ giai điệu (đã chọn).

– *Phiếu số 3:*

+ Trình bày bài hát *Lí kéo chài* bằng hình thức xướng – xô.

+ Trình bày Bài đọc nhạc số 1 kết hợp gõ đệm theo phách.

+ Nhạc cụ giai điệu (đã chọn).

– *Phiếu số 4:*

+ Trình bày bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp* bằng hình thức hát kết hợp nhạc cụ gõ đệm.

+ Trình bày Bài đọc nhạc số 1 kết hợp đánh nhịp $\frac{4}{4}$.

+ Nhạc cụ giai điệu (đã chọn).

2 Hình thức kiểm tra viết

– GV xây dựng đề cấu trúc 2 phần: Phần A: Trắc nghiệm; Phần B: Tự luận (Nội dung xoay quanh kiến thức của chủ đề 1, 2, 3, 4).

– Đề minh hoạ:

A. Trắc nghiệm

Chọn đáp án đúng:

Câu 1: Nhạc sĩ Trịnh Công Sơn đã sáng tác bao nhiêu ca khúc?

A. Gần 600 ca khúc

C. Hơn 600 ca khúc

B. 600 ca khúc

D. 700 ca khúc

Đáp án: C.

Câu 2: Bài hát *Lí kéo chài* thuộc thể loại nhạc gì?

A. Hành khúc

C. Trữ tình

B. Lao động

D. Nghi lễ, nghi thức

Đáp án: B.

Câu 3: Nối thuật ngữ ở cột A với khái niệm đúng ở cột B:

A	B
A. Dấu nhắc lại	1. là ô nhịp đầu tiên trong bản nhạc có số phách không đủ theo số chỉ nhịp quy định.
B. Khung thay đổi	2. dùng để đánh dấu câu nhạc hoặc đoạn nhạc cần nhắc lại.
C. Dấu quay lại	3. dùng để nhắc lại một đoạn nhạc dài hoặc cả bản nhạc.
D. Nhịp lấy đà	4. sử dụng khi đoạn nhạc nhắc lại ở lần 2 có sự thay đổi ở những ô nhịp cuối.

Đáp án: A – 2; B – 4; C – 3; D – 1

Câu 4: Nội dung bài hát *Vì cuộc sống tươi đẹp* nói về điều gì?

A. Cuộc sống thanh bình tươi đẹp.

B. Cuộc sống lao động của người nông dân.

C. Ca ngợi thiên nhiên và gửi thông điệp để chung tay bảo vệ môi trường.

D. Ca ngợi thiên nhiên và cuộc sống tươi đẹp.

Đáp án: C

Câu 5: Những yếu tố nào tạo nên sự phong phú về làn điệu của các vùng dân ca ở Việt Nam?

A. Địa lí, khí hậu, ngôn ngữ.

B. Khí hậu, môi trường, ngôn ngữ.

C. Địa lí, phương thức lao động, môi trường.

D. Địa lí, khí hậu, ngôn ngữ, phương thức lao động, môi trường.

Đáp án: D

B. Tự luận

Câu 6: Em hãy nêu những hiểu biết của mình về vùng dân ca ở nơi em đang sinh sống.

Câu 7: Hãy nêu cảm nghĩ của em về bài *Alouette* (*Tiếng chim sơn ca*). Theo em, chúng ta cần làm gì để bảo vệ môi trường?

CHỦ ĐỀ 5: NHỊP ĐIỆU MÙA XUÂN

TIẾT 19

– **Học bài hát:** ***Mùa xuân ơi***

– **Nghe nhạc: Bài hát** ***Sông Đakrông mùa xuân về***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Hát đúng giai điệu, lời ca bài *Mùa xuân ơi.*

– Lắng nghe và biểu lộ cảm xúc khi nghe bài hát *Sông Đakrông mùa xuân về.* Nhớ tên tác giả sáng tác bài hát và nội dung bài hát viết về Tây Nguyên (nay thuộc vùng Nam Trung Bộ).

2. Năng lực

– Cảm nhận được giai điệu, nội dung, sắc thái của bài hát *Mùa xuân ơi.*

– Biết thể hiện sắc thái và hát bằng các hình thức hát lĩnh xướng, nối tiếp, hoà giọng, hát bè.

– Cảm nhận được nét giai điệu phóng khoáng, khoẻ khoắn, trong sáng, tươi vui mang đậm tinh thần của đồng bào Tây Nguyên qua bài hát *Sông Đakrông mùa xuân về.*

3. Phẩm chất

Qua giai điệu và lời ca của bài hát *Mùa xuân ơi, Sông Đakrông mùa xuân về,* HS cảm nhận được không khí nhộn nhịp, hình dung được khung cảnh cây cối đâm chồi, nảy lộc, hoa đua khoe sắc trên mọi miền của đất nước mỗi khi mùa xuân về. HS biết trân trọng hơn khoảnh khắc ấm áp khi nhà nhà quây quần bên nhau trong ngày Tết cổ truyền Việt Nam.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.

– HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ tiết tấu. Tìm hiểu trước thông tin phục vụ cho bài học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HÁT

KHỞI ĐỘNG

– Lắng nghe nét giai điệu các bài hát và đoán bài hát đó nhắc đến mùa nào trong năm.

– GV đàn hoặc cho HS nghe một số bài hát (VD: *Mùa hoa phượng nở, Mùa thu ngày khai trường, Ngày Tết quê em, Áo mùa đông,...).*

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Học hát bài *Mùa xuân ơi*

a. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– HS nghe GV hát mẫu bài hát *Mùa xuân ơi* kết hợp vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

– HS nêu cảm nhận về tính chất và nội dung của bài hát.

b. Giới thiệu tác giả

– Cá nhân/ nhóm HS trình bày vài nét về nhạc sĩ Nguyễn Ngọc Thiện (đã tìm hiểu trước ở Chủ đề 3).

– GV nhận xét và giới thiệu nhạc sĩ.

c. Tìm hiểu bài hát

– GV gợi ý để HS chia câu, đoạn bài hát.

– GV cùng HS thống nhất cách chia câu, đoạn (theo SGK).

– GV yêu cầu HS nhắc lại kiến thức lí thuyết âm nhạc: Dấu nhắc lại và kí hiệu khung thay đổi đã học ở chủ đề 3 để áp dụng vào cách hát bài *Mùa xuân ơi*.

d. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn.

e. Dạy hát

– Hướng dẫn HS hát từng câu kết hợp vỗ tay vào trọng âm (phách 1, phách 3 của nhịp $\frac{4}{4}$) và hát kết nối các câu hát, áp dụng kí hiệu dấu nhắc lại, khung thay đổi. Sau đó hướng dẫn HS ghép đoạn và hoàn thiện cả bài. GV sửa những chỗ HS hát sai.

– Hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách, theo nhịp.

Lưu ý: Những tiếng hát có dấu luyến, ngân dài như: *đã, về, đến, xuân, sang, mới, ước, chào, vui,...*

LUYỆN TẬP

2 Hát theo các hình thức

– GV tổ chức luyện tập cho HS hát theo các hình thức:

+ Hát lĩnh xướng: Lĩnh xướng 1 và Lĩnh xướng 2.

+ Hát hoà giọng: Cả lớp thực hiện.

+ Hát bè.

- HS thực hành luyện tập theo nhóm. GV hỗ trợ HS luyện tập.
- GV tổ chức cho các nhóm HS biểu diễn theo các hình thức vừa học, lưu ý thể hiện sắc thái của bài hát.
- HS tự nhận xét và nhận xét phần trình bày của nhóm bạn.
- GV nhận xét, sửa sai.

VẬN DỤNG

3 Nêu cảm nhận sau khi học bài hát *Mùa xuân ơi*

- HS chia sẻ cảm nhận sau khi học xong bài hát *Mùa xuân ơi* (giai điệu vui tươi, rộn ràng, thể hiện sự lạc quan yêu đời mỗi khi mùa xuân về, nhà nhà đều sum họp trao cho nhau những lời chúc tốt đẹp nhất).
- HS tiếp tục luyện tập bài hát *Mùa xuân ơi* bằng các hình thức đã học, GV khuyến khích cá nhân/ nhóm có thêm nhiều ý tưởng sáng tạo phong phú để trình diễn ở phần Vận dụng – Sáng tạo cuối chủ đề.
- Khuyến khích HS biểu diễn bài hát trong các buổi sinh hoạt ngoại khoá ở trường, lớp, hát cho người thân nghe hoặc trong các buổi sinh hoạt cộng đồng.

NGHE NHẠC

KHỞI ĐỘNG:

- Cho HS xem video hình ảnh về khung cảnh mùa xuân, không khí đón Tết của đồng bào dân tộc Tây Nguyên.
- HS nhận xét những hình ảnh độc đáo, nét sinh hoạt của đồng bào dân tộc Tây Nguyên.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Nghe bài hát *Sông Đakrông mùa xuân về*

Tư liệu cung cấp cho GV: Bài hát *Sông Đakrông mùa xuân* về do nhạc sĩ Tố Hải sáng tác trong một lần hành quân qua tỉnh Quảng Trị, ông dừng lại bên một dòng suối mà người dân đồng bào vùng cao gọi là suối Đakrông. Trước cảnh thiên nhiên tươi đẹp ấy, ông đã viết ca khúc *Sông Đakrông mùa xuân về* với ý nguyện tặng riêng cho đồng bào Tây Nguyên. Bài hát mở đầu bằng những âm điệu thiết tha, nhẹ nhàng, hoà quyện với lời ca giàu hình ảnh như hiện ra một vùng rừng núi Tây Nguyên bao la, ngút ngàn. Âm nhạc dần dần dâng trào, hừng hực khí thế được ví như những dòng sông, con suối nước chảy xiết đổ ra biển lớn cho thấy sự mênh mang, rộng dài và bền

vững đến muôn đời như niềm tin của nhân dân vào cách mạng, vào sức mạnh của dân tộc. Bài hát *Sông Đakrông mùa xuân về* với âm hưởng hào hùng, khoẻ khoắn, phóng khoáng, trong sáng, tươi vui đã toát lên tình yêu quê hương đất nước, tự hào với truyền thống cách mạng của đồng bào các dân tộc Tây Nguyên.

GV hướng dẫn HS nghe nhạc với tinh thần thoải mái, thư giãn, thả lỏng cơ thể, có thể đung đưa hoặc vỗ tay theo nhịp điệu bài hát.

VẬN DỤNG

- Yêu cầu HS chia sẻ cảm nhận sau khi nghe bài hát *Sông Đakrông mùa xuân về.*
- Tổ chức chia nhóm: Các nhóm chủ động chọn lựa các động tác được tham khảo qua học liệu điện tử để tự luyện tập theo năng lực cá nhân.

***Tổng kết tiết học:**

- GV cùng HS hệ thống các nội dung đã học.
- Giao nhiệm vụ: Cá nhân/ nhóm sưu tầm, tìm nghe thêm một vài bài hát về mùa xuân.

***Chuẩn bị bài mới:**

Tìm hiểu về nhạc cụ dân tộc của Tây Nguyên: cồng chiêng, đàn t'rưng từ các nguồn tư liệu khác nhau:

- Nguồn gốc xuất xứ của nhạc cụ.
- Mô tả các bộ phận và cách tạo ra âm thanh của nhạc cụ.
- Sưu tầm một số bản hoà tấu, độc tấu cồng chiêng, đàn t'rưng.

TIẾT 20

- **Thường thức âm nhạc: Giới thiệu cồng chiêng, đàn t'rưng của Tây Nguyên**
- **Ôn tập: Bài hát *Mùa xuân ơi***

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Nêu được đặc điểm, cấu tạo của nhạc cụ dân tộc Tây Nguyên: cồng chiêng, đàn t'rưng.
- HS thuộc lời và hát đúng giai điệu, lời ca, sắc thái của bài hát *Mùa xuân ơi.*

2. Năng lực

- Nhận biết được hình dáng, tên gọi và âm sắc của nhạc cụ cồng chiêng, đàn t'rưng khi xem biểu diễn.

– Biết thể hiện bài hát *Mùa xuân ơi* bằng hình thức vận động cơ thể theo nhịp điệu.

– Biết vận động theo nhịp điệu của bài hát *Sông Đakrông mùa xuân về*.

3. Phẩm chất

Qua tìm hiểu về cồng chiêng, đàn t'rưng, giáo dục HS thêm yêu thích các loại nhạc cụ dân tộc, có ý thức giữ gìn, phát huy những giá trị âm nhạc, tài sản vô giá do cộng đồng dân tộc Tây Nguyên sáng tạo truyền lại bao đời nay.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.

– HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ tiết tấu. Tìm hiểu trước một vài thông tin về nhạc cụ dân tộc của Tây Nguyên qua các nguồn tư liệu.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Nghe hoà tấu nhạc cụ Tây Nguyên

– GV cho HS nghe/ xem 1 – 2 video trích đoạn hoà tấu nhạc cụ dân tộc của Tây Nguyên trong đó có cồng chiêng, đàn t'rưng để cảm nhận.

– Từ hoạt động nghe/ xem hoà tấu nhạc cụ dân tộc, giới thiệu vào bài học.

2 Tìm hiểu cồng chiêng

– Tổ chức hoạt động nhóm: Từng cá nhân đưa ra những thông tin đã chuẩn bị, cùng thảo luận, thống nhất nội dung để cử đại diện nhóm trình bày trước lớp. Nhóm HS giới thiệu một số video biểu diễn cồng chiêng, đàn t'rưng (tư liệu do HS sưu tầm).

– GV và HS lắng nghe các nhóm trình bày, các nhóm nhận xét cho nhau. GV nhận xét, bổ sung kiến thức cần ghi nhớ.

3 Tìm hiểu đàn t'rưng

– Tổ chức hoạt động nhóm: Từng cá nhân đưa ra những thông tin đã chuẩn bị, cùng thảo luận, thống nhất nội dung để cử đại diện nhóm trình bày trước lớp. HS nghe/ xem video độc tấu hoặc hoà tấu đàn t'rưng (khuyến khích sử dụng tư liệu do HS sưu tầm).

– GV và HS lắng nghe các nhóm trình bày, các nhóm nhận xét cho nhóm bạn. GV nhận xét, bổ sung kiến thức cần ghi nhớ.

– *Cảm thụ âm nhạc:* GV gợi mở cho HS cảm nhận những nét đặc sắc qua âm sắc của tiếng cồng chiêng (âm thanh của cồng chiêng phụ thuộc vào kích cỡ to nhỏ khác nhau, loại có đường kính to 90 cm âm thanh vang rền như tiếng sấm, loại có đường kính nhỏ 15 cm có âm thanh cao, trong. Dàn cồng chiêng đủ các cỡ khi hoà vào nhau tạo nên âm thanh huyền bí, mang đậm màu sắc của núi rừng,...). Cùng với cồng chiêng, âm thanh đặc biệt của tiếng đàn t'rưng (lúc róc rách như tiếng suối chảy, lúc ào ào như tiếng thác đổ, lúc xào xạc như tiếng tre trúc cây cối trong rừng mỗi khi gió thổi,... tạo nên bức tranh núi rừng rất đặc trưng của vùng Tây Nguyên).

Lưu ý: Thông qua nội dung tìm hiểu về nhạc cụ dân tộc của Tây Nguyên, GV tích hợp giáo dục ý thức bảo tồn và gìn giữ những *Di sản văn hoá* trong dạy học âm nhạc.

LUYỆN TẬP

Ôn bài hát *Mùa xuân ơi

– Tổ chức ôn bài hát theo các hình thức đã học từ tiết trước ở mức độ thuộc lời và thể hiện được sắc thái bài hát.

– GV nhận xét, sửa sai (nếu có) phần trình bày của các nhóm. Tuyên dương nhóm/cá nhân có phần trình bày tốt.

VẬN DỤNG

***Hướng dẫn trả lời câu hỏi:**

– Từ hai câu hỏi trong SGK, GV hướng dẫn HS cách tìm các từ khoá để trả lời về cấu tạo, âm sắc và cách tạo ra âm thanh của cồng chiêng, đàn t'rưng.

– Chia sẻ những hiểu biết của mình về nhạc cụ dân tộc đã học cho bạn bè, người thân.

– Khuyến khích HS tìm hiểu thêm các loại nhạc cụ ở Tây Nguyên như đàn đá để mở rộng sự hiểu biết, qua đó HS thêm tự hào về sự đa dạng trong kho tàng nhạc cụ dân tộc của Việt Nam.

2 Vận động theo nhịp điệu bài hát *Sông Đakrông mùa xuân về* (SGK tr.39)

– HS quan sát đoạn video hướng dẫn các động tác múa Tây Nguyên đơn giản bài *Sông Đakrông mùa xuân về* (khuyến khích HS tham gia vận động, HS tự chọn động tác phù hợp với năng lực, sở thích của cá nhân).

– GV tổ chức cả lớp luyện tập từng động tác và ghép với nhạc.

***Tổng kết tiết học:**

GV cùng HS hệ thống các nội dung và yêu cầu cần đạt của bài học.

***Chuẩn bị bài mới:**

- Chuẩn bị, khai thác trước các câu hỏi thường gặp trong nội dung bài đọc nhạc để học Bài đọc nhạc số 4 ở tiết sau.
- Luyện tập tốt các nội dung đã học để trình bày vào phần Vận dụng – Sáng tạo.

TIẾT 21

– Lí thuyết âm nhạc: Các kí hiệu tăng trường độ

– Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 4

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- HS nhận biết được các kí hiệu âm nhạc: Dấu nối, dấu chấm dôi, dấu miễn nhịp.
- Đọc được Bài đọc nhạc số 4, thể hiện đúng cao độ, trường độ.

2. Năng lực

- Thể hiện Bài đọc nhạc số 4 kết hợp gõ đệm, đánh nhịp hoặc theo hình thức các nhóm đọc nối tiếp từng nét nhạc.
- Nhận biết và ứng dụng thể hiện được một số kí hiệu âm nhạc: Dấu nối, dấu chấm dôi, dấu miễn nhịp vào các bài hát, bài đọc nhạc đã học.

3. Phẩm chất

Giáo dục HS tính chăm chỉ, ý thức trách nhiệm trong quá trình chuẩn bị bài, hợp tác làm việc nhóm.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ tiết tấu. Tìm hiểu trước bài học và trả lời các câu hỏi GV đã giao từ tiết học trước.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

- Phương án 1: GV đàn mẫu 2 nét giai điệu trong hoạt động khởi động của SGK, yêu cầu HS quan sát, nêu sự giống và khác nhau của 2 nét giai điệu.

- Phương án 2: GV tổ chức cả lớp cùng tham gia hoạt động Khởi động: Mời 1 nhóm HS lên biểu diễn (làm động tác phụ hoạ), cả lớp hát và làm theo động tác nhóm trình diễn bài *Vì cuộc sống tươi đẹp* (đã học ở chủ đề 2).
- Yêu cầu HS quan sát bản nhạc bài *Vì cuộc sống tươi đẹp* để phát hiện ra các kí hiệu âm nhạc chưa được học.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

1 Tìm hiểu dấu nối, dấu chấm dôi, dấu miễn nhịp

Từ hoạt động khởi động HS vừa thực hiện, GV dẫn dắt vào bài và giới thiệu các kí hiệu âm nhạc cần ghi nhớ: dấu nối, dấu chấm dôi, dấu miễn nhịp.

a. Dấu nối

- GV đàn nét giai điệu trên SGK lần 1 không sử dụng dấu nối, lần 2 thể hiện dấu nối.
- HS nhận xét hiệu quả của âm thanh khi xuất hiện dấu nối.
- HS nhận xét và nêu khái niệm, sau đó GV nhận xét và chốt kiến thức.

b. Dấu chấm dôi

- GV đọc nốt nhạc (VD: nốt Son đen chấm dôi, nốt La trắng chấm dôi,...) kết hợp vỗ tay theo phách để minh hoạ khi có dấu chấm dôi đặt ở bên phải nốt nhạc có tác dụng như thế nào.
- Yêu cầu một vài HS nhận xét, sau đó GV bổ sung, đánh giá và chốt kiến thức.

c. Dấu miễn nhịp

- GV đàn nét giai điệu VD trong SGK, lần 1 không sử dụng dấu miễn nhịp, lần 2 có dấu miễn nhịp.
- HS nhận xét hiệu quả của âm thanh khi xuất hiện dấu miễn nhịp.
- HS nhận xét, nêu lên khái niệm, sau đó GV điều chỉnh và chốt kiến thức.

Mở rộng kiến thức: Dấu luyến

- GV hát mẫu câu hát trích trong bài dân ca *Lí cây đa*, thể hiện luyến từ nốt thấp lên nốt cao, từ nốt cao xuống nốt thấp (theo VD minh hoạ * cuối SGK tr.42).
- GV giải thích và chốt kiến thức.

2 Tìm các kí hiệu âm nhạc vừa học trong bài hát *Mùa xuân ơi* và Bài đọc nhạc số 4

- GV chia lớp thành 2 nhóm: Mỗi nhóm tìm những tiếng hát và nốt nhạc có sử dụng kí hiệu âm nhạc vừa học.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

– Nhóm 1: Quan sát và phát hiện các kí hiệu trong bài hát *Mùa xuân ơi* (SGK tr.38).

+ Dấu nối: *sang*, *vui*, *về*.

+ Dấu chấm dôi: *vui*.

+ Dấu luyến: *đã*, *vẫy*.

– Nhóm 2: Quan sát Bài đọc nhạc số 4 và kể tên các nốt nhạc sử dụng dấu chấm dôi, nêu độ ngân dài các nốt đó. So sánh sự khác nhau của các nốt nhạc khi có dấu chấm dôi:

+ Dấu chấm dôi: Đô trắng chấm dôi, Rê trắng chấm dôi, Mi trắng chấm dôi, Son trắng chấm dôi, Son trắng chấm dôi dòng kẻ phụ phía dưới, Rê đen chấm dôi (ngân dài 3 phách).

+ So sánh sự khác nhau của nốt nhạc khi sử dụng dấu chấm dôi: Nốt trắng = 2 phách, khi có dấu chấm dôi đứng đằng sau nó có độ ngân dài = 3 phách.

ĐỌC NHẠC

1 Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 4

HS quan sát Bài đọc nhạc số 4 và trả lời câu hỏi sau:

– Bài đọc nhạc viết ở nhịp gì? → Nhịp $\frac{3}{4}$ → Nhắc lại khái niệm nhịp $\frac{3}{4}$.

– Kể tên các nốt nhạc và hình nốt có trong bài đọc nhạc.

+ Nốt đen: Đô, Rê, Mi, Pha, Son, La, La dòng kẻ phụ phía dưới.

+ Nốt trắng: Đô, Rê, Pha.

+ Nốt trắng chấm dôi: Đô, Rê, Mi, Son và Son dòng kẻ phụ phía dưới.

– Kể tên kí hiệu âm nhạc đã học xuất hiện trong bài và trình bày cách đọc nhạc khi sử dụng kí hiệu âm nhạc đó. (dấu nhắc lại, khung thay đổi)

– Bài đọc nhạc có mấy ô nhịp? (16 ô nhịp)

– Kể tên các kí hiệu âm nhạc đã học ở chủ đề 3. (dấu nhắc lại, khung thay đổi)

a. Đọc gam Đô trưởng và trục của gam

– GV hướng dẫn HS đọc gam Đô trưởng đi lên đi xuống (2 lần).

Lưu ý: Bài có nốt Son dòng kẻ phụ phía dưới nên GV luyện gam đi xuống các nốt Đô, Si, La, Son.

– GV hướng dẫn HS đọc trục của gam Đô trưởng.

b. Luyện tập tiết tấu và gõ theo phách

– GV làm mẫu, nhắc HS thể hiện rõ tính chất nhịp nhàng, uyển chuyển của nhịp $\frac{3}{4}$ (phách 1 mạnh, 2 phách sau mạnh vừa).

– GV và HS cùng luyện gõ âm hình tiết tấu trong SGK.

– GV sửa sai cho HS (nếu có).

c. Luyện tập Bài đọc nhạc số 4

– GV đàn giai điệu bài đọc nhạc 2 lần. HS quan sát bản nhạc.

– GV và HS cùng thống nhất chia các nét nhạc trong bài:

+ Nét nhạc 1: Từ đầu đến hết ô nhịp thứ 4.

+ Nét nhạc 2: Tiếp đến hết ô nhịp thứ 7.

+ Nét nhạc 3: Tiếp đến hết ô nhịp thứ 11.

+ Nét nhạc 4: Tiếp đến hết khung thay đổi số 1 → Quay lại ô nhịp số 11 đọc đến hết bài (bỏ toàn bộ khung thay đổi số 1).

– Tập đọc từng nét nhạc:

+ GV đàn từng nét nhạc, bắt nhịp HS đọc nhạc cùng đàn (2 lần).

+ Tiếp tục là theo trình tự trên đến hết bài và ghép nối cả bài.

– GV cho HS đọc cùng bài đọc nhạc trên học liệu điện tử (bản piano, bản có tiết tấu), phát hiện và sửa sai (nếu có).

LUYỆN TẬP

2 Đọc nhạc kết hợp với các hoạt động

a. Kết hợp gõ đệm theo phách

– GV hướng dẫn HS tập đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách: nhấn vào trọng âm phách 1 của mỗi ô nhịp (hoạt động này có thể vỗ tay hoặc gõ đệm bằng một vài nhạc cụ tiết tấu như thanh phách, song loan,...).

– Từng nhóm luyện tập theo hướng dẫn.

– Tổ chức một vài nhóm trình bày trước lớp.

b. Kết hợp ghép lời ca

– Chia lớp thành 2 nhóm:

+ Nhóm 1 đọc nhạc nét nhạc 1 → Nhóm 2 lắng nghe nét giai điệu và tiếp nối ghép lời cho nét nhạc 1 (thực hiện theo lối móc xích đến hết bài).

+ Sau khi hoàn thành, đảo nhóm 2 thực hiện đọc nhạc để nhóm 1 ghép lời.

– Tổ chức ôn luyện bài đọc nhạc, khuyến khích HS vận dụng kí hiệu âm nhạc dấu miễn nhịp vào nốt Đô trắng chấm dôi ứng với tiếng hát "xuân".

VẬN DỤNG

3 Lựa chọn các động tác vận động minh hoạ, biểu diễn bài hát *Mùa xuân ơi* và Bài đọc nhạc số 4 để tạo thành liên khúc *Nhịp điệu mùa xuân – Chào đón năm mới* (thể hiện ở phần Vận dụng – Sáng tạo)

– Tổ chức các nhóm HS luyện tập trên nền nhạc liên khúc 3 bài: *Mùa xuân ơi, Sông Đakrông mùa xuân về,* Bài đọc nhạc số 4.

– Tổ chức ôn luyện Bài đọc nhạc số 4, khuyến khích HS vận dụng kí hiệu âm nhạc dấu miễn nhịp vào nốt Đô trắng chấm dôi ứng với tiếng hát "xuân" để kết bài.
– Khuyến khích các nhóm HS chủ động, sáng tạo trên các hình thức gõ đệm nhạc cụ, vận động cơ thể để vận dụng vào các hình thức biểu diễn của nhóm mình.

***Tổng kết tiết học:**

Yêu cầu HS nhắc lại các nội dung đã học.

***Chuẩn bị bài mới:**

Luyện tập, hoàn thiện các nội dung đã học để biểu diễn vào phần Vận dụng – Sáng tạo với chủ đề *Nhịp điệu mùa xuân – Chào đón năm mới.*

TIẾT 22

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

Chủ đề 5: *Nhịp điệu mùa xuân*

Tổ chức biểu diễn

Liên khúc: *Nhịp điệu mùa xuân – Chào đón năm mới*

1 Giới thiệu chương trình văn nghệ

Tổ chức đại diện các nhóm thuyết trình, giới thiệu ý tưởng biểu diễn liên khúc và các hình thức đã được vận dụng vào tiết mục của nhóm (vận động cơ thể theo nhịp điệu, động tác phụ hoạ, gõ đệm nhạc cụ tiết tấu, hát nối tiếp, hoà giọng, lĩnh xướng,...).

2 Biểu diễn liên khúc *Nhịp điệu mùa xuân – Chào đón năm mới* theo các hình thức

– Tổ chức các nhóm bốc thăm biểu diễn tiết mục đã luyện tập.
– Các nhóm nhận xét, đánh giá phần trình bày của nhóm bạn.
– GV nhận xét, đánh giá, tuyên dương các nhóm biểu diễn tốt.

3 Nêu cảm nhận sau khi học xong Chủ đề 5 – *Nhịp điệu mùa xuân.* Chia sẻ cùng người thân những dự định, mong muốn của em khi bước sang năm mới

– Nêu những cảm nhận của mình sau khi học xong chủ đề.
– HS chia sẻ với GV và các bạn những dự định, mong muốn khi bước sang năm mới.

***Tổng kết chủ đề:**

GV cùng HS nhắc lại những nội dung cần ghi nhớ sau khi học Chủ đề 5.

***Chuẩn bị bài mới:**

HS đọc, tìm hiểu các nội dung của Chủ đề 6 và trả lời câu hỏi:
– Chủ đề 6 có những nội dung nào?
– Tìm hiểu về nội dung bài hát *Santa Lucia* và đất nước Ý.

CHỦ ĐỀ 6: ÂM NHẠC NƯỚC NGOÀI

TIẾT 23

Học bài hát: *Santa Lucia*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Hát đúng giai điệu, lời ca và thể hiện được sắc thái của bài hát *Santa Lucia.*

2. Năng lực

– Cảm nhận được giai điệu nhẹ nhàng tha thiết và nội dung, sắc thái của bài hát *Santa Lucia.*

– Biết thể hiện có cảm xúc bài hát bằng các hình thức hát lĩnh xướng, nối tiếp và kết hợp nhạc cụ gõ đệm.

3. Phẩm chất

Qua giai điệu lời ca của bài hát *Santa Lucia*, HS cảm nhận được cảnh đẹp thơ mộng của nước Ý. Giáo dục HS ý thức ham học hỏi, tìm hiểu, hướng tới là những công dân toàn cầu để giao lưu và hội nhập quốc tế.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ tiết tấu, giai điệu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.

– HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ tiết tấu, tự chế. Tìm hiểu trước về bài hát *Santa Lucia.*

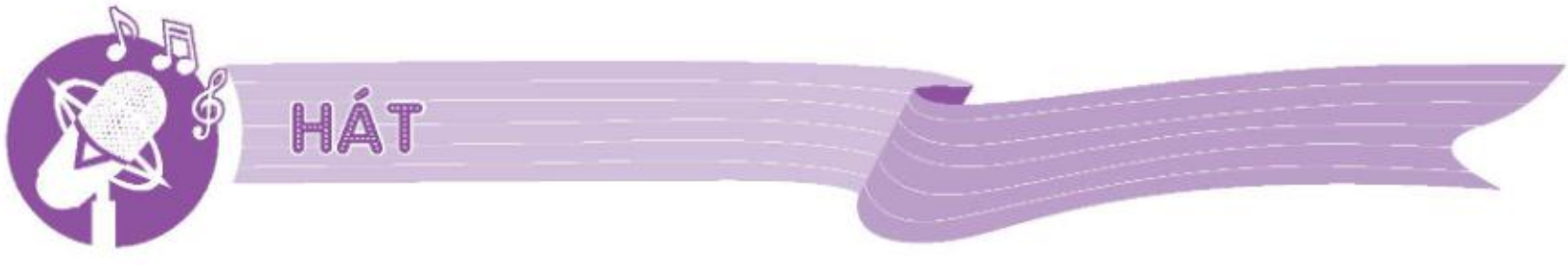
III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

– Phương án 1: Nghe nhạc và vận động theo nhịp điệu bài hát nhịp $\frac{3}{4}$ đã biết.

– Phương án 2: GV đàn hoặc cho HS nghe bài hát *Santa Lucia*/ bài hát nhịp $\frac{3}{4}$, HS cảm nhận nhịp điệu và vận động theo nhịp Valse.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Học bài hát *Santa Lucia*

a. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– HS nghe GV hát mẫu/ nghe file học liệu bài hát *Santa Lucia* kết hợp vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

– HS nêu cảm nhận về tính chất âm nhạc và nội dung của bài hát.

b. Giới thiệu tác giả

- Cá nhân/ nhóm HS trình bày những hiểu biết về bài hát *Santa Lucia* (đã chuẩn bị và tìm hiểu trước).
- GV nhận xét và giới thiệu.

**** Tư liệu cung cấp cho GV:***

- *Santa Lucia* là một trong những bài hát nổi tiếng của dòng nhạc Neapolitan – loại âm nhạc truyền thống được hát bằng tiếng Napoli (một ngôn ngữ ở Ý).
- Bài hát mô tả cảnh đẹp nên thơ, êm đềm khi màn đêm buông xuống biển và thành phố Naples thuộc miền Nam nước Ý.

c. Tìm hiểu bài hát

- GV gợi ý để HS chia câu, đoạn bài hát rồi cùng HS thống nhất cách chia câu, đoạn.
- GV gợi mở và khuyến khích HS dùng kiến thức lí thuyết âm nhạc đã học (dấu nhắc lại, khung thay đổi) để áp dụng thực hiện trong bài hát.

d. Khởi động giọng

GV tổ chức cho HS khởi động giọng theo mẫu tự chọn phù hợp.

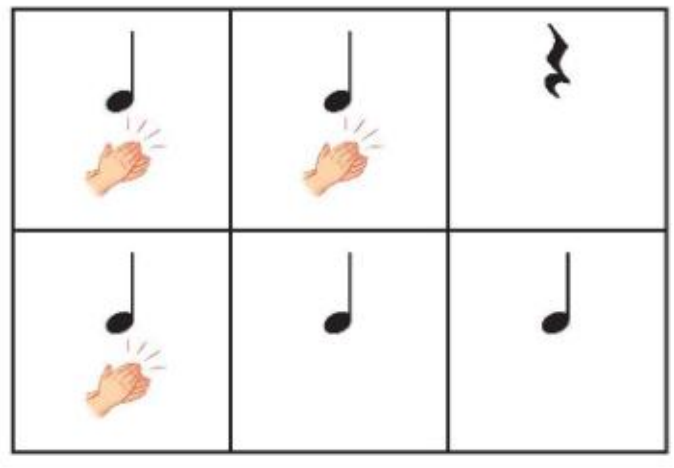
e. Dạy hát

- Hướng dẫn HS hát từng câu kết hợp vỗ tay theo phách.
- Hát kết nối các câu hát, áp dụng kí hiệu dấu nhắc lại, khung thay đổi.
- Đàn giai điệu/ đệm cho HS ghép từng đoạn và hoàn thiện cả bài (GV sửa sai cho HS – nếu có).
- Hướng dẫn HS hát cả bài kết hợp vỗ tay theo phách (vỗ tay vào chữ đánh dấu x trên SGK).

Biển rộng bát ngát xanh xanh. Dập dờn dưới ánh trăng thanh.

x x x x x x x x x x x x

- Hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách lệch/ theo nhịp.

Lưu ý: Những tiếng hát có dấu luyến như: *San ta Lu;* các từ có dấu hoá bất thường: *êm đềm, biển.*

LUYỆN TẬP

❷ Hát theo các hình thức nối tiếp, lĩnh xướng, hoà giọng

– GV giao nhiệm vụ cho HS chủ động chia nhóm (tổ, dãy, nam, nữ,...), nhận hát lĩnh xướng:

+ Hát nối tiếp: Nhóm nam/ nữ, tổ, dãy,...

+ Hát lĩnh xướng: Lĩnh xướng 1 và Lĩnh xướng 2.

+ Hát hoà giọng: Cả lớp thực hiện.

Nối tiếp:	Nhóm 1 (Nam): *Biển rộng... trăng thanh.* Nhóm 2 (Nữ): *Thuyền lướt... gió lên.*	**Hoà giọng:** *Sóng ru... lướt êm.*
Lĩnh xướng:	Lĩnh xướng 1: *Nhìn về... quê ta.* Lĩnh xướng 2: *Từng áng... với ta.*	**Hoà giọng:** *Hát lên... Lucia.*

– GV quan sát, hỗ trợ HS luyện tập. HS thực hành luyện tập theo nhóm.

– GV tổ chức cho HS trình diễn từng nhóm/ các nhóm kết hợp.

– HS nhận xét trong nhóm, ngoài nhóm.

– GV nhận xét, sửa sai (nếu có).

❸ Hát kết hợp nhạc cụ gõ đệm

Thực hiện theo các bước sau:

– Bước 1: GV chia 2 nhóm theo năng lực: hát, gõ đệm

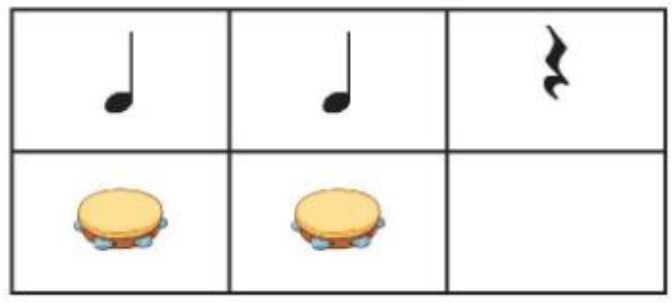
+ Nhóm 1: Hát

+ Nhóm 2: Tambourine/ nhạc cụ gõ khác/ nhạc cụ tự chế/...

– Bước 2: GV hướng dẫn từng nhóm luyện tập riêng

+ Nhóm 1: Luyện hát: Nhớ lời, đúng sắc thái nhẹ nhàng tha thiết và hơi chậm của bài hát.

+ Nhóm 2: Gõ mạnh phách 1, nhẹ phách 2, phách 3 nghỉ.

+ GV quan sát hỗ trợ HS, HS các nhóm chủ động thực hành luyện tập.

– Bước 3: Tổ chức ghép 2 nhóm hát và gõ đệm.

+ HS ghép nhóm, hát và gõ đệm.

+ Chia theo tổ tiếp tục luyện tập.

+ Gọi 1 – 2 nhóm biểu diễn trước lớp. GV sửa sai (nếu có).

VẬN DỤNG

HS chọn 1 trong các hoạt động sau:

- Hát kết hợp động tác phụ hoạ: động tác chèo thuyền, bước theo nhịp điệu Valse kết hợp với các hình thức khác,... (tập luyện và biểu diễn ở cuối chủ đề).
- Hát kết hợp vẽ tranh miêu tả cảnh đẹp trong bài hát theo trí tưởng tượng của em.
- Chia sẻ bài hát đến bạn bè và người thân của em.
- Khuyến khích HS sáng tạo và trình bày bài hát *Santa Lucia.*

***Tổng kết tiết học:**

- GV cho HS nhắc lại nội dung và những yêu cầu bài học.

  + Hát thuộc lời và thể hiện được sắc thái bài hát.

  + Hát kết hợp vận động, gõ đệm (nhấn lệch),...

- Giao nhiệm vụ: Cá nhân/ nhóm sưu tầm, tìm nghe thêm một vài bài hát về nước Ý.

***Chuẩn bị bài mới:**

- Ôn bài hát bằng các hình thức đã học.
- Tìm hiểu trước nội dung lí thuyết âm nhạc; ôn thế bấm các nốt, luyện tập bài tập nhạc cụ đã học.

TIẾT 24

– Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím

– Ôn tập: Bài hát *Santa Lucia*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- HS thuộc lời, hát đúng giai điệu, biết kết hợp gõ đệm theo nhịp $\frac{3}{4}$ cho bài hát *Santa Lucia.*
- Recorder thực hành được nốt Rê1.
- Kèn phím: thực hiện được kĩ thuật luyến âm.
- Recorder hoặc kèn phím: Thực hành được bài luyện tập đúng cao độ, trường độ, đúng kĩ thuật.

2. Năng lực

- Thể hiện được các yêu cầu của bài luyện tập với recorder hoặc kèn phím ở hình thức độc tấu, hoà tấu.
- Biết thể hiện bài hát *Santa Lucia* với nhạc cụ gõ bằng hình thức đã học: cá nhân/ nhóm.

3. Phẩm chất

- Giáo dục HS chăm chỉ học tập và vận dụng kiến thức; rèn luyện tinh thần đoàn kết trong hoạt động nhóm khi luyện tập các bài nhạc cụ, bài tập ứng dụng.

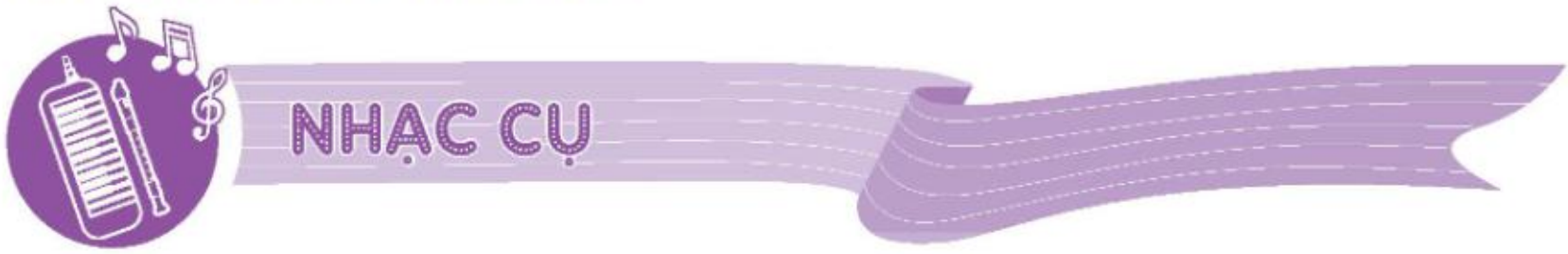
KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, recorder hoặc kèn phím, máy đánh nhịp (hoặc đàn phím điện tử), file âm thanh (beat nhạc) phục vụ tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, recorder hoặc kèn phím, tự ôn luyện những bài luyện tập ở chủ đề trước.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

Recorder

1 Thực hành bấm nốt Rê1

- GV mở file âm thanh (beat nhạc) bài *Five hundred miles* và yêu cầu HS đọc nhẩm theo giai điệu bài luyện tập.
- GV đặt câu hỏi về nốt mới chưa học trên recorder: nốt Rê1.
- GV giới thiệu vị trí nốt Rê1 trên recorder và thổi mẫu.
- Hướng dẫn HS cách bấm nốt Rê1:

  + Tay trái bấm kín hết các lỗ 0123.

  + Tay phải: ngón trỏ bấm lỗ 4, ngón giữa bấm lỗ 5, ngón áp út bấm lỗ 6.
- GV yêu cầu HS thực hành bấm kín trên sáo, kiểm tra ngón bấm cho thật chính xác.

  Lưu ý: nhắc HS thả lỏng cơ thể và ngón tay, bấm kín các lỗ bấm rồi thổi nhẹ nhàng để có âm Rê1 đúng và hay.
- GV bắt nhịp để HS thổi và ngắt âm Rê1 cùng lúc.
- GV lắng nghe âm thanh và điều chỉnh cho HS (nếu cần).

2 Luyện tập

- GV bắt nhịp cho HS đọc bản nhạc kết hợp vỗ tay theo phách.
- GV chia bài luyện tập thành những nét nhạc ngắn (dừng sau mỗi nốt trắng).

  Lưu ý: Chỉ có 1 âm hình tiết tấu được nhắc lại trong toàn bài luyện tập *Five hundred miles:*

- GV đọc nhạc, kết hợp ngón bấm từng nét nhạc rồi bắt nhịp cho HS thực hiện lại.
- GV bắt nhịp cho HS thực hành thổi và ngắt cùng lúc trên recorder (hướng dẫn HS tập ở tốc độ chậm và nâng dần nhanh hơn sau mỗi lần thực hành).
- GV hướng dẫn HS chia nhóm luyện tập, kiểm tra chéo và sửa lỗi cho nhau.
- GV quan sát, nhắc nhở, động viên HS chăm chỉ thực hành và sửa lỗi cho HS (nếu cần).
- GV bắt nhịp cho HS thực hành cả bài với máy đánh nhịp.
- GV hướng dẫn và bắt nhịp cho HS ghép với beat nhạc hoặc file nhạc đệm.

Lưu ý: Với những HS chơi tốt, GV có thể khuyến khích các em thực hành diễn tấu một mình (độc tấu) rồi kết hợp nhóm, xây dựng thành tiết mục biểu diễn độc lập.

Kèn phím

1 Thực hành kĩ thuật luyến âm

- GV thổi kèn phím hoặc mở file âm thanh (beat nhạc) bài luyện tập *Cầu trượt* và yêu cầu HS quan sát giai điệu trong SGK.
- GV hướng dẫn, khuyến khích HS đưa ra nhận xét về kĩ thuật luyến âm trong bản nhạc vừa được nghe.
- GV giải thích cho HS cách thổi luyến âm trên kèn phím (GV làm mẫu cả 2 cách: chơi luyến âm và không luyến âm cho HS nghe; giúp HS hiểu và phân biệt được sự khác nhau về kĩ thuật, tính chất của 2 cách chơi này).
- GV thổi mẫu 2 nhịp một và bắt nhịp cho HS thổi nhắc lại.
- GV quan sát, lắng nghe và sửa lỗi cho HS (nếu cần).

2 Luyện tập

- GV bắt nhịp cho HS đọc bản nhạc kết hợp vỗ tay theo phách.
- GV chia bài luyện tập thành những nét nhạc ngắn (dừng sau mỗi nốt trắng).
- GV hát mẫu kết hợp ngón bấm từng nét nhạc rồi bắt nhịp cho HS thực hiện lại.
- GV bắt nhịp để HS thổi và ngắt cùng lúc (GV hướng dẫn HS tập ở tốc độ chậm và nâng dần nhanh hơn sau mỗi lần thực hành).
- GV hướng dẫn HS chia nhóm luyện tập, kiểm tra chéo và sửa lỗi cho nhau.
- GV quan sát, nhắc nhở, động viên HS chăm chỉ thực hành và sửa lỗi cho HS (nếu cần).
- GV bắt nhịp cho HS thực hành cả bài với máy đánh nhịp.
- GV hướng dẫn HS ghép với beat nhạc hoặc file nhạc đệm.

***Lưu ý*:** Với những HS chơi tốt, GV có thể khuyến khích các em thực hành những đoạn nhạc diễn tấu một mình hoặc chơi cả bản nhạc.

Ôn bài hát: *Santa Lucia

– GV tổ chức cho các nhóm HS biểu diễn bài hát *Santa Lucia* bằng các hình thức đã học ở mức độ thuộc lời và thể hiện được sắc thái bài hát.

– HS tự nhận xét và nhận xét cho nhau.

– GV nhận xét, đánh giá phần biểu diễn của các nhóm.

VẬN DỤNG

– GV chia nhóm HS (nhóm lên ý tưởng sân khấu, nhóm hát kết hợp vận động cơ thể, nhóm thể hiện nhạc cụ giai điệu,... kết hợp với nhau) tuỳ theo sự sáng tạo của HS để tạo ra những tiết mục hay và ý nghĩa trong các tiết sinh hoạt trong lớp, trường.

– Sáng tạo thêm các hình thức biểu diễn bài hát *Santa Lucia* để trình bày cho người thân hoặc trong các hoạt động ngoại khoá (luyện tập bước nhảy Valse).

***Tổng kết tiết học:**

GV nhận xét động viên HS có ý thức tốt, chăm chỉ luyện tập. Khuyến khích HS thực hành hoàn chỉnh bài luyện tập nhạc cụ, bài hát.

***Chuẩn bị bài mới:**

– Tìm hiểu nội dung thường thức âm nhạc SGK tr.50, 51.

– Đọc trước nội dung lí thuyết âm nhạc của tiết học sau.

TIẾT 25

– Thường thức âm nhạc: Giới thiệu đàn cello và contrabass

– Lí thuyết âm nhạc: Một số kí hiệu, thuật ngữ về nhịp độ và sắc thái cường độ

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Nhận biết và nêu được một số đặc điểm cấu tạo về đàn cello và contrabass.

– Hiểu và nhận biết được một số kí hiệu, thuật ngữ về nhịp độ và sắc thái cường độ trong âm nhạc.

2. Năng lực

– Cảm nhận được sự khác nhau về hình dáng, âm sắc của đàn cello, contrabass khi xem biểu diễn.

– Nhận biết, phân biệt, đọc được một số thuật ngữ thông dụng về nhịp độ, cường độ và sắc thái trên bản nhạc.

3. Phẩm chất

- Qua tìm hiểu về nhạc cụ cello, contrabass, giáo dục HS yêu thích tìm hiểu về các loại nhạc cụ phương Tây, có ý thức tìm hiểu, học hỏi những tinh hoa của thế giới, hướng đến tiếp thu hội nhập nền âm nhạc thế giới.
- Rèn luyện cho HS tinh thần trách nhiệm, chăm chỉ.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7. Đọc và tìm hiểu trước về nhạc cụ cello, contrabass, tìm hiểu về các thuật ngữ, kí hiệu có trong bản nhạc.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

GV cho HS nghe trích đoạn hoà tấu do dàn nhạc giao hưởng trình diễn, HS nhận ra nhạc cụ violin đã học và chỉ ra một số nhạc cụ giống violin, từ đó GV dẫn dắt vào bài.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

1 Tìm hiểu cây đàn cello

- Tổ chức hoạt động nhóm: Từng cá nhân đưa ra những thông tin đã chuẩn bị, cùng thảo luận, thống nhất nội dung để cử đại diện nhóm trình bày trước lớp.
- GV và HS lắng nghe các nhóm trình bày, các nhóm nhận xét cho nhau.
- GV chọn video dàn nhạc giao hưởng chơi bản nhạc quen thuộc HS đã từng nghe (chú ý có phần trình bày cello rõ nhất) cho HS nghe/ xem và cảm nhận.
- Từ hoạt động nghe/ xem dàn nhạc biểu diễn kết hợp đọc hiểu SGK, HS trình bày theo cá nhân/ nhóm sự hiểu biết về đàn cello.
- GV lắng nghe và chốt nội dung.

2 Tìm hiểu cây đàn contrabass

- Tổ chức hoạt động nhóm: Từng cá nhân đưa ra những thông tin đã chuẩn bị, cùng thảo luận, thống nhất nội dung để cử đại diện nhóm trình bày trước lớp.
- GV và HS lắng nghe các nhóm trình bày, các nhóm nhận xét cho nhau.
- GV trình chiếu violin, cello, contrabass lên bảng, yêu cầu HS quan sát lần lượt 3 loại nhạc cụ và nhận xét: hình dáng, kích thước, cách chơi,...

- GV dùng đàn phím điện tử lấy âm sắc violin, cello, contrabass chơi lần lượt câu cuối bài *Santa Lucia*, yêu cầu HS cảm nhận và nhận xét về âm thanh từng nhạc cụ vừa nghe.
- HS nghe, cảm nhận và nêu lên tính chất âm thanh từng loại.
- GV chốt nội dung cùng HS về đặc điểm, âm thanh, tư thế chơi violin, cello, contrabass, (chú ý về kích cỡ to dần).

LUYỆN TẬP

GV hướng dẫn HS trả lời câu hỏi cuối bài: Nêu những điểm giống và khác nhau của hai cây đàn cello và contrabass, sau đó so sánh với đàn violin.

LÍ THUYẾT ÂM NHẠC

Nghe và cảm nhận trích đoạn tác phẩm *In a Persian Market (Phiên chợ Ba Tư)*

- GV cho HS nghe trích đoạn *In a Persian Market (Phiên chợ Ba Tư)* và gợi ý để HS cảm nhận trong trích đoạn vừa nghe âm thanh khi thể hiện to, nhỏ, mạnh, nhẹ,...
- GV cho HS nghe lại lần 2, quan sát bản nhạc và cảm nhận âm thanh những chỗ đặt kí hiệu. HS chỉ ra những kí hiệu mới có trong bản nhạc.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

Tìm hiểu một số kí hiệu, thuật ngữ về nhịp độ và sắc thái cường độ

a. Thuật ngữ chỉ nhịp độ

- HS đọc hiểu khái niệm về nhịp độ trong SGK và chỉ ra đâu là kí hiệu chỉ nhịp độ trong trích đoạn bản nhạc *In a Persian Market* (*Phiên chợ Ba Tư*).
- HS đọc, ghi vở bảng thuật ngữ chỉ nhịp độ.
- GV yêu cầu HS trả lời câu hỏi: Bài hát *Santa Lucia* viết ở nhịp độ nào?

b. Một số thuật ngữ, kí hiệu chỉ sắc thái cường độ

- GV hướng dẫn HS nghe nhạc, chú ý cảm nhận âm thanh: mạnh – nhẹ, to – nhỏ, ngắt – liền khi có sự xuất hiện các kí hiệu.
- HS đọc hiểu khái niệm chỉ sắc thái cường độ trong SGK và chỉ ra đâu là kí hiệu chỉ cường độ, sắc thái trong trích đoạn bản nhạc *In a Persian Market* (*Phiên chợ Ba Tư*) SGK tr.47.
- GV yêu cầu HS đọc tên và ứng dụng từng kí hiệu chỉ cường độ sắc thái trong trích đoạn *In a Persian Market* (*Phiên chợ Ba Tư*).

LUYỆN TẬP

❷ Tìm những bản nhạc có sử dụng các kí hiệu, thuật ngữ trên và cho biết ý nghĩa

- Tìm các bản nhạc có trong Chủ đề 6 và đọc tên, nêu ý nghĩa của các kí hiệu có trên bản nhạc.
- HS làm việc nhóm.
- Đại diện nhóm đứng lên trình bày trước lớp.
- Các nhóm nghe, nhận xét, bổ sung cho nhóm bạn.
- GV tổng hợp, đánh giá.

VẬN DỤNG

- GV giao nhiệm vụ cho HS tìm trong SGK các bản nhạc của Chủ đề 1, 2, 3, 4, 5 và có thể tìm thêm các bản nhạc sưu tầm ở nguồn khác để đọc tên các kí hiệu, tính chất từng kí hiệu thuật ngữ.
  + HS thực hiện yêu cầu tìm các bản nhạc và đọc tên các kí hiệu, thuật ngữ.
  + GV nhận xét, khuyến khích HS về tìm thêm các bản nhạc có kí hiệu, thuật ngữ âm nhạc.
- Xem video trích đoạn *Giao hưởng số 40* – W. A. Mozart và nói đúng tên những nhạc cụ đã học xuất hiện trong video.

***Tổng kết tiết học:**

GV cùng HS hệ thống các nội dung và yêu cầu cần đạt của bài học. Khuyến khích HS sưu tầm các bản nhạc, tuyển tập bài hát, sách, báo có bản nhạc, đọc các kí hiệu có trong bản nhạc và chia sẻ cùng bạn để ghi nhớ.

***Chuẩn bị bài mới:**

Ôn luyện các nội dung đã học trong chủ đề để chuẩn bị cho phần Vận dụng – Sáng tạo.

TIẾT 26

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

Chủ đề 6: *Âm nhạc nước ngoài*

❶ Hãy nói đúng ý nghĩa của các kí hiệu, thuật ngữ đã học

- GV chuẩn bị các tấm bảng có ghi sẵn các thuật ngữ, kí hiệu âm nhạc đã học.
- GV tổ chức trò chơi: Chia lớp thành 3 nhóm, cử 1 HS giơ bảng. HS lần lượt giơ bảng, các nhóm quan sát dùng trống ra tín hiệu giành quyền trả lời. Mỗi câu trả lời đúng được

1 điểm, nếu trả lời sai thì đội khác được quyền ra tín hiệu trả lời. Kết thúc trò chơi, nhóm nào dành nhiều điểm sẽ chiến thắng.

– HS chia nhóm, chơi trò chơi dưới sự hướng dẫn của GV.

② Biểu diễn bài *Santa Lucia* theo hình thức tự chọn

– GV yêu cầu HS trình bày ý tưởng biểu diễn và lên biểu diễn trước lớp. Nhắc nhở HS các nhóm giữ trật tự theo dõi nhóm bạn để nhận xét, đánh giá và góp ý cho phần biểu diễn.

– HS từng nhóm lên biểu diễn bài hát theo sự luyện tập của nhóm.

– Các nhóm tự nhận xét và góp ý cho nhóm bạn.

– GV quan sát, theo dõi HS các nhóm, động viên khích lệ kịp thời và tổng kết đánh giá từng nhóm.

③ Hãy chơi nhạc cụ và đọc tên các nốt nhạc theo nhóm với nét nhạc

HS xem mẫu mục 3 – SGK tr.52.

– GV: Tổ chức trò chơi:

+ Cho HS đăng kí thổi recorder/ chơi kèn phím.

+ HS còn lại nghe đàn GV đánh dùng âm "a" để thực hiện cao độ.

+ Recorder/ kèn phím chơi giai điệu, GV dùng đàn chơi giai điệu vị trí "aaa". HS "aaa" theo giai điệu GV đàn.

– HS chủ động chơi cùng nhau (GV có thể chơi/ không chơi đàn theo HS).

***Tổng kết chủ đề:**

GV cùng HS nhắc lại các nội dung đã học, GV có thể gợi ý một số cách để HS ghi nhớ bài học.

***Chuẩn bị bài mới:**

Tìm hiểu trước các nội dung của Chủ đề 7 – Cuộc sống tươi đẹp.

TIẾT 27

ÔN TẬP

– GV tổ chức cho HS ôn tập các nội dung đã học ở chủ đề 5 và 6 qua các hoạt động: thảo luận – xây dựng ý tưởng chung – luyện tập – trình bày, biểu diễn.

– HS chia nhóm/ tổ, nhận nhiệm vụ, phân công theo năng lực, sở trường của mỗi cá nhân.

1. Hát

– GV cung cấp nhạc beat cho HS luyện tập 2 bài *Mùa xuân ơi* và *Santa Lucia.*

– HS thực hiện luyện tập thuộc lời ca, hoà đều âm thanh (phần hát bè), giữ đều nhịp, vào đúng nhạc,... Biểu diễn bài hát theo các hình thức đã học, khuyến khích ý tưởng mới lạ, độc đáo,... (liên khúc, bè, đạo cụ tự làm hỗ trợ cho phần biểu diễn,...).

2. Lí thuyết âm nhạc

– GV cùng HS hệ thống lại các kiến thức lí thuyết âm nhạc đã học:

+ Các kí hiệu tăng trường độ: Dấu nối, dấu chấm dôi, dấu miễn nhịp.

+ Một số kí hiệu, thuật ngữ về nhịp độ và sắc thái cường độ: thuật ngữ chỉ nhịp độ; thuật ngữ, kí hiệu chỉ sắc thái cường độ.

– GV hướng dẫn HS dùng nhiều cách tiếp cận như: thuyết minh, trình chiếu power point, bảng thuyết trình/ sơ đồ tư duy/… để minh hoạ, trình bày các nội dung lí thuyết một cách rõ ràng, khoa học, mạch lạc để cả lớp có thể theo dõi.

3. Đọc nhạc

– GV cung cấp nhạc cho HS luyện tập.

– HS luyện tập và biểu diễn Bài đọc nhạc số 4 đúng tên nốt, cao độ, ghép được lời ca, đúng tính chất âm nhạc của bài, thực hiện được những kí hiệu trong bài, biết chia nhóm để trình bày sinh động cho bài đọc nhạc (đọc nhạc, ghép lời, bè, chỉ huy, đối đáp, kết hợp với nhạc cụ hỗ trợ để tạo sự khác biệt,…).

4. Nhạc cụ giai điệu

– Recorder: HS chơi theo nhóm đều âm thanh, đúng nhịp kết hợp vận động tạo không khí vui nhộn, độc đáo.

– Kèn phím: HS chơi và thể hiện được kĩ thuật luyến âm đều âm thanh; khuyên khích các em nhờ nhóm hát, đọc nhạc hỗ trợ;… tạo không khí vui tươi, sôi nổi cho lớp học.

5. Thường thức âm nhạc

– GV cùng HS hệ thống lại các kiến thức về các nhạc cụ được tìm hiểu trong phần Thường thức âm nhạc: cồng chiêng, đàn t'rưng, đàn cello, đàn contrabass.

– HS ôn tập và trình bày những điểm giống, khác nhau giữa cồng chiêng và đàn t'rưng, đàn cello và đàn contrabass. Khuyến khích HS tìm các bản nhạc hoặc bài hát có sử dụng các nhạc cụ đã được tìm hiểu.

Lưu ý:

– GV khuyến khích HS giữa các nhóm hỗ trợ liên kết, giúp phần thi biểu diễn của nhóm bạn sinh động hơn, giáo dục các em tính đoàn kết trong hoạt động nhóm, tình đoàn kết, tương trợ giúp nhau trong cuộc sống.

– Trên đây là nội dung ôn tập với đủ các mạch nội dung đã học ở chủ đề 5 và 6. Tuy nhiên, tuỳ vào tình hình thực tế tại các vùng, miền, địa phương, trường lớp, GV linh hoạt để đưa ra yêu cầu phù hợp với HS.

CHỦ ĐỀ 7: CUỘC SỐNG TƯƠI ĐẸP

TIẾT 28

Học bài hát: *Đời cho em những nốt nhạc vui*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

Hát đúng giai điệu, lời ca, sắc thái bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui.*

2. Năng lực

- Biết thể hiện bài hát bằng các hình thức hát nối tiếp, hoà giọng; hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể.
- Cá nhân hoặc nhóm biết xây dựng ý tưởng sáng tạo khi trình diễn bài hát.
- Cảm nhận được nét giai điệu vui tươi rộn ràng qua bài *Đời cho em những nốt nhạc vui.*

3. Phẩm chất

Qua bài hát, âm nhạc đã giúp HS thêm yêu cuộc sống, thiên nhiên, con người, vững tin bước vào đời với ước mơ tươi sáng.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước thông tin về tác giả bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui* và một số thông tin khác phục vụ cho tiết học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

- Phương án 1: GV cho HS xem video về hình ảnh thiên nhiên, khung cảnh hoạt động của nhà trường,... trên nền nhạc bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui*.
- Phương án 2: GV cho HS nghe 1 đoạn nhạc, mời 1 HS có năng khiếu, vận động các động tác mẫu trên nền nhạc để cả lớp thực hiện theo.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

HÁT

1 Học hát bài *Đời cho em những nốt nhạc vui*

a. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

- GV hát mẫu hoặc mở file âm thanh cho HS nghe bài *Đời cho em những nốt nhạc vui.*
- HS lắng nghe giai điệu, lời ca, vỗ tay theo phách để cảm nhận nhịp điệu.

b. Giới thiệu tác giả, nội dung bài hát

– GV đặt câu hỏi gợi ý, nhóm hoặc cá nhân trình bày sơ lược về tác giả và nội dung đã chuẩn bị.

+ Bài hát do ai sáng tác? Nêu một số hiểu biết về tác giả.

+ Lời ca của bài hát nói về điều gì? → Những nốt nhạc vui hoà cùng với thiên nhiên tô điểm cho cuộc sống thêm tươi đẹp. Trong cuộc sống hằng ngày, bố mẹ, thầy cô và bạn bè,... luôn yêu thương chắp cánh cho em vững bước, có niềm tin vào tương lai tươi sáng.

+ Em hãy nêu một số hình ảnh ấn tượng trong bài. (hình ảnh *đời cho em những nốt nhạc vui, mẹ cho em mái ấm tình thương, thầy cho em nét vẽ, cô cho em trái tim yêu thương,...*)

– GV nhận xét, bổ sung các thông tin về bài hát.

– GV hỗ trợ, thống nhất chia đoạn, chia câu cùng HS.

+ Đoạn 1 có 2 lời:

• Lời 1: *"Đời cho em, đời cho em những nốt nhạc ... trái tim hiền lành"* gồm 2 câu.

• Lời 2: *"Rồi mai đây, rồi mai đây những nốt nhạc ... Việt Nam hiền hoà"* gồm 2 câu.

+ Đoạn 2 có 1 lời: *"Đô Đô Pha Pha... Rê Đô Pha Pha"* gồm 2 câu.

Tư liệu cung cấp cho GV:

– Bài *Đời cho em những nốt nhạc vui* do ca sĩ Tường Vy sáng tác. Tường Vy sinh năm 1938, quê ở tỉnh Quảng Nam (nay thuộc thành phố Đà Nẵng). Bà là một danh ca nổi tiếng với chất giọng nữ cao đầy nội lực và đã được Nhà nước phong tặng danh hiệu Nghệ sĩ Nhân dân. Trong những năm chiến tranh, bà đã theo đoàn văn công đi biểu diễn nhiều nơi trên các chiến trường. Giọng hát của Tường Vy được công chúng yêu thích với nhiều ca khúc trên sóng phát thanh của Đài tiếng nói Việt Nam như: *Tiếng đàn Ta Lư, Cô gái vót chông, Em là hoa Pơ Lang, Người con gái sông La, Cánh chim báo tin vui, Người lái đò trên sông Pô Cô, Suối Lê Nin,...*

Bên cạnh đó, bà còn là một nhạc sĩ viết các ca khúc được nhiều người yêu thích như: *Phi đội ta xuất kích, Quê hương anh là biển cả, Em lắng nghe tiếng đời, Đời cho em những nốt nhạc vui, Trái tim ơi đừng buồn, Ước mơ của bé là hoà bình,...*

– Nội dung bài hát: Bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui* có giai điệu vui tươi, trong sáng, thể hiện tinh thần lạc quan. Qua bài hát, chúng ta thấy rằng âm nhạc luôn đồng hành cùng mỗi con người, giúp chúng ta thêm yêu cuộc sống, tự tin bước vào tương lai tươi đẹp.

c. Khởi động giọng

GV hướng dẫn HS khởi động giọng bằng mẫu âm tự chọn.

d. Dạy hát

- GV đàn, hát mẫu câu đầu 1 – 2 lần, bắt nhịp cho cả lớp hát.
- Tập hát và ghép nối các câu sau tương tự câu 1.
- Cùng HS thống nhất hát theo kí hiệu dấu nhắc lại, khung thay đổi trong bài.

***Lưu ý*:** Tập thật kĩ đoạn 2 với các chú ý sau:

- Cao độ có các nốt nhảy quãng 4, quãng 6, quãng 7,...
- Tiết tấu có dấu lặng đơn ngắt ở nốt Đô đơn, Rê đơn, La đơn, Pha đơn; có móc giật ở tiếng hát "Mi Rê".
- Hoàn thành cả bài: Ghép các đoạn để hoàn thành bài hát.
- Nhắc HS thể hiện giọng hát vui tươi, trong sáng và sắc thái to – nhỏ phù hợp với các câu hát.

LUYỆN TẬP

2 Hát theo các hình thức

- Cử 1 HS chủ động chia cả lớp thành các nhóm (nhóm nam, nhóm nữ), chia đoạn luyện tập hát nối tiếp.
- Các nhóm luyện tập bài hát theo hình thức trên. GV hỗ trợ HS tập hát chính xác.
- Gọi 1 – 2 nhóm lên biểu diễn. HS nhận xét cho nhau.
- GV nhận xét, đánh giá, góp ý cho phần biểu diễn của các nhóm.

3 Hát kết hợp gõ đệm hoặc vận động cơ thể theo âm hình tiết tấu

- GV tổ chức cho HS lựa chọn nhóm theo năng lực cá nhân:

Nhóm 1	Nhóm 2	Nhóm 3	Nhóm 4
Hát theo nhóm	Gõ đệm Âm hình 1	Gõ đệm Âm hình 2	Vận động cơ thể

- Hướng dẫn nhóm 2, 3 tập riêng từng tiết tấu của từng nhạc cụ (theo mẫu SGK tr.55) với tốc độ từ chậm đến nhanh dần. Nhóm 4 tập các động tác vận động cơ thể (GV có thể giao nhiệm vụ cho các nhóm luyện tập dựa trên các video và học liệu điện tử được cung cấp).
- Hướng dẫn kết hợp 4 hoạt động của 4 nhóm sau khi các nhóm đã luyện tập tốt.
- Các nhóm luyện tập bài hát. GV hỗ trợ HS luyện tập, sửa sai (nếu có).

***Gợi ý một số câu hỏi cho HS trả lời:**

VD: Hãy nêu sự khác biệt về lời ca giữa hai đoạn của bài hát.

GV đưa ra một số gợi ý cho HS nêu cảm nhận của mình: Bài hát có cấu trúc 2 đoạn, nhưng có sự khác biệt là ở đoạn 2 lời hát là tên những nốt nhạc, tên các nốt nhạc được hát vang lên thể hiện sự nhí nhảnh vui tươi, hồn nhiên yêu đời, làm nổi bật tên và ý nghĩa của bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui.*

***Tổng kết tiết học:**

HS tiếp tục luyện tập bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui* bằng các hoạt động đã được học. Khuyến khích cá nhân/ nhóm có ý tưởng sáng tạo phong phú, đa dạng trình diễn bài hát.

***Chuẩn bị bài mới:**

Đọc, kể tên các nốt nhạc và tên các hình nốt nhạc trong Bài đọc nhạc số 5.

TIẾT 29

– Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 5

– Ôn tập: Bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Đọc đúng cao độ, trường độ, tiết tấu Bài đọc nhạc số 5.

– Hát thuộc lời, đúng giai điệu, thể hiện được sắc thái bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui.*

2. Năng lực

– Thể hiện được tính chất, sắc thái Bài đọc nhạc số 5. Biết kết hợp gõ đệm, đánh nhịp $\frac{2}{4}$.

– Biết thể hiện bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui* bằng hình thức đã học.

3. Phẩm chất

Rèn luyện tính chăm chỉ tự học qua bài đọc nhạc. Phát huy được tinh thần hợp tác, làm việc nhóm khi luyện tập.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.

– HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước Bài đọc nhạc số 5.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

- Phương án 1: GV đàn giai điệu Bài đọc nhạc số 5 (1 lần). HS lắng nghe, quan sát bản nhạc và cảm nhận.
- Phương án 2: Tổ chức trò chơi ghép các nốt nhạc lên bảng (khuông nhạc được kẻ sẵn trên bảng) để tạo thành Bài đọc nhạc số 5.
  + Chia 2 nhóm: Mỗi nhóm gồm 8 HS ứng với 8 nốt nhạc Đô, Rê, Mi, Pha, Son, La, Si, Đô (Ví dụ: bạn Tuấn → nốt Đô, bạn Hoa → nốt Son,...).
  + HS còn lại đọc tên các nốt nhạc bắt đầu từ ô nhịp đầu tiên đến hết Bài đọc nhạc số 5 (VD: ô nhịp đầu tiên: Đô đen, Mi đơn, Pha đơn) → HS của hai nhóm nghe tên mình được đọc vang lên sẽ gắn nốt nhạc lên khuông. Nhóm nào hoàn thành bài đọc nhạc nhanh và chính xác sẽ thắng cuộc.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

ĐỌC NHẠC

Đọc nhạc: Bài đọc nhạc số 5

GV hướng dẫn HS khai thác bài bằng hệ thống câu hỏi:

- Bài đọc nhạc viết ở nhịp gì? Nhắc lại khái niệm nhịp đó. (Nhịp $\frac{2}{4}$)
- Nêu tên các nốt nhạc có trong bài. → Đô, Rê, Mi, Pha, Son, La, Si, Đô.

a. Luyện đọc cao độ

GV đàn và bắt nhịp, HS quan sát, tập đọc gam Đô trưởng (luyện trục gam đi lên đi xuống và luyện các nốt lân cận liên quan đến giai điệu của Bài đọc nhạc số 5).

b. Luyện tập tiết tấu gõ theo phách

- GV gõ mẫu hình tiết tấu của nét nhạc 1 và 2, yêu cầu HS nhận xét, so sánh → 2 hình tiết tấu 1, 2 gần giống nhau (chỉ khác nốt Đô đen và Đô móc đơn ở ô nhịp đầu tiên của mỗi nét nhạc).
- GV gõ mẫu hình tiết tấu của nét nhạc 3, yêu cầu HS nhận xét tiết tấu của nét nhạc → 2 ô nhịp đầu giống 2 ô nhịp sau, tiết tấu được lặp lại.
- HS quan sát âm hình và tự vỗ tay/ gõ đệm theo âm hình tiết tấu trong SGK.

	Đen	Đơn	Đơn	Đen	Đơn	Đơn	Đơn	Đơn	Trắng
	x	x		x	x		x		xx

– GV sửa sai (nếu có), cùng HS vỗ tay kết hợp đọc mẫu hình tiết tấu. HS lắng nghe, quan sát và làm theo (2 – 3 lần).

c. Luyện tập Bài đọc nhạc số 5

– GV đàn giai điệu bài đọc nhạc 2 lần. HS quan sát bản nhạc, đọc nhẩm theo.

– GV và HS cùng thống nhất chia các nét nhạc trong bài.

– GV hỗ trợ và thống nhất chia những nét nhạc cùng HS:

+ Nét nhạc 1: ô nhịp 1, 2, 3, 4

+ Nét nhạc 2: ô nhịp 5, 6, 7, 8

+ Nét nhạc 3: ô nhịp 9, 10, 11, 12

+ Nét nhạc 4: ô nhịp 13, 14

– Em có nhận xét gì về số lượng các ô nhịp trong các nét nhạc 1, 2, 3, 4? → Nét nhạc 1, 2, 3 đều có 4 ô nhịp, riêng nét nhạc cuối chỉ có 2 ô nhịp.

– Tập đọc từng nét nhạc:

+ GV đàn nét nhạc 1, bắt nhịp HS đọc nhạc cùng đàn (2 lần).

+ Tiếp tục tiến hành theo trình tự trên đến hết bài và ghép nối cả bài.

– GV đệm cho HS đọc hoàn thiện cả bài. Phát hiện sửa sai cho HS (nếu có).

Lưu ý: Nhắc HS đọc đúng cao độ thể hiện tính chất vui tươi, nhịp nhàng của bài; đọc chính xác trường độ của hình nốt đen chấm dôi và nốt trắng.

LUYỆN TẬP

2 Đọc nhạc kết hợp gõ đệm hoặc đánh nhịp

a. Kết hợp gõ đệm theo phách

Tiến hành theo trình tự các bước như đã thực hiện ở các tiết đọc nhạc trước.

b. Kết hợp đánh nhịp $\frac{2}{4}$

Tiến hành theo trình tự các bước như đã thực hiện ở các tiết đọc nhạc trước.

Ôn bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui

- GV bật nhạc hoặc đàn giai điệu bài hát, HS nghe và nhớ lại.
- HS ôn hát trên video học liệu điện tử (hát karaoke) 1 lần → tiếp theo hát kết hợp các hoạt động đã luyện tập.
- Tổ chức các nhóm luyện tập, nhận xét, góp ý cho nhau để hoàn thiện bài ở mức độ cao hơn.

***Tổng kết tiết học:**

GV yêu cầu HS nhắc lại nội dung đã học và kiến thức cần ghi nhớ, yêu cầu cần đạt trong tiết học.

***Chuẩn bị bài mới:**

- Tìm hiểu về nhạc sĩ Pyotr Ilyich Tchaikovsky từ các nguồn tư liệu khác nhau và trả lời câu hỏi.
- Tìm hiểu trước khúc nhạc *Chèo thuyền*.

TIẾT 30

- **Thường thức âm nhạc: Nhạc sĩ Pyotr Ilyich Tchaikovsky và khúc nhạc *Chèo thuyền***
- **Ôn tập: Bài đọc nhạc số 5**

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Nêu được những nét khái quát về cuộc đời và thành tựu âm nhạc của nhạc sĩ Tchaikovsky đã đóng góp cho đất nước Nga và nền âm nhạc thế giới.
- Biết được những nét khái quát về khúc nhạc *Chèo thuyền*.

2. Năng lực

- Cảm nhận được những giai điệu đẹp trong một số tác phẩm của nhạc sĩ Tchaikovsky và tính chất âm nhạc của khúc nhạc *Chèo thuyền*.
- Biết thể hiện Bài đọc nhạc số 5 với các hình thức khác nhau.

3. Phẩm chất

Qua phần tìm hiểu tác giả và tác phẩm, HS có thêm một số hiểu biết về văn hoá, nghệ thuật âm nhạc của đất nước Nga, HS có ý thức học hỏi, cập nhật tìm hiểu nền âm nhạc thế giới phong phú, đa dạng.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ thể hiện tiết tấu, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.
- HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ thể hiện tiết tấu. Tìm hiểu trước một số thông tin phục vụ cho bài học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

- Phương án 1: GV gọi 1 – 2 nhóm lên trình bày bài *Đời cho em những nốt nhạc vui* theo hình thức tự chọn.
- Phương án 2: Trình chiếu 1 đoạn video về đất nước Nga.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Sau phần khởi động, GV dẫn dắt vào bài học giới thiệu về nhạc sĩ Tchaikovsky và khúc nhạc *Chèo thuyền.*

1 Tìm hiểu về nhạc sĩ Pyotr Ilyich Tchaikovsky

- Các nhóm cử HS đại diện trình bày những hiểu biết về nhạc sĩ Tchaikovsky và những tác phẩm tiêu biểu của ông bằng các hình thức khác nhau.
- HS lắng nghe, nhận xét, bổ sung cho nhau.
- GV nhận xét phần trình bày của các nhóm, bổ sung kiến thức cần ghi nhớ.
- Mời một số HS kể tên và giới thiệu cho các bạn nghe một số tác phẩm do nhạc sĩ Tchaikovsky sáng tác.

Tư liệu cung cấp cho GV:

Nhạc sĩ Tchaikovsky (1840 – 1893), là một nhà soạn nhạc người Nga thời kì Lãng mạn. Ông là nhà soạn nhạc người Nga đầu tiên gây được ấn tượng trên toàn thế giới. Các sáng tác của ông được xếp vào loại các tác phẩm cổ điển phổ biến nhất. Tchaikovsky đã để lại cho nhân loại khoảng 30 tác phẩm cho dàn nhạc giao hưởng gồm: 7 bản giao hưởng (6 giao hưởng và giao hưởng có tiêu đề *Manfred*); 3 bản vũ kịch; 11 vở nhạc kịch Opera; nhiều bản giao hưởng khác cho piano, violon; nhiều khúc mở màn; giao hưởng thơ và tổ khúc giao hưởng. Tính chất giao hưởng của Tchaikovsky là trữ tình đầy tính kịch. Đây là một dòng giao hưởng mới trong lịch sử giao hưởng Nga. Bên cạnh đó cũng có giao hưởng mang tính chất sinh hoạt như: Giao hưởng số 1 *Những ước mơ và con đường mùa đông; Người thợ rèn Vacula;* vũ kịch *Hồ Thiên Nga;* ba khúc mở màn: *Romeo và Juliet, Bão tố, Francesca da Rimini;* nhạc kịch *Eugene Onegin, Cô gái Orleans, Mazeppa; Giao hưởng số 2 cho piano, concerto cho violon;...* Thời kì trở về Moskva, ông viết bản giao hưởng có tiêu đề *Manfred* và bản *Giao hưởng số 5;* nhạc kịch *Con đầm bích, Người đẹp ngủ trong rừng, Kẹp hạt dẻ, Iolanta.*

2 Tìm hiểu khúc nhạc *Chèo thuyền*

- GV cho HS nghe hoặc xem video khúc nhạc *Chèo thuyền* (video minh hoạ hình ảnh đất nước Nga).

- Tương tự phần trên, các nhóm cử đại diện trình bày những hiểu biết về khúc nhạc *Chèo thuyền* (lưu ý nêu tóm tắt và nhấn mạnh vào những ý chính về tính chất âm nhạc, nội dung ý nghĩa của khúc nhạc *Chèo thuyền*).
- HS lắng nghe, nhận xét bổ sung cho nhau.
- GV nhận xét phần trình bày của các nhóm và bổ sung.

Tư liệu cung cấp cho GV:

Khúc nhạc *Chèo thuyền* là một trong 12 tiểu phẩm trong tổ khúc *Bốn mùa* của nhạc sĩ Tchaikovsky viết cho piano. Mỗi tiểu phẩm trong tổ khúc *Bốn mùa* khắc hoạ nên bức tranh phong cảnh với những cánh đồng bao la, dòng sông êm đềm của nước Nga và thể hiện các phong tục tập quán ở nông thôn, những khung cảnh sinh hoạt của người dân Nga, đời sống thị thành ở Petersburg thời kì đó bằng ngôn ngữ âm nhạc với các tiêu đề như sau:

1) Tháng Một: Bên lò sưởi
2) Tháng Hai: Lễ tiễn mùa đông
3) Tháng Ba: Chim sơn ca
4) Tháng Tư: Hoa tuyết
5) Tháng Năm: Những đêm trắng
6) Tháng Sáu: Chèo thuyền
7) Tháng Bảy: Bài ca cắt cỏ
8) Tháng Tám: Mùa gặt
9) Tháng Chín: Đi săn
10) Tháng Mười: Bài ca mùa thu
11) Tháng Mười một: Trên xe tam mã
12) Tháng Mười hai: Hội mùa đông

Khúc nhạc *Chèo thuyền* – Tháng 6 với giai điệu nhẹ nhàng khoan thai, lúc cao trào, lúc trầm bổng mô phỏng những động tác chèo nhịp nhàng và tiếng mái chèo khua nước trên những dòng sông đã trở nên rất phổ biến trong nền âm nhạc Nga đầu thế kỉ XIX.

LUYỆN TẬP

3 Ôn tập Bài đọc nhạc số 5

Đọc nhạc kết hợp với các hình thức đã học

- GV đệm đàn hoặc mở file nhạc Bài đọc nhạc số 5. HS lắng nghe và đọc thầm.
- GV tổ chức cho các nhóm HS ôn tập lại hình thức đọc nhạc kết hợp các nhạc cụ gõ đệm theo phách hoặc đánh nhịp $\frac{2}{4}$.
- Một vài nhóm trình bày trước lớp. GV yêu cầu HS tự nhận xét, đánh giá.
- GV nhận xét, đánh giá, tuyên dương các nhóm, cá nhân thể hiện tốt.

VẬN DỤNG

Chia sẻ những hiểu biết của mình về nhạc sĩ Tchaikovsky và khúc nhạc *Chèo thuyền* cho bạn bè, người thân cùng nghe.

***Tổng kết tiết học:**

GV cùng HS hệ thống các nội dung và yêu cầu cần đạt của bài học.

***Chuẩn bị bài mới:**

Tiếp tục luyện tập các nội dung bằng hình thức đã học hoặc sáng tạo hình thức khác để tham gia biểu diễn trong phần Vận dụng – Sáng tạo kết thúc chủ đề.

TIẾT 31

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

Chủ đề 7: *Cuộc sống tươi đẹp*

1 Trò chơi âm nhạc:

(Hình thức triển khai trò chơi tương tự với hoạt động Khởi động của tiết 28, nhưng ở mức độ cao hơn với bài hát *Đời cho em những nốt nhạc vui* đã học trên nền nhạc có giai điệu, tiết tấu, tốc độ,...).

- Thành lập tổ giám sát, tính điểm để phân định nhóm thắng cuộc.
- Chia các nhóm, mỗi nhóm 8 HS được đặt tên 8 nốt nhạc Đô, Rê, Mi, Pha, Son, La, Si, Đô (VD: bạn Tuấn: nốt Đô; bạn Đào: nốt Rê; bạn Hoa: nốt Pha; bạn Thuý: nốt La;...).
- GV bắt nhịp cả lớp hát câu hát ở đoạn 2 của bài *Đời cho em những nốt nhạc vui: Đô Đô... Rê Rê* → HS đảm nhiệm tên nốt nhạc của mình bước vào vị trí khuông nhạc được kẻ/ dán trên nền gạch.
- GV có thể căn cứ vào kết quả của các nhóm để nhận xét, lấy điểm đánh giá thường xuyên.

2 Luyện tập Bài đọc nhạc số 5 với hình thức hai bè

- GV bật file nhạc hoặc đàn giai điệu bài đọc nhạc cho HS nghe và đọc nhẩm theo.
- Mời 1 nhóm đọc giai điệu bài đọc nhạc trong khi GV đọc bè hoà âm.
- HS nghe, cảm nhận, nhận xét.
- Luyện tập bè hoà âm cho cả lớp từng nét nhạc theo lối móc xích và ghép nối cả bài.
- Chia lớp thành 2 nhóm, GV bắt nhịp ghép 2 bè.
- Sửa sai, nhắc HS khi đọc bè chú ý lắng nghe điều chỉnh để 2 bè hoà quyện với nhau.
- Tổ chức các nhóm lên trình bày đọc nhạc theo hình thức đọc bè hoà âm.

3 Chia sẻ với bạn các tác phẩm của nhạc sĩ Tchaikovsky mà em sưu tầm được

- Tổ chức cá nhân/ nhóm thuyết trình những hiểu biết và nghe tác phẩm của nhạc sĩ Tchaikovsky sáng tác mà cá nhân/ nhóm sưu tầm được.
- HS chia sẻ cảm nhận của mình sau khi nghe tác phẩm.

***Tổng kết chủ đề:**

- GV cùng HS nhắc lại các nội dung đã học trong toàn bộ chủ đề.
- HS nêu cảm nhận về chủ đề Cuộc sống tươi đẹp.

***Chuẩn bị bài mới:**

HS đọc và tìm hiểu các nội dung Chủ đề 8 – Mùa hè của em và trả lời các câu hỏi:

- Chủ đề 8 có những nội dung gì? Em đã biết những kiến thức nào trong bài?
- Tìm hiểu về bài hát *Mưa hè* và nhạc sĩ Lê Quốc Thắng.

CHỦ ĐỀ 8: MÙA HÈ CỦA EM

TIẾT 32

– Học hát bài: *Mưa hè*

– Nghe nhạc: Hợp xướng *Hè về*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Hát đúng giai điệu, lời ca, thể hiện được tính chất âm nhạc của bài *Mưa hè*.

– Nhớ tên tác giả, cảm nhận và biết thể hiện cảm xúc khi nghe bài hát *Hè về*.

2. Năng lực

– Cảm nhận được giai điệu, nội dung, sắc thái của bài hát *Mưa hè*.

– Biết trình diễn bài hát bằng các hình thức: lĩnh xướng, nối tiếp, hoà giọng,... thể hiện được sắc thái, tình cảm khi hát.

– Cảm nhận được nét giai điệu trong sáng, niềm vui hân hoan của mọi người qua bản hợp xướng *Hè về*.

3. Phẩm chất

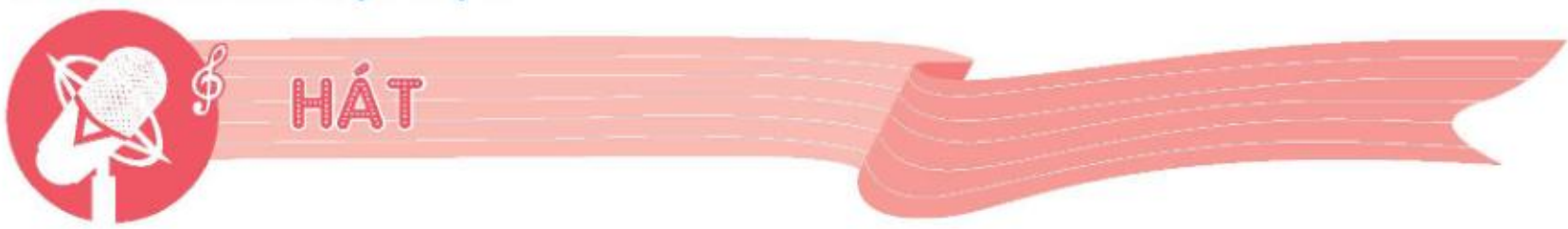
Qua nội dung của bài hát *Mưa hè* và bản hợp xướng *Hè về*, HS có thêm những trải nghiệm về cuộc sống quanh các em, từ đó giáo dục HS tình yêu thiên nhiên, cuộc sống. Học sinh biết trân trọng những khoảnh khắc nghỉ hè để dành nhiều thời gian cho những dự định bên gia đình, người thân, bạn bè, những kế hoạch cho bản thân,...

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV Âm nhạc 7, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.

– HS: SGK Âm nhạc 7, nhạc cụ gõ, nhạc cụ tự chế,... Tìm hiểu trước về bài hát *Mưa hè*.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

GV chọn một trong các phương án sau:

– Đọc lời theo tiết tấu (SGK)

+ GV đọc mẫu tiết tấu.

+ HS đọc theo.

+ HS ghép lời (2 câu hát đầu, đọc không cao độ).

– Rap đọc theo tiết tấu SGK và ứng tác lời

+ Chia tổ đặt lời ứng tác.

+ Từng tổ thể hiện (Rap – gõ, Rap – vận động,...).

+ Hoàn thiện bài Rap: GV nhắc HS tổ 1 đọc xong tổ 2 kế tiếp không để phần Rap bị rời rạc.

– Trò chơi: *Bốn mùa cùng em.*

HS chọn cho mình một mùa yêu thích, tìm các bài hát về mùa đó để thi tài với các tổ. Tổ nào đến lượt không hát được sẽ thua, tổ hát được đến cuối cùng sẽ dành chiến thắng.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Học hát

a. Hát mẫu, cảm thụ âm nhạc

– GV hát/ cho HS nghe file mẫu bài hát *Mưa hè*.

– HS nghe kết hợp vỗ tay theo nhịp để cảm nhận nhịp điệu, giai điệu và nội dung bài hát.

b. Giới thiệu tác giả

– GV yêu cầu: HS nêu những hiểu biết về nhạc sĩ Lê Quốc Thắng.

– Cá nhân/ nhóm HS trình bày vài nét về nhạc sĩ Lê Quốc Thắng (đã tìm hiểu trước).

– GV nhận xét và giới thiệu nhạc sĩ.

Tư liệu cung cấp cho GV:

Nhạc sĩ Lê Quốc Thắng sinh năm 1962 tại Sài Gòn (nay là Thành phố Hồ Chí Minh). Ông vừa là Luật gia thuộc Hội Luật gia Thành phố Hồ Chí Minh, vừa là một nhạc sĩ với nhiều đóng góp cho nền âm nhạc nước nhà. Một số tác phẩm tiêu biểu của ông có thể kể đến như: *Mái trường mến yêu, Thanh niên tình nguyện, Tháng năm êm đềm, Khúc hát yêu thương, Nụ cười hồng, Mưa Tây Nguyên,...*

c. Tìm hiểu bài hát

– GV đưa yêu cầu cho HS nhắc lại kiến thức lí thuyết âm nhạc: thuật ngữ chỉ sắc thái, dấu nhắc lại và kí hiệu khung thay đổi đã học để áp dụng vào phân tích cách hát, chia câu, đoạn bài *Mưa hè*.

– GV gợi ý để HS chia câu, đoạn bài hát.

– GV nhận xét, bổ sung, cùng HS thống nhất chia câu, đoạn.

– GV nhắc lại nội dung bài hát: *Mưa hè* là bài hát lưu giữ những kỉ niệm đẹp, hồn nhiên, trong sáng của tuổi học trò. Bài hát có giai điệu đẹp, nhịp điệu vui, sôi động hợp với múa hát sân trường.

d. Khởi động giọng

GV dùng đàn, video luyện thanh/ khởi động giọng phù hợp với HS theo mẫu tự chọn.

e. Dạy hát

– GV đàn hoặc hát mẫu, hướng dẫn HS hát từng câu kết hợp vỗ tay vào đầu nhịp.

– Hướng dẫn HS ghép câu, ghép đoạn, thực hiện đúng các kí hiệu trên bản nhạc và hoàn thiện cả bài. GV sửa những chỗ HS hát sai.

– Hướng dẫn HS hát kết hợp vỗ tay theo phách, theo nhịp.

Lưu ý: Đánh dấu những chỗ hát luyến, những chỗ hát nối có trong bài. Khi hát cần kiểm soát để giọng hát tình cảm, hồn nhiên thể hiện tính chất âm nhạc trẻ trung, sôi động của bài.

LUYỆN TẬP

2 Hát theo hình thức hát nối tiếp, hoà giọng

– GV tổ chức cho HS chia nhóm và hát theo hình thức:

+ Nối tiếp – hoà giọng.

+ Nối tiếp với tiết nhạc ngắn hơn (nhóm 1 nam, nhóm 2 nữ hoặc lĩnh xướng 1 nam, lĩnh xướng 2 nữ,... GV linh hoạt chủ động tổ chức luyện tập bằng các hình thức khác nhau cho phong phú).

– Các nhóm luyện tập, GV quan sát, hỗ trợ, điều chỉnh, góp ý.

– GV tổ chức cho các nhóm biểu diễn theo các hình thức vừa học, lưu ý thể hiện sắc thái của bài.

– HS tự nhận xét và nhận xét phần trình bày của nhóm bạn.

– GV nhận xét, sửa sai.

VẬN DỤNG

– HS chia sẻ cảm nhận sau khi học xong bài hát *Mưa hè* về giai điệu, tiết tấu, nội dung.

– Luyện tập bài hát theo ý tưởng sáng tạo để trình diễn khi kết thúc chủ đề.

– Đưa bài hát về trong các sinh hoạt ngoại khoá, sinh hoạt hè tại địa phương.

NGHE NHẠC

KHỞI ĐỘNG

– Cho HS xem video/ hình ảnh mùa hè (du lịch cùng gia đình, về quê, thăm quê bạn, dự định tham gia khoá học nghệ thuật,...

– HS quan sát thuyết trình những dự định của mình trong dịp hè ứng với hình ảnh nào.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

1 Nghe bài hát *Hè về* do dàn hợp xướng trình bày

Tư liệu cung cấp cho GV:

Nhạc sĩ Hùng Lân sinh ngày 23/6/1922 tại Hà Nội. Nhạc của ông là những ca khúc yêu đời, dâng tràn nhựa sống. Ông được mệnh danh là nhạc sĩ của những bản hùng ca tươi sáng. Trong số các sáng tác của ông thì *Hè về* là một bài hát được nhiều người biết đến bởi ca khúc này rất phổ biến trong giới học sinh, sinh viên từ những năm 1950. Bài hát được sáng tác trước năm 1950, với tốc độ vừa phải, tác giả đã sử dụng những lời ca có điệp từ kết hợp trên nền tiết tấu gồm các nốt móc đơn tạo cho giai điệu có sự linh hoạt, lôi cuốn người nghe, đồng thời cũng khắc hoạ nên hình ảnh một mùa hè với cảnh sắc tươi đẹp, những cánh hoa phượng đỏ rung rinh khoe sắc cùng ánh nắng vàng rực rỡ.

GV hướng dẫn HS nghe nhạc với tinh thần thoải mái, thư giãn, thả lỏng cơ thể, có thể đung đưa hoặc vỗ tay theo nhịp điệu bài hát. GV cho HS nghe 2 – 3 lần.

LUYỆN TẬP

2 Nêu cảm nhận và xác định hình thức hát bè sau khi nghe hợp xướng *Hè về*

– GV chia 4 nhóm, tổ chức cho HS thảo luận các nội dung.

– HS thảo luận, chuẩn bị nội dung và cử đại diện nhóm lên trình bày.

+ Cảm nhận về thiên nhiên tươi đẹp của mùa hè hoà với nhịp điệu âm nhạc và nhiều điều thú vị đang chờ đón chúng ta.

+ Trong hợp xướng có dùng các hình thức hát bè (hát canon – hát đuổi; hát bè quãng 3).

– HS nhận xét phần trả lời, bổ sung kiến thức cho nhóm bạn.

– GV theo dõi, đánh giá phần trình bày từng nhóm, nhận xét và chốt lại kiến thức.

VẬN DỤNG

– Yêu cầu HS chia sẻ cảm nhận sau khi nghe bài hát *Hè về*.

– Tổ chức chia nhóm: Các nhóm chủ động chọn lựa các động tác được tham khảo qua học liệu điện tử hoặc tự sáng tạo để luyện tập theo năng lực cá nhân.

***Tổng kết tiết học:**

– GV cùng HS hệ thống các nội dung đã học và những yêu cầu cần đạt.

– Giao nhiệm vụ: Cá nhân/ nhóm sưu tầm, tìm nghe thêm một vài bài hát về chủ đề mùa hè.

– GV khuyến khích HS chọn hình thức trình diễn, tạo nhóm/ cá nhân tiếp tục luyện tập bài hát *Mưa hè* bằng các hình thức đã được học và sáng tạo ý tưởng mới cho phần trình diễn bài hát.

***Chuẩn bị bài mới:**

– Ôn lại vị trí cao độ thế bấm các nốt trên nhạc cụ đã học.

– Luyện tập các bài nhạc cụ cùng nhóm hoặc chơi cá nhân.

TIẾT 33

– Nhạc cụ: Recorder hoặc kèn phím

– Ôn tập: Bài hát *Mưa hè*

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

– Luyện tập đúng cao độ, trường độ, đúng kĩ thuật bài luyện mẫu âm.

– Ứng dụng mẫu âm vào đệm bài hát *Mưa hè*.

2. Năng lực

Đệm được phần điệp khúc bài *Mưa hè;* biết xử lí âm thanh cho phù hợp, làm nổi phần giai điệu và lời ca của bài hát.

3. Phẩm chất

Rèn luyện tính chăm chỉ, kiên trì tập luyện cá nhân và tinh thần đoàn kết khi làm việc nhóm.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

– GV: SGV Âm nhạc 7, recorder hoặc kèn phím, máy đánh nhịp (hoặc đàn phím điện tử), file âm thanh (beat nhạc) phục vụ cho tiết dạy.

– HS: SGK Âm nhạc 7, recorder hoặc kèn phím, tự ôn các kiến thức và bài luyện tập đã học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

GV mở file học liệu, bắt nhịp cho HS hát bài *Mưa hè*.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

NHẠC CỤ

1 Luyện mẫu âm (recorder hoặc kèn phím)

– GV khuyến khích HS phân tích, tìm hiểu về bài luyện mẫu âm và trả lời câu hỏi:

+ Trong bài có kí hiệu âm nhạc nào mới học trong năm lớp 7? (khung thay đổi)

+ Cách thực hiện khung thay đổi như thế nào?

– GV bắt nhịp cho HS đọc giai điệu của bài kết hợp vỗ tay theo phách (nhắc HS lưu ý ngân đúng trường độ nốt đen chấm đôi). Từ bước này, GV sử dụng máy đánh nhịp giúp HS thực hành đúng nhịp độ, đều nhau hơn và ghép nhạc sẽ dễ dàng hơn.

– GV chia câu (4 nhịp một) và hướng dẫn HS hát tên nốt kết hợp với ngón bấm trên recorder hoặc kèn phím.

– Thực hành thổi trên recorder hoặc kèn phím bài luyện mẫu âm.

– GV bắt nhịp để HS thổi và ngắt cùng lúc.

2 Thực hành đệm phần điệp khúc bài hát *Mưa hè* (recorder hoặc kèn phím)

Thực hiện các bước sau:

– Đọc đúng cao độ, trường độ phần bè của nhạc cụ giai điệu đã chọn học.

– GV mở file bài hát (có lời) và chơi đệm ở phần điệp khúc cho HS nghe.

– GV thổi mẫu từng câu và bắt nhịp để HS thổi nhắc lại.

– HS ứng dụng bè vừa luyện tập vào đệm hát.

– Chia lớp thành 2 nhóm:

+ Nhóm 1 hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu của bài hát.

+ Nhóm 2 thổi bè đệm của nhạc cụ (đã chọn).

– GV bắt nhịp để HS ghép nhóm (sử dụng máy đánh nhịp).

– Các nhóm ghép với beat nhạc hoặc file nhạc đệm.

– GV quan sát, sửa lỗi, động viên, nhắc nhở HS lấy hơi đúng chỗ, thổi nhẹ nhàng, điều chỉnh hơi thở để dễ dàng thể hiện sắc thái, làm nổi phần giai điệu của bài hát và làm bài biểu diễn phong phú hơn.

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

LUYỆN TẬP

3 Hát kết hợp nhạc cụ gõ đệm (SGK tr.63)

- GV chia nhóm cho HS nhận nhiệm vụ theo khả năng, sau đó hướng dẫn:

  + Tập từng nhóm.

  + Phối hợp 2 nhóm gõ.

  + Hát kết hợp nhạc cụ gõ.
- Các nhóm trình bày, biểu diễn trước lớp. HS tự nhận xét và nhận xét cho nhau.
- GV nhận xét, đánh giá, tuyên dương các nhóm biểu diễn tốt.
- GV cho HS ôn bài hát theo các hình thức đã học (HS được lựa chọn tham gia hoạt động theo năng lực).
- GV quan sát, nghe và kịp thời sửa cho HS những phần chưa thực hiện được.
- HS trình bày trước lớp, tự nhận xét và nhận xét cho nhau.

VẬN DỤNG

- Triển khai thành tổ hợp tiết mục: Chia hai nhóm, nhóm 1 hát kết hợp vận động cơ thể theo nhịp điệu, nhóm 2 sử dụng nhạc cụ đệm cho bài hát.
- Khuyến khích các nhóm lên ý tưởng sân khấu, luyện tập đạt chất lượng cao để biểu diễn trong hoạt động tập thể, lễ bế giảng năm học và chào đón mùa hè vui vẻ.

***Tổng kết tiết học:**

- GV nhận xét và góp ý tích cực, động viên HS có ý thức tốt, chăm chỉ luyện tập.
- Nhắc nhở HS xem trước bài của tiết học sau.

***Chuẩn bị bài mới:**

Các nhóm ôn luyện các nội dung đã học trong Chủ đề 8 để trình bày, biểu diễn vào phần Vận dụng – Sáng tạo và tiết ôn tập cuối năm học.

TIẾT 34

VẬN DỤNG - SÁNG TẠO

Chủ đề 8: *Mùa hè của em*

1 Biểu diễn bài hát *Mưa hè* với các hình thức khác nhau (khuyến khích sự sáng tạo)

- GV yêu cầu HS kể tên các nhạc cụ tiết tấu, các động tác vận động cơ thể mà em đã dùng trong các hoạt động: đệm hát, đọc nhạc, nghe nhạc,...

- HS trả lời câu hỏi. GV nhận xét, bổ sung.
- GV khuyến khích HS ứng dụng những kiến thức đã học về nhạc cụ, các động tác vận động cơ thể, sử dụng các nhạc cụ tự tạo để cùng nhóm sáng tạo thêm những ý tưởng trình diễn bài hát thật sinh động và ấn tượng nhất.
- HS lựa chọn một trong các hình thức trình diễn phù hợp (cá nhân, nhóm) để luyện tập và chia sẻ với bạn bè, thầy cô trên lớp.

2 Trò chơi: *Khúc ca hè về*

- Cách chơi: Thi hát liên khúc các bài về chủ đề mùa hè.
- Tổ chức:
  + Chia lớp thành 4 nhóm. Các nhóm lên bốc thăm thứ tự hát.
  + Các nhóm tham gia trò chơi lần lượt hát bài hát về chủ đề mùa hè, trong 10 giây nếu nhóm nào không tìm và hát được bài có chủ đề mùa hè thì nhóm đó dừng cuộc chơi. Nhóm giành chiến thắng là nhóm hát được nhiều bài hát nhất.

3 Chia sẻ những mong muốn, dự định của em trong mùa hè này với bạn bè, thầy cô hoặc người thân

- HS nói về dự định, ước mơ, mong muốn của mình với thầy cô, bạn bè, người thân qua các hình thức: bài viết, vẽ tranh, thuyết trình,...
- GV theo dõi phần trình bày của HS, khuyến khích những dự định hay, những ý tưởng sáng tạo.

***Tổng kết chủ đề:**

- GV cùng HS chốt lại các nội dung đã học.
- HS nêu cảm nhận sau khi học xong chủ đề Mùa hè của em.
- Trong chủ đề Mùa hè của em, nội dung nào em yêu thích và muốn được thể hiện nhất? Vì sao?

***Chuẩn bị bài mới:**

Các nhóm chuẩn bị các nội dung đã học, hình thức thể hiện để trình bày trong tiết Ôn tập.

TIẾT 35

ÔN TẬP

I. MỤC TIÊU

Hệ thống toàn bộ nội dung kiến thức thuộc các chủ đề học trong học kì II với yêu cầu:

- Hát: HS biết trình diễn các bài hát bằng nhiều hình thức (tự chọn).
- Nghe nhạc: Cảm nhận được tính chất âm nhạc, nội dung các bài nghe nhạc.

- Đọc nhạc: Đọc chính xác tên nốt, tiết tấu, cao độ Bài đọc nhạc số 3, 4, 5 và biết kết hợp các nhạc cụ tiết tấu đệm theo phách, nhịp, đánh nhịp.
- Nhạc cụ: Biết chơi thành thạo các nhạc cụ tiết tấu, nhạc cụ giai điệu đã lựa chọn, biết tận dụng vật liệu để tự chế các nhạc cụ gõ vào đệm hát, đệm đọc nhạc, nghe nhạc,...
- Lí thuyết âm nhạc:
  + Nhớ được kí hiệu và tác dụng của dấu nối, dấu luyến, dấu chấm dôi, dấu miễn nhịp trong bản nhạc.
  + Nhớ và biết sử dụng một số kí hiệu, thuật ngữ về nhịp điệu sắc thái ghi trong bản nhạc.
- Thường thức âm nhạc:
  + Nhận diện và hiểu biết đôi nét về nhạc cụ cồng chiêng, đàn t'rưng của Tây Nguyên; bộ dây trong dàn nhạc giao hưởng.
  + Hiểu biết đôi nét về nhạc sĩ Tchaikovsky và khúc nhạc *Chèo thuyền*.

II. HÌNH THỨC TỔ CHỨC

GV tuỳ vào tình hình thực tế để lên kế hoạch kiểm tra – đánh giá theo một trong hai hình thức sau:

1. Hình thức kiểm tra thực hành

- GV căn cứ nội dung ôn tập đưa ra các nội dung kiểm tra đánh giá.
- HS căn cứ nội dung ôn tập của GV, lựa chọn theo năng lực cá nhân, chọn hình thức cá nhân hay nhóm thể hiện luyện tập và tham gia kiểm tra đánh giá cuối năm với các nội dung sau:
  + Biểu diễn bài hát bằng các hình thức đã học.
  + Đọc bài đọc nhạc kết hợp gõ đệm, đánh nhịp.
  + Vận dụng những hiểu biết Lí thuyết âm nhạc của các chủ đề vào hoạt động chơi trò chơi.
  + Chia sẻ những hiểu biết về nhạc sĩ và tác phẩm cho mọi người.
  + Thực hành đệm recorder hoặc kèn phím cho nhóm các bạn hát, vận động cơ thể.
  + Chia sẻ cảm nhận của cá nhân sau khi học các chủ đề.

2. Hình thức kiểm tra viết (dự kiến 30 phút)

- GV xây dựng đề cấu trúc 2 phần: I. Phần 1: Trắc nghiệm; II. Phần 2: Tự luận (nội dung xoay quanh kiến thức của chủ đề 5, 6, 7, 8; cấu trúc đề kiểm tra tham khảo tiết 18: Ôn tập).

  Lưu ý: Tuỳ điều kiện cụ thể của mỗi lớp, GV chọn các nội dung gợi ý trên để ôn tập và kiểm tra phù hợp với thực tế.

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: PHẠM LAN ANH
Biên tập tái bản: NGUYỄN THỊ THẮM
Thiết kế sách: THÁI MỸ DUNG
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Sửa bản in: CAO TUYẾT MINH – PHẠM LAN ANH
Chế bản: CÔNG TY CP ĐẦU TƯ VÀ PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC HÀ NỘI

Bản quyền thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

ÂM NHẠC 7 – Sách giáo viên

Mã số: .....
In .....bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26.5 cm
Đơn vị in: ..... địa chỉ .....
Số ĐKXB:
Số QĐXB:
In xong nộp lưu chiểu tháng ... năm 20...
Mã số ISBN: 978-604-0-

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO VIÊN LỚP 7 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Ngữ văn 7, tập một – SGV
2. Ngữ văn 7, tập hai – SGV
3. Toán 7 – SGV
4. Khoa học tự nhiên 7 – SGV
5. Công nghệ 7 – SGV
6. Lịch sử và Địa lí 7 – SGV
7. Mĩ thuật 7 – SGV
8. Âm nhạc 7 – SGV
9. Giáo dục công dân 7 – SGV
10. Tin học 7 – SGV
11. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 7 – SGV
12. Giáo dục thể chất 7 – SGV
13. Tiếng Anh 7 – Global Success – SGV

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG